

**PLA DE PREVENCIÓ i REDUCCIÓ
DEL FRAU FISCAL
i DE FOMENT DE LES BONES
PRÀCTIQUES TRIBUTÀRIES
2015-2018**

ÍNDEX

Presentació

Llista d'abreviacions

1. Antecedents i objectius de pla
 - a) Antecedents. L'impuls governamental i parlamentari a l'elaboració del pla. La preocupació creixent pel frau.
 - b) Conceptes i estimacions: l'economia submergida i el frau fiscal
 - L'economia submergida
 - L'evasió fiscal o el frau fiscal
 - L'elusió fiscal
 - El *tax gap* (la bretxa fiscal)
 - Mesuraments i estimacions
 - c) Planificació 2015-2018: integració amb la planificació anual de l'Agència
 - d) Objectius del pla
 - e) Seguiment del pla

2. Àmbits d'actuació del pla
 - a. La prevenció del frau
 - 1) Conscienciació fiscal i política de comunicació
 - 2) La gestió i minimització del risc d'incompliments
 - 3) Els serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

 - b. Control, detecció i correcció del frau
 - 1) El control d'activitats o operacions vinculades a sectors específics
 - 2) Altres actuacions de verificació, comprovació i investigació
 - El control extensiu: les actuacions de gestió tributària
 - El control intensiu: les actuacions de la inspecció tributària
 - 3) El control en l'àmbit de la recaptació

 - c. La implicació social en la prevenció i la reducció del frau
 - 1) Potenciació del rol dels intermediaris tributaris
 - 2) Augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

 - d. Organització, dotació de recursos i mitjans de l'Agència, i sistemes d'informació tributària

- 1) Organització i dotació de recursos i mitjans de l'Agència
- 2) Els sistemes d'informació i de gestió tributària

3. Mesures concretes del pla

Índex de les mesures concretes contra el frau

- a. Mesures de prevenció del frau
 - 1) Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació
 - 2) Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments
 - 3) Mesures per als serveis al contribuïent amb finalitats de prevenció del frau
- b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau
 - 1) Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específics
 - 2) Altres mesures de verificació, comprovació i investigació
 - 3) Mesures de control en l'àmbit de la recaptació
- c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i la reducció del frau
 - 1) Mesures per a la potenciació del rol dels intermediaris tributaris
 - 2) Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa
- d. Mesures organitzatives i de dotació de recursos i mitjans

Annex: calendari 2015-2018 d'implantació de les mesures

Presentació

És prou coneguda la frase segons la qual els impostos són el preu que hem de pagar per viure en una societat civilitzada¹. Es tracta d'una frase que resumeix de forma lúcida, i en molt poques paraules, el valor que té el pagament dels impostos per part dels ciutadans i, per tant, a la inversa, la deslleialtat, la manca de compromís, el comportament antisocial i la més elemental insolidaritat que suposa el fet que no ho facin (o no ho facin com correspondria) aquells que haurien de contribuir al sosteniment de les despeses públiques per motiu de la seva capacitat econòmica.

Defraudar és abusar de la confiança que una societat civilitzada diposita en els seus ciutadans, és ser infidel a les pròpies obligacions. El frau minva l'obtenció d'ingressos per satisfer els serveis públics, crea desigualtats en l'assumpció de les càrregues associades a la condició de ciutadà, generant sobreimposicions als complidors, i perjudica l'activitat i la qualitat de vida d'aquells que incorporen la factura fiscal als seus costos. Cal tenir en compte, a més, que l'existència del frau determina que l'Administració hagi de destinar importants recursos al seu control, recursos que es detreuen d'altres destinacions.

És per aquests motius que la dissuasió, la prevenció, la identificació, la persecució, la reducció i la correcció del frau fiscal són, per definició, considerades de forma agrupada, un objectiu estratègic principal de tota administració tributària. Això és així tant per raons jurídiques –que imposen el compliment dels principis bàsics del sistema tributari: igualtat, capacitat econòmica, progressivitat, distribució equitativa de la renda i justícia tributària– com per raons econòmiques, que guien l'Administració tributària en la cerca de l'equilibri en el finançament pressupostari i de la suficiència de recursos per a la prestació dels serveis públics requerits per la societat. Caldria, a més, que l'Administració fos capaç de mesurar el frau.

I es tracta d'un objectiu que no pot dissociar-se d'altres que, en cercar-se, acaben redundant en la reducció del frau: ens referim a la conscienciació fiscal de la ciutadania, la promoció i facilitació del compliment voluntari de les obligacions tributàries, l'optimització de la recaptació tributària, i la maximització de la col·laboració social i institucional en l'àmbit tributari. Tots ells són objectius que es complementen entre si i que, sumats, han de permetre a l'Agència Tributària de Catalunya (en endavant, l'Agència) assolir eficaçment la seva missió i les funcions per les quals va ser creada mitjançant la Llei 7/2007, de 17 de juliol².

¹ "Els impostos no existeixen a la selva", va dir, en el mateix sentit, Robert Ferdinand Wagner Jr., un antic alcalde de Nova York.

² L'Agència Tributària té com a missió el foment del compliment pels ciutadans de les seves obligacions fiscals. Amb aquesta finalitat desenvolupa dues línies d'actuació: per una part, la prestació de serveis d'informació i assistència al contribuent per minimitzar els costos indirectes associats al compliment de les obligacions tributàries i, d'altra banda, la detecció i la correcció dels incompliments tributaris mitjançant actuacions de control.

En altres paraules, la persecució de l'objectiu principal de reducció del frau va més enllà de la simple coacció que comporta la potestat administrativa de l'Agència (materialitzada en les seves actuacions de comprovació i investigació), i ha d'incorporar necessàriament actuacions de prevenció del frau que, igual que passa amb les actuacions de control, no poden ser improvisades i precisen d'una planificació que complementi, a curt i mig termini, els instruments de planificació anual de què ja disposa l'Agència. Òbviament, caldrà diferenciar les accions dirigides als incomplidors ocasionals o puntuals de les dirigides als incomplidors sistemàtics i al frau organitzat o més sofisticat, que pugui fer ús inclús dels paradisos fiscals, dels territoris de baixa tributació o amb règims fiscals de privilegi, o dels territoris amb nivells d'opacitat informativa fiscal similars als dels paradisos fiscals. Caldrà també vigilar especialment l'enginyeria fiscal, la planificació fiscal abusiva i, en general, la utilització de viarany legals per pagar menys impostos³. I han d'esmerçar-se esforços per perseguir els fraus relacionats amb entorns delictius o de corrupció. La delimitació entre els dos col·lectius de contribuents –els disposats a cooperar (*co-players*) i els que no (*opponents*)–, que es diferencien en la seva predisposició a fer front al pagament dels tributs, ha de permetre optimitzar l'assignació dels recursos de què disposa l'Agència a les diferents actuacions que persegueixen reduir el frau.

L'actuació controladora de l'Agència ha de compaginar-se, òbviament, amb la seva consideració d'Administració garant dels drets i garanties dels contribuents, oberta, democràtica, amb vocació de servei i transparent. L'Administració tributària de Catalunya té la ferma voluntat de sustentar les seves estratègies de reducció dels incompliments fiscals en un model basat en la confiança i en la cooperació.

La necessària actualització i modernització dels instruments i de les mesures antifrau aconsella elaborar un pla estratègic que orienti les actuacions en aquest àmbit de l'Agència, amb un horitzó plurianual de quatre anys (2015-2018), vinculat inicialment als recursos destinats al desplegament de l'Agència com organització competent per aplicar els impostos recaptats per la Generalitat de Catalunya, que són, actualment, els seus tributs propis i els cedits totalment per l'Estat⁴, i amb la intenció que el posterior seguiment de la seva implantació enriqueixi els mecanismes de treball. Posteriors edicions d'aquest pla haurien d'estendre els seus efectes a la totalitat dels impostos satisfets a Catalunya, si el país opta per exercir la plena sobirania fiscal.

³ Són nombroses les iniciatives internacionals dels darrers anys tendents a limitar o dificultar la baixa tributació de què gaudeixen les grans empreses que transvasen artificialment, a través d'estructures corporatives creades amb aquesta finalitat i que no reflecteixen una realitat econòmica, els beneficis a països de baixa tributació per no tributar en el país on en realitat els obtenen.

⁴ Són impostos propis de la Generalitat: l'impost sobre grans establiments comercials, l'impost sobre les estades en establiments turístics, l'impost sobre els dipòsits en les entitats de crèdit, el gravamen de protecció civil, l'impost sobre la producció d'energia elèctrica d'origen nuclear, l'impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial i l'impost sobre l'emissió de gasos i partícules produïda per la indústria.

Són tributs cedits totalment per l'Estat gestionats per la Generalitat: l'impost sobre successions i donacions, l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, els tributs sobre el joc i l'impost sobre el patrimoni. La recaptació d'aquest darrer impost en període voluntari de pagament la fa l'Estat, excepte en el cas que el deute a recaptar derivi d'una liquidació practicada per l'Agència, segons la normativa en vigor.

És convenient posar de manifest que els resultats qualitatius i quantitatius positius que puguin obtenir-se de les mesures que proposa aquest pla (per exemple, un aflorament de males *praxis* fiscals o de patrimonis ocults) han de ser valorats i interpretats de forma apropiada, en el sentit que no deixaran de ser indicatius de la prèvia existència de conductes defraudadores i, per tant, d'una situació de partida desfavorable per als interessos del país. Al contrari, una tendència a la baixa dels resultats quantitatius de les correccions fiscals practicades podrà ser un símptoma que els comportaments irregulars han disminuït i que el grau de compliment voluntari de les obligacions fiscals ha augmentat. En tot cas, i a igualtat de tipus de gravamen i bases gravades, aquesta disminució haurà de venir acompanyada d'un increment de la recaptació tributària voluntària. Institucions com el Consell Fiscal de Catalunya previst pel Consell Assessor per a la Transició Nacional⁵ (CATN) podrien avaluar els resultats del pla i validar les seves mesures.

L'Agència ha d'escometre un procés de transformació profund, que aquest pla ha d'ajudar a impulsar i orientar. Aquest procés afecta a elements vertebradors de l'activitat de l'Agència: persones, solucions tecnològiques, processos, competències. En un primer moment, la posada en marxa de nous processos de gestió recaptatòria executiva, l'adaptació a les necessitats derivades de l'extensió de les seves funcions a nous tributs, la propera implementació de solucions tecnològiques adients per a l'aplicació d'impostos de caràcter periòdic i tractament massiu, basats en censos fiscals de laboriós manteniment, i el procés de captació, explotació, integració i gestió de nova informació hauran de conviure amb el desplegament del pla de prevenció i reducció del frau fiscal i, de forma indefugible, tots aquests projectes hauran de realimentar-se, la qual cosa no pot sinó reportar beneficis al funcionament de l'Agència.

Davant la visió clàssica –de caire repressor o punitiu– de les polítiques de lluita contra el frau fiscal basada en la desconfiança envers els contribuents, als que es considera defraudadors en potència, amb aquest pla de prevenció i reducció del frau fiscal es vol iniciar el camí cap a un nou model més proactiu i de compliment cooperatiu, centrat tant en la prevenció i en el caràcter col·laboratiu de les relacions entre els ciutadans, els intermediaris fiscals i l'Administració com en l'eficàcia de la gestió duta a terme per aquesta, que centri les actuacions de control en els no cooperadors o els que evadeixen impostos de forma deliberada (*opponents*).

El compliment fiscal depèn en bona part de la percepció que els ciutadans tinguin de la qualitat i de la credibilitat de la seva Administració tributària. Les expectatives dipositades en l'Agència, com a pedra angular de l'Administració tributària de Catalunya, són grans, i el repte de l'Agència és no defraudar-les.

⁵ En concret, en el seu Informe núm. 2, "L'Administració tributària de Catalunya", de 20 de desembre de 2013.

Abreviacions

Per fer més àgil la lectura del text, les figures impositives utilitzades en aquest document es referiran amb les sigles, d'ús comú en l'àmbit tributari, que es descriuen a continuació.

IAE	Impost sobre activitats econòmiques
IBI	Impost sobre béns immobles
IEET	Impost sobre les estades en establiments turístics
IGEC	Impost sobre grans establiments comercials
IP	Impost sobre el patrimoni
IRPF	Impost sobre la renda de les persones físiques
ISD	Impost sobre successions i donacions
ISOC	Impost sobre societats
ITP	Impost sobre transmissions patrimonials
ITPADJ	Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats
IAJD	Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, en la seva modalitat d'actes jurídics documentats
IVA	Impost sobre el valor afegit

1. Antecedents i objectius del pla

1.a. Antecedents

1.a.1. L'impuls governamental i parlamentari a l'elaboració del pla

El pla de prevenció i reducció del frau fiscal impulsat en la present legislatura catalana és fruit d'un ampli consens de les forces polítiques del país, té els seus inicis en un estadi fins i tot previ a la pròpia formació de la X legislatura i ha gaudit de l'impuls del Govern i del Parlament de Catalunya, tal i com es detalla a continuació.

- **Pacte d'estabilitat parlamentària**

L'acord de la X Legislatura signat en data 19 de desembre de 2012, entre els grups parlamentaris de Convergència i Unió i Esquerra Republicana de Catalunya, per a la transició nacional i per garantir l'estabilitat parlamentària del Govern de Catalunya, recull expressament la següent mesura prioritària per a abordar la recuperació econòmica:

"29. Elaborar un pla de lluita contra el frau fiscal el 2013, vinculat als recursos destinats al desplegament de l'Agència Tributària, en els impostos recaptats i gestionats per la Generalitat."

- **Pla de Govern 2013-2016**

El Pla de Govern 2013-2016, que identifica els objectius estratègics d'acció del Govern en tots i cadascun dels camps que es proposen dur a terme durant la legislatura, estableix en l'eix número 4, corresponent a *"Sostenibilitat i estabilitat de les finances públiques"* el següent objectiu:

"6. Elaborar un pla de lluita contra el frau fiscal per a la legislatura, vinculat als recursos destinats al desplegament de l'Agència Tributària, en els impostos recaptats i gestionats per la Generalitat".

Proposa com a exemple d'indicador de seguiment, *l'estimació del nombre de frau fiscal en percentatge del producte interior brut (% PIB)*; i recull en l'annex corresponent a les actuacions executives, en relació amb el mateix eix 4, la següent mesura:

"144. Pla de Lluita contra el frau fiscal."

- **Parlament de Catalunya**

Reflectint l'àmplia concordança de les forces polítiques catalanes en aquesta matèria, el Parlament s'ha pronunciat en diferents ocasions declarant la necessitat d'impulsar un pla de lluita contra el frau a través de les següents mocions:

1.- Moció 9/X del Parlament de Catalunya, sobre l'estabilitat pressupostària i el deute, aprovada l'11 d'abril de 2013, que en el seu apartat 2.d) insta el Govern a:

"Impulsar un pla per a combatre el frau fiscal."

2.- Moció 82/X del Parlament de Catalunya, sobre les polítiques contra el frau fiscal, aprovada el 27 de febrer de 2014, que en el seu apartat b)1r insta el Govern a:

"Impulsar un pla de lluita contra el frau fiscal que estableixi un marc d'actuació a curt i mitjà termini, i preveure els recursos necessaris per a afrontar-lo."

3.- Moció 141/X del Parlament de Catalunya, sobre l'execució dels pressupostos de la Generalitat per al 2014 i les perspectives per al 2015, aprovada el 2 d'octubre de 2014, que en el seu apartat 3.b) insta el Govern a:

"Presentar al Parlament un pla per a combatre el frau fiscal que estableixi un marc d'actuació a curt i mitjà termini, dotat dels recursos humans i materials necessaris, amb l'objectiu d'assolir els mateixos paràmetres que els països més avançats de la Unió Europea."

4.- Moció 162/X del Parlament de Catalunya, sobre la pobresa i la desigualtat, que en el seu punt 3 sobre pressupost i fiscalitat, estableix:

" El Parlament de Catalunya insta el Govern a presentar-li un pla per a combatre el frau fiscal; incrementar, d'acord amb les necessitats que plantegi el desenvolupament de les tasques que se li encomanin, el recursos humans i tècnics de l'Agència Tributària de Catalunya, per tal de perseguir el frau fiscal i l'economia submergida, i coordinar les actuacions amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària. L'objectiu serà assolir els mateixos paràmetres que els dels països més avançats de la Unió Europea"

1.a.2. La preocupació creixent pel frau

El debat sobre l'expansió de l'economia submergida i el volum del frau fiscal es fa més present en temps de crisi econòmica. Certament, hi ha una necessitat reconeguda socialment i doctrinalment que en un context on s'imposa l'ajust i la reducció del dèficit públic, cal esmerçar esforços en obtenir majors recursos i fer-ho de la manera més social i equitativa

possible⁶. Així ho ha entès, com s'ha vist, el Parlament de Catalunya, que ha vingut reclamant un pla contra el frau, i el govern de la Generalitat, que ha pres darrerament mesures destinades a enfortir l'Agència, tant des del punt de vista organitzatiu com tecnològic, dotant-la de més recursos.

El Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement (CAREC)⁷ es fa ressò de la preocupació creixent per l'evasió fiscal en el seu informe publicat el juliol de 2013, que porta per títol "*L'evasió fiscal i l'economia submergida: anàlisi i recomanacions per a la seva reducció i aflorament*". En aquest informe, el CAREC ressalta que l'evasió fiscal no es limita a l'àmbit restringit dels diferents Estats sinó que s'ha situat com un element central i estratègic en l'agenda dels organismes i instàncies internacionals⁸.

L'informe del CAREC examina el paper de l'Administració tributària i la seva incidència en la tipologia del frau fiscal. Aquest informe és d'interès per al present pla de prevenció i reducció del frau tant pel fet que sistematitza les causes i els efectes de l'evasió fiscal i de l'economia submergida, com perquè recull les recomanacions resultants de les tendències internacionals en la lluita contra l'evasió fiscal i les seves propostes específiques.

Val a dir, com el propi informe puntualitza, que les propostes que incorpora són, "si escau, aplicables per part de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (en endavant, AEAT), ja que és aquesta la responsable de recaptar les grans figures tributàries", com són IVA, l'ISOC i l'IRPF, la manca de declaració dels quals s'ha vinculat tradicionalment al concepte d'economia submergida. Ara bé, en el mateix informe el CAREC afirma que, "*tant la motivació del document com els seus continguts transcendeixen l'àmbit concret d'una o altra Administració – sigui aquesta estatal, infra o supraestatal– ja que l'objectiu és la millora de l'eficiència del sistema i assegurar la seva equitat horitzontal*".

Aquesta apreciació és pertinent, perquè cal ser conscients que el camp d'actuació de l'Agència catalana en aquest àmbit és a dia d'avui extremadament limitat, mentre no sigui competent per aplicar els grans impostos. De la total recaptació de tributs (exclosos els tributs locals) realitzada a Catalunya l'any 2013 (darrer any del qual es disposen xifres definitives), per import de 36.259,74 milions d'euros, un 94% (34.102,94 milions d'euros) va ser recaptat per les delegacions territorials de l'AEAT a Catalunya⁹, mentre que tan sols un 6% (2.156.53 milions d'euros) fou recaptat per l'Agència catalana¹⁰. La recaptació tributària efectuada per l'Estat a

⁶ Vegi's al respecte "El *Tax Gap* en España, definición, estimaciones y medidas dinámicas para su reducción" (2014), Ruesga, S. i Carbajo, D.

⁷ El CAREC és l'òrgan col·legiat assessor del president de la Generalitat i del Govern en matèria de polítiques orientades a impulsar el procés de reactivació econòmica de Catalunya.

⁸ En aquest sentit, l'OCDE ha elaborat un pla d'acció contra l'evasió fiscal amb l'objectiu d'assolir un acord global l'any 2017. En aquest pla, l'organisme internacional proposa coordinar normatives per evitar l'erosió de les bases imposables i el trasllat de beneficis forçant les empreses multinacionals a pagar els tributs on es genera la riquesa.

⁹ Font: *Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas*.

¹⁰ Font: Departament d'Economia i Coneixement. Direcció General de Tributs i Joc.

Catalunya és nodreix, principalment, de les grans figures impositives: IRPF: 14.056,28 milions d'euros; IVA: 12.839,84 milions d'euros; i Impost sobre Societats: 4.078,70 milions d'euros.

La reduïda capacitat recaptatòria dels tributs que gestiona i recapta no ha d'obstar, òbviament, per a què l'Agència prengui totes les mesures que estiguin al seu abast per corregir els fenòmens de defraudació que els afecten, o per traspassar a l'Agència estatal la informació que li pugui ser útil per efectuar les seves actuacions de persecució del frau.

1.b. Conceptes i estimacions: l'economia submergida i el frau fiscal

Cal precisar, però, de què estem parlant. L'informe del CAREC al que s'ha fet al·lusió fa una acurada precisió dels conceptes d'economia submergida i de frau (o evasió) fiscal, que hem de vincular a altres, com el d'elusió fiscal i el de *tax gap* o bretxa fiscal, per tenir una idea completa de la problemàtica a què s'enfronta l'Administració tributària.

L'economia submergida

L'economia submergida és un concepte vinculat a l'existència de bases gravables no declarades i al treball no declarat¹¹. S'inclouen, sens dubte, en el concepte, les activitats legals ocultes o no declarades a les autoritats. És més discutible si s'hi han d'afegir les activitats il·legals, com el tràfic d'estupefaents i armes, la venda de productes falsos o robats, o la prostitució¹².

Siguin quins siguin els tipus d'activitats, el que caracteritza l'economia submergida és l'estalvi il·legal d'impostos per maximitzar els marges operatius. En efecte, tant en un cas com en l'altre, la contraprestació rebuda pel venedor del producte o pel prestador dels serveis no se sotmet a tributació, per la qual cosa l'economia submergida, en conjunt, distorsiona el coneixement del volum de negoci i la imposició efectiva sobre l'economia real d'un país. Evidentment, en una situació de crisi continuada com la viscuda els darrers anys a Catalunya i als països del nostre entorn, les activitats no declarades poden aparèixer o repuntar com a conseqüència de la precarietat econòmica o fins i tot per la prioritització de la subsistència personal o del negoci enfront del compliment de les obligacions tributàries.

¹¹ És a dir, el treball retribuït però no comunicat a les autoritats, treballadors i autònoms que cobren part o la totalitat de les seves retribucions en negre. Una altra característica de l'economia submergida és que evita els costos associats a la legislació (per exemple, els associats a la prevenció de riscos laborals).

¹² "Per definició, el que està fora de la legalitat no pot ser gravat", afirma Alejandro Esteller-Moré, professor agregat d'Hisenda Pública de la Universitat de Barcelona i Director del Programa d'Investigació de l'Institut d'Economia de Barcelona. Cal tenir en compte, però, que es tendeix a incloure les activitats il·legals productives al PIB, amb l'argument que les rendes que generen poden gastar-se en béns i serveis legals.

És interessant destacar, com fa l'informe del CAREC, que quan es parla d'economia submergida s'expressa el valor de la producció de béns i serveis que no s'ha declarat a les autoritats fiscals, no la quantia de tributs no declarats i no ingressats. És a dir, parlem de "bases" gravables, no de "quotes" tributàries. El valor de l'economia submergida s'expressa normalment com a percentatge del Producte Interior Brut (PIB)¹³, o pel seu valor nominal estimat.

És evident que l'aflorament de l'economia submergida dóna rèdits, principalment, a l'Administració que recapta impostos com l'IRPF, l'IVA, i l'ISOC, és a dir, en el nostre cas, a l'Administració tributària estatal, que és l'encarregada d'aplicar aquests impostos, i per tant, de controlar-ne el compliment.

Quan s'analitzen les causes de l'economia submergida, en termes generals i des de l'òptica d'una anàlisi econòmica, es poden classificar dos tipus de conducta pel que fa als agents econòmics que hi operen:

- Conductes defensives, que tenen per objectiu reduir costos. Es tracta de conductes en moltes ocasions lligades a situacions de crisi i a nous empresaris o aturats, que exerceixen activitats o ocupen llocs de treball irregulars. Es tracta de col·lectius que al·leguen dificultats per subsistir per les càrregues fiscals i la baixa capitalització, o per competir en preus amb empreses de major mida. Podrien encabir-se en aquesta classificació els titulars de certs habitatges d'ús turístic l'estada en els quals constitueix fet imposable de l'IEET, no regularitzats en el Registre de Turisme de Catalunya.
- Conductes agressives, caracteritzades perquè la decisió de "submergir-se" és planificada i estudiada, habitualment amb l'ajuda d'experts tributaris es. En aquest cas, l'objectiu és purament especulatiu: es busca l'enriquiment ràpid i l'acumulació de guanys.

Mentre que les primeres poden ser conjunturals i en bona part susceptibles de millora en temps de bonança econòmica, i també amb polítiques de promoció econòmica eficients, d'impuls i simplificació del compliment voluntari i de millora de la conscienciació fiscal, les segones, per recolzar-se en un ús abusiu de la planificació fiscal amb finalitats evasives, reclamen una actuació decidida i enèrgica de l'Administració tributària (en col·laboració, si cal, amb la policia) i l'ús d'eines de detecció del frau, anàlisi de dades i selecció de contribuents més complexes, que evitin qualsevol percepció d'impunitat fiscal per part de la ciutadania.

L'evasió fiscal o el frau fiscal

El concepte d'evasió o frau fiscal és més ampli que el d'economia submergida, perquè abasta no només aquesta sinó, en general, la manca de declaració i la infradeclaració de les bases

¹³ Cal tenir en compte que es tendeix a incloure les activitats il·legals productives (les que impliquen un intercanvi de béns i serveis entre venedors i compradors) al PIB, amb l'argument que les rendes que generen poden gastar-se en béns i serveis legals.

imposables de tots els tributs, el càlcul incorrecte d'una plusvàlua, la consignació en les declaracions de despeses fictícies o no deduïbles o de deduccions improcedents, la sobreestimació de bonificacions fiscals, l'aplicació d'exempcions improcedents o de criteris interpretatius contraris a la llei per reduir la quota a ingressar, o l'aplicació incorrecta de tipus impositius reduïts.

La quantificació del frau fiscal no es dedueix fàcilment del volum d'economia submergida. En principi *"n'hi hauria prou amb multiplicar el volum ocult pel tipus impositiu efectiu mitjà aplicat al sector legal o comptabilitzat. Però això, probablement, encara que vàlid com a primera aproximació, seria massa bast"*¹⁴. Cal considerar l'existència d'un *"mínim tècnic"*¹⁵ d'economia submergida, i tenir en compte que es pot suposar que part de les activitats submergides deixarien de ser rendibles si haguessin de complir les seves obligacions fiscals.

L'elusió fiscal

S'utilitza també amb profusió el terme d'"elusió fiscal", amb més o menys rigor, que es confon sovint amb el d'evasió fiscal, degut a què els contorns de cadascun no estan del tot clars. En general, es parla d'evasió fiscal quan es tracta d'un estalvi il·legal d'impostos, un impagament voluntari de tributs, susceptible de sanció en via administrativa o penal. El terme elusió fiscal, en canvi, s'utilitza habitualment per fer referència a la utilització, per part dels contribuents, d'aquells espais o esclertes (o "llacunes") que ofereix la regulació tributària per pagar menys impostos de manera legal, o "forçant la llei", sense caure en un incompliment tributari evident i, per tant, en el frau fiscal pròpiament dit. Es tracta de pràctiques d'"erosió de bases imposables" o tendents a disminuir l'esforç fiscal considerades legals en molts Estats però que no encaixen amb l'esperit de la norma (per exemple, transvasar rendes, diferir el pagament d'impostos)¹⁶. El càlcul de l'elusió fiscal és molt difícil, fins al punt que només es podria fer de forma molt estimativa.

El tax gap (la bretxa fiscal)

Objectivament, aquestes situacions generen un diferencial econòmic, igualment de difícil estimació, entre la quantia d'ingressos fiscals que es podrien obtenir mitjançant una òptima gestió dels tributs (recaptació potencial) en relació amb els recursos que efectivament s'obtenen en forma d'ingressos públics.

¹⁴ Ignacio Mauleón, Doctor en Economia per la London School of Economics i catedràtic de Fonaments de l'Anàlisi Econòmica de la Universitat Rey Juan Carlos de Madrid.

¹⁵ L'elecció del mínim tècnic "implica un cert grau d'arbitrarietat" (Ignacio Mauleón).

¹⁶ La confusió amb l'evasió fiscal ve determinada, segons l'informe del CAREC, perquè "la pràctica de l'Administració tributària tendeix a deixar fora de la llei la utilització de les llacunes que de vegades la norma tributària pot deixar i que podrien beneficiar interpretacions favorables als contribuents".

La importància d'aquest diferencial ha portat molts països (no l'Estat espanyol) a calcular el *tax gap*, o bretxa fiscal, que es pot definir com la ràtio entre la quantia d'ingressos fiscals que s'acaben recaptant sobre el total de recaptació potencial¹⁷.

El volum d'economia submergida i d'evasió fiscal influeixen en el *tax gap*, com també ho fan els incompliments involuntaris. Però el concepte va més enllà: efectivament, també condiona el valor del *tax gap* la capacitat de l'Administració tributària per cobrar el deute reconegut i no ingressat, és a dir, per aplicar eficientment els anomenats procediments de recaptació executiva. Essent així, no pot estranyar que un dels àmbits en què incideix aquest pla sigui el de la reducció del frau en la fase de recaptació.

El càlcul del *tax gap* esdevé fonamental per a un país que disposi de plenes competències fiscals i vulgui fixar adequadament la seva política fiscal i els objectius de la seva Administració tributària, que han de tendir, per damunt de tot, a optimitzar la recaptació fiscal, fins a apropar-la a la recaptació potencial del país.

Mesuraments i estimacions

Contra el que podria semblar atenent únicament als tipus nominals de tributació, que són alts en comparació amb d'altres països, especialment pel que fa a impostos directes, s'observa que la pressió fiscal a Espanya (32,5% per l'any 2012)¹⁸ és de les més baixes del nostre entorn, trobant-se 6,9 punts per sota de la mitjana ponderada de la UE (39,4%), per la qual cosa caldria entendre que hi ha un evident marge de millora en la reducció de l'evasió fiscal i en la maximització de la recaptació potencial.

Pel que fa a la quantificació de l'economia submergida o del frau fiscal a l'Estat espanyol, cal destacar la inexistència d'estudis oficials del Ministeri d'Hisenda o de l'AEAT. S'ha d'acudir, per tant, a les estimacions realitzades per diferents economistes i per institucions diverses. Per donar una mostra de la variabilitat de les xifres que proporcionen els diferents estudis podem citar l'estudi dut a terme per F. G. Schneider¹⁹, que assigna a l'economia submergida espanyola un nivell del 19,2% del PIB l'any 2012 (201.310 milions d'euros). Ignacio Mauleón parla d'un valor del 23% sobre l'economia comptabilitzada el 2012. L'estudi fet públic pel sindicat de tècnics del Ministeri d'Hisenda estatal (GESTHA), i realitzat per la Universitat Rovira i Virgili²⁰, fixa la taxa d'economia submergida a Espanya en el 24,6% el mateix any 2012. Aquest estudi situa l'índex d'economia submergida a Catalunya per a 2012 en el 24,6%, coincidint amb la mitjana espanyola, i situa a la majoria de les comunitats per sobre del 26%.

¹⁷ Segons definició d'Alejandro Esteller-Moré, segons el qual aquest concepte "ens dóna a entendre que l'Administració tributària hauria de poder recaptar més".

¹⁸ "Taxation trends in the European Union" (2014), Eurostat.

¹⁹ "The Shadow Economy in Europe, 2013".

²⁰ "La economía sumergida pasa factura. El avance del fraude en España durante la crisis" (2014).

Així doncs, els resultats obtinguts pels diferents estudis són de difícil contrast, atès que no existeix consens doctrinal, metodològic ni estadístic sobre els diferents fenòmens que integren l'economia submergida.

Cal afegir que l'únic estudi publicat fins ara (de què es tingui coneixement) amb dades del 2013 estima que l'economia submergida a l'Estat espanyol va representar el 18,6% del seu PIB (190.000 milions d'euros)²¹. Altres autors eleven aquesta xifra, i apunten que *"és raonable suposar que l'economia submergida estigui avui a Espanya en la franja del 24-26% del PIB comptabilitzat, equivalent a 260.000 milions d'euros aproximadament. És immediat concloure que la pèrdua de recursos fiscals és aclaparadora"*²².

Seguint el raonament abans exposat, es pot calcular el frau fiscal *"degut exclusivament a l'economia submergida multiplicant el tipus impositiu efectiu mitjà de l'economia legal pel volum d'economia submergida, menys un mínim tècnic del 5%. En l'actualitat, aquest valor rondaria el 20% de la recaptació total obtinguda, i equivaldria a uns 67.000 milions d'euros, un 6,5% del PIB"*. Acabar amb aquest tipus de frau fiscal (amb el mínim tècnic esmentat) suposaria, per tant, la reducció de 6,5 punts percentuals del dèficit públic. Diu Ignacio Mauleón que aquesta reducció hauria fet possible *"que el deute no augmentés evitant gran part de la consolidació fiscal –reduccions dràstiques de despesa pública i augment d'impostos–"*. I afegeix: *"Sens dubte, això és només una simulació probablement inabastable en l'Espanya actual, inclús a mitjà termini. Però també és cert que dóna una idea de l'impressionant volum i implicacions de les xifres de què estem parlant"*.

La xifra donada per al conjunt de l'Estat del volum de frau fiscal degut a l'economia submergida –del 6,5% del PIB– pot traslladar-se a Catalunya, si tenim en compte que, com hem dit, el volum d'economia submergida a Catalunya coincideix amb la mitjana espanyola, segons els estudis publicats. Òbviament, aquest volum de frau es referiria al frau en tots els impostos suportats a Catalunya, però de forma molt majoritària als gestionats per l'Agència tributària estatal.

El càlcul del frau (i del *tax gap*) associat a l'economia submergida pot ser calculat de forma estimativa de forma relativament acurada, com hem vist. Ara bé, el càlcul del frau (i *tax gap*) associat a altres tipus de comportaments evasius o elusius és molt complicat.

²¹ Es tracta d'un estudi presentat per Randstad, de títol "Flexibilitat en el treball 2014", realitzat en col·laboració amb la Universitat de Sheffield del Regne Unit, amb dades de l'Eurostat, l'OCDE i l'Organització Internacional del Treball.

²² Ignacio Mauleón, a "Cuantificación reciente de la economía submergida y el fraude fiscal en España", IEB Report 3/2014.

1.c. Planificació 2015-2018: integració amb la planificació anual de l'Agència

La concepció plurianual del pla de prevenció i reducció del frau fiscal, que permet una visió a mig termini de les necessitats de l'organització i de la implantació efectiva de mesures que poden tenir major abast temporal, no deixa per això de generar efectes immediats mitjançant el trasllat d'aquestes mesures a la planificació anual de l'Agència.

Anualment, per tant, l'Agència haurà de tenir en compte el grau d'assoliment i seguiment del pla de prevenció i reducció del frau fiscal, quan elabori i aprovi els seus mitjans ordinaris de planificació: el programa anual d'actuació i el pla anual de control tributari²³.

- **Programa anual d'actuació**

El programa anual d'actuació comprèn la definició dels objectius que s'han d'assolir d'acord amb els principis generals de l'activitat de l'Agència, la previsió dels resultats a obtenir a partir de la gestió duta a terme en les actuacions ordinàries i els instruments de seguiment, control i avaluació a què ha de sotmetre l'Agència la seva activitat.

Els objectius anuals s'han de referir tant al control tributari, amb actuacions relatives a la prevenció i reducció del frau fiscal i els incompliments tributaris, com a la informació i assistència a la ciutadania. També s'inclouran aquelles prioritats que determini la Junta de Govern de l'Agència, atès que mitjançant el Programa anual d'actuació s'articulen les relacions entre l'Agència i el Departament d'Economia i Coneixement.

L'aprovació i el seguiment de les línies de treball fixades en el Programa anual d'actuació correspon al Comitè Executiu de l'Agència, que haurà de vetllar per l'alineació d'aquestes amb les mesures i terminis d'implantació previstos al pla de prevenció i reducció del frau fiscal.

²³ El pla de prevenció i reducció del frau també afectarà el Pla de la Inspecció de Serveis i el Pla de Formació de l'ATC. El Pla de la Inspecció de Serveis és l'instrument per fixar anualment les prioritats i actuacions d'aquesta en l'exercici de les diferents funcions de la seva competència. Entre aquestes funcions, als efectes que aquí interessa, es troba la realització de les visites ordinàries i extraordinàries d'inspecció a les delegacions territorials i les oficines liquidadores de districte hipotecari. El control d'eficàcia de les delegacions i oficines liquidadores resulta bàsic en el seguiment desagregat dels objectius marcats en la lluita contra el frau fiscal. El Pla de Formació recull anualment l'oferta i calendari d'activitats formatives adreçades al personal de l'Agència, amb la finalitat de mantenir un alt nivell de preparació i una actualització continuada dels seus coneixements en les diferents matèries necessàries pel desenvolupament de les tasques d'aplicació dels tributs. En aquest sentit, abasta diferents aspectes com són la formació jurídica i econòmica, l'actualització normativa i procedimental, el coneixement de les aplicacions pròpies d'informàtica tributària, eines de seguiment estadístic, d'encreuament de dades i ofimàtiques requerides per al tractament de la informació.

- **Pla de control tributari**

La Llei general tributària estableix l'obligació d'elaborar anualment un Pla de control tributari que té caràcter reservat, encara que això no ha d'impedir que es facin públics els criteris generals que l'informin.

Així doncs, el Pla de control tributari de l'Agència, aprovat anualment pel seu director/a, està integrat:

- Pels criteris generals del pla, als quals es dona publicitat mitjançant la publicació al DOGC de la corresponent resolució del director/a, on es fixen i defineixen les principals àrees de risc i també les línies generals d'actuació que corresponen a cadascuna d'elles²⁴.
- Els plans parcials de cada una de les àrees de l'Agència que tenen responsabilitat en el control tributari, que tenen caràcter reservat d'acord amb l'article 116 de la Llei general tributària. Cada pla parcial configura el desenvolupament dels procediments i les línies d'actuació que han d'efectuar cada una de les àrees, amb previsió tant dels objectius i prioritats com de les actuacions que s'han d'executar durant l'exercici.

²⁴ El Pla de control té caràcter reservat, segons la Llei general tributària. Aquest caràcter reservat cal justificar-lo per la necessitat de protecció dels drets dels contribuents. La pròpia llei diu que això no ha d'impedir que es facin públics els criteris generals que l'informen, cosa que l'Agència fa cada any mitjançant la seva publicació al DOGC. El Pla de control garanteix que l'actuació controladora de l'Administració tributària es desplega dins un marc prèviament fixat.

1.d. Objectius del pla

Per aconseguir la finalitat del pla de prevenció i reducció del frau fiscal prevista pel Parlament, en les seves mocions 141/X i 162/X, es marquen els següents objectius estratègics:

- **Millorar la consciència fiscal de la ciutadania**

És difícilment discutible que un major coneixement, tant per part dels escolars com de la ciutadania en general, de perquè s'exigeixen impostos, de les necessitats derivades de la prestació dels serveis públics, i del destí de les contribucions fiscals, ha d'augmentar la consciència i la moral fiscal de la població i, per tant, el convenciment que les conductes d'evasió fiscal perjudiquen no només als conciutadans, sinó també al propi defraudador, que veurà disminuïts els serveis públics de què pot gaudir i haurà d'assumir, en el futur, majors càrregues tributàries. Cal tendir a que els ciutadans que mostren una actitud comprensiva envers el frau fiscal siguin cada com menys nombrosos.

El potencial defraudador ha de saber que, si és descobert, haurà de pagar fortes sancions, suportar l'embargament dels propis béns o, en funció de la gravetat de la seva conducta, haurà de patir l'escarni d'haver de fer front als tribunals de justícia i, si és condemnat per la comissió d'un delictes fiscal, ingressar en presó. És fonamental, per tant, que la societat percebi el defraudador, especialment l'incomplidor sistemàtic, que no respecta les regles del joc, no com un viu o algú a qui imitar, sinó, ben al contrari, com una persona indigna, deshonest, innoble i reprensible.

- **Minimitzar el risc d'incompliment**

Es pretén dur a terme una adequada gestió del risc d'incompliments, anticipant-se tant com sigui possible a la possible comissió de conductes fraudulentas.

Per a una Administració tributària, és fonamental disposar d'un sistema de gestió del risc dinàmic, que li permeti identificar els tipus de frau, analitzar les causes i els orígens de cadascun d'ells, definir les mesures preventives per a què el risc de comissió del frau es minimitzi, i definir indicadors que mesurin si el risc està controlat o no.

En definitiva, es tracta de fer arribar a la ciutadania el missatge que l'Agència té informació dels contribuents i de les seves operacions, que està preparada per descobrir els incompliments i les conductes fraudulentas, i atribuir-los a un contribuent determinat, i que

treballa per evitar els incompliments conscients o voluntaris i els involuntaris o derivats de la manca d'informació.

- **Millorar els serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau**

El coneixement també ha de donar-se en l'altra direcció: de l'Administració cap al contribuent. És un objectiu del pla millorar el comportament tributari de la ciutadania aconseguint que la necessària contribució conjunta al finançament dels serveis públics es produeixi en un marc de mútua confiança i coneixement. Com diu el CAREC, "cal oferir cooperació i clarificació a qui la busca".

El foment del compliment voluntari de les obligacions tributàries requereix reduir la pressió fiscal indirecta que suposen els costos de "complir", és a dir, aquells costos en què ciutadans i empreses incorren per poder presentar declaracions complertes i correctes, així com minimitzar les despeses i energies associades a la conflictivitat produïda per discrepàncies en l'aplicació raonable de criteris interpretatius o al desconeixement de la norma. En aquest sentit, el contribuent ha de poder ser informat, de forma actualitzada, dels criteris que utilitza l'Administració tributària a l'hora d'interpretar i aplicar la normativa fiscal, i aquesta Administració ha d'oferir un servei assistencial i de resolució de dubtes que previngui contra possibles incompliments. L'Administració no pot actuar (o no hauria d'actuar) de forma imprevisible en aplicar la normativa.

D'altra banda, s'ha de facilitar l'assistència al declarant per minimitzar les errades involuntàries, emprar un llenguatge planer i de fàcil comprensió en les comunicacions, potenciar el canal electrònic i telefònic d'assistència, millorar l'atenció presencial i, proporcionar l'accés a la informació de què disposa l'Administració. En definitiva, posar a la seva disposició les eines que facin còmode, en la mesura del possible, l'acompliment dels deures tributaris i l'exercici dels drets del contribuent.

En aquest sentit, un servei proactiu en benefici del contribuent i de caràcter preventiu ha de consistir en l'elaboració i enviament de les dades fiscals necessàries per declarar l'IP i l'ISD, que són les dades que constaran a la carpeta patrimonial del ciutadà a la qual es farà referència més endavant. Les dades de la carpeta patrimonial seran susceptibles de confirmació o modificació justificada per part del propi contribuent.

Tanmateix, el compliment voluntari per part del ciutadà desconnectat de la realitat fiscal (el que està "fora del sistema") o d'aquell mancat de consciència o de moral fiscal ha de promoure's a través de programes educatius de qualitat i d'una política comunicativa dissuasiva.

- **Detectar i corregir el frau, i recaptar els deutes resultants**

Es pretén posar els mitjans per tal que les actuacions fraudulentament siguin de difícil i costosa execució per part de l'interessat, de planificada detecció per l'Administració, i reduïdes progressivament mitjançant correccions ajustades a dret i adequadament motivades. Cal, finalment, que les quotes descobertes, i les sancions i recàrrecs que es puguin imposar, siguin efectivament recaptats per l'Administració. És a dir, cal que la correcció tributària, tot garantint els drets del contribuent, comporti conseqüències que desincentivin econòmicament, o si escau penalment, el frau, i alhora rescabalin l'Administració per no haver obtingut els ingressos en el termini esperat.

En definitiva, la lluita contra el frau ha d'abastar la totalitat dels àmbits de l'aplicació dels tributs, ja sigui pels òrgans encarregats de la verificació de dades, de la comprovació i de la investigació i, un cop descobert i corregit, ha d'abastar fins la fase de recaptació per tal que el deute descobert sigui efectivament cobrat en termini, evitant alhora insolvències fraudulentament.

Les comprovacions han de dirigir-se, de forma predominant, als contribuents amb un perfil de risc fiscal i a les activitats o operacions realitzades en l'àmbit dels sectors d'especial seguiment per l'Agència per motiu de la seva naturalesa o l'import de les activitats o operacions realitzades.

- **Aconseguir la implicació d'Administracions, operadors tributaris i agents socials**

Aquest pla pretén planificar i organitzar el treball de l'Agència, però també implicar els agents externs, vinculats o no a la fiscalitat. Aquest és un aspecte clau per al desenvolupament d'una gestió tributària moderna.

En aquest sentit, resulta fonamental la coordinació amb la resta de departaments de la Generalitat de Catalunya i amb els organismes de l'Estat espanyol, la interoperabilitat o gestió administrativa en xarxa, i també l'entesa amb els intermediaris tributaris –en especial amb les associacions i col·legis professionals– mitjançant la signatura i seguiment de convenis de col·laboració, així com la recepció i estudi de les aportacions que puguin esdevenir dels agents socials de l'àmbit econòmic i empresarial. En aquest sentit, els acords amb aquests agents o les seves entitats representatives seran de la màxima importància per reconduir les conductes fraudulentament que puguin existir en els diferents sectors d'activitat.

L'intercanvi d'informació amb transcendència tributària és una activitat fonamental en la reducció del frau, ja que és el mitjà que permet apropar aquesta informació a l'interessat en fase de confecció de les seves declaracions i alhora detectar incongruències o irregularitats en determinats comportaments susceptibles d'encobrir frau fiscal.

Des d'aquest punt de vista, els sistemes d'informació de l'Agència reben actualment informació procedent de diverses administracions tributàries i no tributàries i d'organismes

públics o privats, amb base en el compliment de disposicions normatives o convenis de col·laboració.

Malgrat que actualment s'intercanvia una important informació amb AEAT (via consulta a les bases de dades o via llistats fruit d'encreuaments d'informació), i els sistemes de subministraments de dades que fa l'organisme estatal han anat incorporant millores tècniques en els darrers anys, aquests sistemes no responen a les autèntiques necessitats de la Generalitat, ni tampoc de la resta de governs autonòmics. No hi ha una veritable compartició de dades tributàries, fora de les relatives al cens de contribuents (Cens Únic Compartit)²⁵.

Pel que fa a les administracions tributàries catalanes, cal aprofundir en l'extensió i explotació de la xarxa de Tributs de Catalunya conformada per la pròpia Agència, les quatre diputacions catalanes i l'ajuntament de Barcelona, tant pel que fa a la col·laboració en l'assistència com en la pràctica del control tributari i les actuacions de recaptació. Tributs de Catalunya permetrà dur a terme nous intercanvis d'informació tributària dins de la gestió recaptatòria per la via executiva, i intercanvis útils per a proveir les respectives administracions de dades destinades a les actuacions de selecció de contribuents. A tall d'exemple, les dades del rebut de l'IBI poden ser útils per a la detecció d'incompliments en l'IP o l'ISD.

Amb la incorporació, a mig termini, d'ajuntaments grans i mitjans a Tributs de Catalunya, es podran reforçar aquest intercanvis. Tanmateix, a dia d'avui ja s'estan realitzant requeriments puntuals d'informació amb transcendència tributària a ajuntaments i altres organismes.

Per altra banda, els Mossos d'Esquadra estan cridats a ser un element essencial en la lluita contra l'economia submergida i el frau fiscal, en especial quan la Generalitat –si aquesta és la voluntat dels ciutadans de Catalunya– assumeixi plenes competències en els grans impostos i en els tributs duaners.

Finalment, s'ha d'involucrar en major mesura els agents socials en la lluita contra el frau. Notaris, registradors i entitats financeres, per exemple, són clars exemples d'agents que, per motiu de la seva activitat, poden tenir coneixement d'operacions econòmiques en les quals els diners utilitzats poden ser d'origen il·lícit o il·legal, o bé que es formalitzen per preus inferiors als reals amb finalitats de defraudació fiscal. Les associacions representatives de sectors d'activitat econòmica també hauran de convertir-se, progressivament, en estrets aliats de l'Administració tributària per tal de sumar esforços en l'aflorament d'activitats deslleials que perjudiquen les empreses del sector i la societat en general.

La consecució de tots els objectius estratègics esmentats té alhora com objectiu últim aconseguir en el període 2015-2018 un sensible augment de la recaptació voluntària i una major eficàcia en la recaptació executiva, que permeti reduir el *tax gap* existent i ajustar la pressió fiscal, reduint, si així ho decideix el legislador, la pressió fiscal nominal actual.

²⁵ Segons el CAREC, "no s'entén que hi hagi espais de reserva d'informació tributària entre administracions d'un mateix Estat".

A part de ser congruent amb els objectius abans definits, el pla, per a ser reeixit, ha de concretar mesures operatives encertades, i ha de comptar amb la plena implicació dels treballadors de l'Agència en el seu desenvolupament i un complet recolzament institucional i social.

1.e. Seguiment del pla

Els sistemes d'informació de l'Agència seran una eina fonamental pel que fa al desenvolupament, implantació i control de les mesures que es proposen en el pla, però també pel que fa al seu seguiment i supervisió de la seva correcta aplicació.

Les eines de DataWarehouse, partint de la informació recollida per l'Agència, han de donar una visió global i de detall de màxima utilitat per a la planificació de les futures actuacions, així com per al seguiment de les mesures acordades en el pla. En aquest sentit, serà necessari desenvolupar nous quadres de comandament i indicadors de seguiment que complementin aquells dels quals ja disposa l'Agència actualment, que reflecteixen les actuacions de prevenció i reducció del frau fiscal, amb indicació periodificada de la recaptació líquida, del nombre i import de liquidacions dels òrgans de gestió i de les actes emeses pels òrgans d'inspecció per cadascun dels impostos, dels requeriments a no declarants i dels ingressos induïts per actuacions de l'Administració, de les actuacions d'assistència al contribuent, del grau d'utilització dels programes d'ajuda i tràmits telemàtics, del nivell de conflictivitat tributària i del control dels índexs de demora en la tramitació.

A efectes del seguiment del pla, i com es veurà més endavant, les mesures proposades incorporen indicadors de seguiment i calendaris d'implantació que hauran de ser tinguts en compte a l'hora d'avaluar el grau de compliment del present pla.

La complexitat de moltes de les mesures que es proposen en el pla aconsellen crear un equip específic per al seu seguiment, integrat per personal de les diferents àrees, dependències i serveis de l'Agència, que impulsi la realització de les mesures, faci les tasques de coordinació necessàries, analitzi els resultats i en traslladi una primera l'avaluació a la direcció de l'Agència.

Hauria de preveure's, per altra banda, més endavant, l'avaluació dels resultats per part d'un organisme independent, tasca que podria encarregar-se al Consell Fiscal de Catalunya o a algun altre ens. D'acord amb l'informe precitat del CATN, el Consell Fiscal de Catalunya podria ser consultat, entre altres funcions a determinar, *"en assumptes d'especial significació i transcendència fiscal i, fins i tot, de planificació de la lluita contra el frau"*.

2. Àmbits d'actuació del pla

Les actuacions previstes en el present pla es desenvolupen en tres grans àmbits diferenciats, tot i que cal dir, d'entrada, que s'interrelacionen entre ells. Això fa que, sovint, una mesura pugui ser susceptible de ser inclosa en més d'un àmbit d'actuació.

Considerats en sentit ampli, aquests tres àmbits són els següents: la prevenció del frau, el control del frau i la implicació social i institucional en la seva prevenció i reducció. Aquesta divisió en tres àmbits ens permet agrupar les mesures que el pla pretén implantar, seguint la següent lògica:

- cal, en primer lloc, procurar evitar que el frau s'arribi a produir (prevenció);
- cal aconseguir que, si es produeix, el frau sigui detectat i corregit (control);
- i cal potenciar tant com es pugui, com a element essencial del pla, la col·laboració dels intermediaris de l'àmbit tributari, la col·laboració interadministrativa i la col·laboració dels agents socials de tota mena, com a clau de tancament del pla.

Tots aquests àmbits donaran lloc a una sèrie de mesures, que es concreten més endavant.

Finalment, es farà referència a l'àmbit organitzatiu, com a àmbit de recolzament que cal abordar per donar una adequada cobertura als altres àmbits d'actuació del pla.

2.a. La prevenció del frau

Prevenir el frau implica actuar sense esperar que el frau es cometi, és a dir, anticipar-se a la possible aparició del frau fiscal, amb l'objectiu precisament d'evitar que aparegui.

La lògica de la prevenció, traslladada al present pla, és prou evident: un pla de reducció del frau no ha de limitar-se exclusivament a una sèrie d'actuacions coercitives de comprovació, investigació i execució forçosa de béns i drets, sinó que exigeix el desenvolupament d'unes actuacions prèvies (o preventives) per part de l'Administració tributària que coadjuvin a aquella finalitat, actuacions que tant poden ser pròpiament "tributàries" com comunicatives o educacionals.

En l'àmbit de la prevenció, en el sentit més ampli del terme, es troben diferents subàmbits en els quals es pot actuar per tal d'establir mesures concretes.

2.a.1. Conscienciació fiscal i política de comunicació

Un àmbit primari de la prevenció del frau, i que s'anteposa a tots els altres, és el de la conscienciació fiscal. Elevar la moral fiscal, promoure la cultura del pagament d'impostos i fomentar l'educació cívica que vincula impostos amb serveis públics, protecció, benestar i cohesió social (amb civilització, en definitiva) ha de ser un objectiu de tot país amb voluntat d'avançar. Caldrà, en conseqüència, inculcar als més joves els valors ètics de justícia i solidaritat, en la seva vessant tributària, i establir, juntament amb les autoritats de l'ensenyament, programes de pedagogia fiscal en els plans d'estudi, per tal que els escolars i estudiants disposin d'una educació adient en matèria de drets i obligacions fiscals, i coneguin les conseqüències i perjudicis del frau fiscal.

Per altra banda, l'Administració tributària de Catalunya s'ha de convertir, i és bo que així ho percebi la ciutadania, en una Administració col·laboradora, propera, que impliqui els ciutadans i fomenti la seva participació (per exemple, a través de la carpeta tributària o la denúncia de conductes antisocials), i que creï valor públic, compartit per tots els agents socials.

La difusió de missatges que identifiquin el frau amb les conductes més insolidàries i antisocials (tant si consisteixen en l'incompliment directe de les obligacions tributàries com si es refereixen al consentiment de l'incompliment aliè, i inclús si consisteixen en petites trampes rutinàries que, multiplicades, generen grans bosses de frau), i la publicació dels resultats estadístics de la lluita contra el frau, poden ser tingudes en compte com a elements de la campanya de conscienciació fiscal. La difusió dels resultats de les actuacions de control del frau, amb una doble finalitat d'exemplaritat i de transparència fiscal, ha de donar garantia a la ciutadania del respecte als principis de legalitat, objectivitat, eficàcia i generalitat en l'aplicació dels tributs, i ha de permetre que la ciutadania percebi la intolerància de l'Administració envers la pretesa i molt sovint airejada impunitat dels comportaments evasius.

Caldrà estudiar la concessió de premis, reconeixements, compensacions o certificats de "bon contribuent" o "d'establiment fiscalment complidor"²⁶ (o denominacions similars) per distingir o recompensar els ciutadans i empreses que compleixin amb les seves obligacions fiscals i reforçar la seva imatge social i la seva motivació fiscal. És a dir, cal fomentar la reputació fiscal, l'exemplaritat tributària.

S'haurien de promoure incentius en favor dels contribuents reconeguts, en forma de certs avantatges socials o contractuals a l'hora de relacionar-se amb l'Administració pública, per tal d'aconseguir que els incomplidors es retraguin de la comissió de certs fraus, de manera que la mesura tingués efectes positius sobre els propis potencials defraudadors.

En justa correspondència, caldria avançar cap a un estadi en què no s'atorgués cap distinció de les Administracions públiques (o, en cas de tenir-la, els fos retirada) a les persones

²⁶ Al Regne Unit, certificat de *good tax compliance*.

condemnades per delictes fiscals o que deixen de tenir la residència fiscal a Catalunya per motius estrictament fiscals, o les empreses que, tenint activitat al país, no hi paguen els corresponents impostos emparant-se en pràctiques d'elusió fiscal planificades.

Finalment, i tal i com s'assenyala a l'informe del CAREC, caldria estendre la política de conscienciació als assessors fiscals i a les entitats financeres. En aquest sentit, un Informe de l'Organització Professional d'Inspectors d'Hisenda de l'Estat denuncia "la col·laboració de la banca amb els defraudadors". "És de coneixement públic –diu l'informe– que determinades entitats de crèdit estan oferint productes opacs dissenyats a partir d'una combinació de testaferros i paradisos fiscals per captar diner negre dels clients usuaris a l'anomenada banca privada".

2.a.2. La gestió del risc d'incompliments

Els indicis de frau han de ser coneguts en el menor temps possible. Gestionar els riscos d'incompliment, tant aquells que històricament s'han produït com aquells que es preveu que puguin sorgir (per exemple, arrel d'un canvi normatiu), implica:

a) Analitzar els incompliments que es donen amb més freqüència per desincentivar-los o evitar-los, i disposar d'eines que permetin identificar possibles focus de frau i patrons de comportament evasius per actuar-hi preventivament (per exemple, l'incompliment reiterat del pagament dels deutes de certs contribuents, la sol·licitud reiterada d'ajornaments amb finalitats deshonestes).

b) Tenir un coneixement complet dels contribuents (localització, patrimoni, activitats que realitzen, compliment previ d'obligacions fiscals, etc.) per identificar perfils de risc. La correcta identificació i localització dels obligats tributaris és essencial per tal de depurar i millorar la informació de què es disposa, tenint en compte que la residència habitual i el domicili són dades clau tant pel que fa a detectar l'activitat o negoci, com per determinar la competència o assolir eficaçment, ja en la fase de control, la notificació i, en definitiva, la liquidació i recaptació final. D'altra banda, un cop iniciats els procediments tributaris, el contacte eficaç amb el contribuent permet agilitar els tràmits que conformen aquests procediments (per exemple, de verificació de requisits en relació amb els beneficis fiscals invocats), amb la consegüent eficiència en el tracte, en benefici d'ambdues parts. En aquest sentit, l'Agència ha de prendre mesures destinades a l'enriquiment del cens tributari propi, que actualment ja es nodreix de les dades del Cens Únic Compartit (CUC), que inclou dades censals estatals i de la resta d'autonomies, i també dades d'aquelles persones o entitats que encara no han realitzat mai declaracions tributàries però perceben retribucions, tenen obert un compte bancari o són titulars d'un producte financer, perceben subvencions o prestacions, o han realitzat altres operacions amb transcendència tributària, informades per tercers a l'Administració tributària.

c) Disposar anticipadament d'informació sobre operacions susceptibles de ser realitzades de forma oculta o de declarar-se de forma incompleta, o sobre béns i drets susceptibles de ser executats forçosament amb la màxima celeritat possible per cobrar deutes impagats. La

singularitat de les operacions que es produeixen en relació a certs béns (immobles, vehicles, or, joies, obres d'art,...) exigeix una especial consideració en la gestió del risc d'incompliment respecte a les persones que hi participen.

La normativa actual preveu l'obligació que té qualsevol persona o entitat de proporcionar a l'Administració tributària la informació amb rellevància tributària de què disposi, ja sigui en relació al compliment de la seva pròpia situació tributària o en relació a tercers. Aquesta obligació s'articula mitjançant la presentació de les declaracions informatives i la pràctica de requeriments individuals d'informació, i té per fonament que l'administració pugui exercir de forma eficaç les funcions tributàries de la seva competència. Per tant, aquesta necessitat de nodrir de dades de tercers els sistemes d'informació de l'Agència determina que sigui convenient instar el Govern de la Generalitat a regular mitjançant Decret les concretes obligacions de subministrament d'informació dirigides a les entitats i organismes que disposin de les dades amb transcendència tributària²⁷.

Esdevé fonamental, també, vista l'evolució del comerç electrònic, el tractament d'informació sobre les transaccions generades per Internet i, atesa la proliferació d'empreses dedicades a gestionar serveis d'intermediació mitjançant aplicacions web, especialment en l'àmbit turístic i immobiliari, l'establiment normatiu d'obligacions formals de lliurament d'informació amb utilitat tributària a aquestes empreses, preveient un règim sancionador en cas d'incompliment del deure de col·laboració.

Per altra banda, cal esmerçar esforços en l'anàlisi –amb el suport tecnològic adequat– de l'ingent volum d'informació sobre operacions realitzades pels contribuents, considerant factors de tot tipus, com la xifra de negoci o de facturació, els canvis de titularitat d'actius immobiliaris, financers o d'altra naturalesa, amb la finalitat de valorar potencials situacions de frau. Aquestes dades, estructurades o no, s'originen per les pròpies declaracions tributàries presentades davant de l'Agència però també per les càrregues provinents d'ens públics amb els quals s'ha signat o es poden signar acords i convenis de subministrament d'informació. En aquest sentit, cal destacar com a origen d'aquesta informació integrada, les bases de dades de l'AEAT, els organismes de gestió tributària i recaptació de les Diputacions Provincials, els Ajuntaments, la *Dirección General del Catastro*, la *Tesorería General de la Seguridad Social*, el *Instituto Nacional de Estadística*, l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'Institut Català del Sol, l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, etc.

d) Promoure la satisfacció del contribuent en llur relació, aprofundint en el coneixement del seu perfil i de les seves necessitats i explotant més eficaçment la informació resultant de les enquestes d'opinió. La explotació de les dades generades des de l'òptica del gestor de relació amb els clients (*Customer Relationship Management*), que centralitza les seves consultes, contactes i gestions, permetrà aprofundir en el coneixement del grau d'acompliment general

²⁷El conseller del Departament d'Economia i Coneixement haurà, si s'escau, de dictar les Ordres que aprovin els corresponents models de declaració informativa.

de cadascun dels contribuents, amb la finalitat d'adequar la intensitat de la comprovació, en cada cas, als recursos limitats de què disposa l'Administració.

La introducció d'automatismes en el tractament de la informació en els nous impostos, i la millora dels existents en la resta, han de permetre la detecció sistemàtica de supòsits de declaracions irregulars, amb la finalitat de facilitar la posterior comprovació i correcció.

Una eficient gestió del risc determina la necessitat de "segmentar" els contribuents en funció dels perfils de risc. En aquest sentit, en el precitat informe del CAREC s'afirma que *"la segmentació de contribuents, en funció dels perfils de risc que ofereixin, tot distingint entre cooperadors (co-players) i no cooperadors (opponents) ha demostrat la seva eficiència. Permet concentrar recursos i esforços en aquells àmbits de major risc"*.

2.a.3. Els serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

L'Administració tributària ha d'oferir al contribuent un nivell adequat de previsibilitat i garanties. Les mesures de prevenció del frau han de possibilitar l'augment de la seguretat jurídica en les actuacions dels obligats tributaris, tota vegada que aquesta es configura com un dels elements que fomenten significativament el compliment espontani de les seves obligacions fiscals, per la qual cosa resulta del tot indispensable posar al seu abast el coneixement actualitzat dels criteris de l'Administració, facilitant les consultes a les bases informatitzades on es contenen els esmentats criteris.

Cal que l'Administració assumeixi el compromís de no aplicar retroactivament criteris interpretatius que puguin perjudicar els contribuents, contraris a aquells publicats en el moment de la meritació de l'impost, per tal de no vulnerar el principi de confiança legítima del ciutadà en l'Administració²⁸.

S'ha d'impulsar la creació d'un observatori de bones pràctiques en la prevenció i lluita contra el frau fiscal, per tal de sensibilitzar la ciutadania respecte la incidència que té el frau fiscal en el finançament dels serveis públics.

Una forma de prevenció del frau que comporta tot un àmbit d'actuació propi i que pot considerar-se un objectiu del pla en si mateix, és el foment del compliment voluntari de les obligacions fiscals. Es tracta d'un àmbit d'actuació tradicionalment enfocat a les persones que cometen errades fiscals inconscientment, de forma no planificada.

En efecte, en ocasions l'incompliment dels obligats tributaris no és degut tant a una voluntat defraudadora com a un desconeixement de tota la informació necessària per tal d'autoliquidar correctament el tribut. En aquest context, és altament recomanable que l'obligat tributari tingui accés a les seves dades fiscals de manera prèvia, completa i actualitzada. Es tracta "d'obrir les portes" als ciutadans perquè accedeixin a la informació que l'administració té d'ells. Aquest accés haurà de poder ser anticipat, és

²⁸ Mesura contemplada en el document del CAREC.

a dir, previ a què sorgeixi la concreta obligació fiscal que el contribuent hagi de complir (per exemple, la confecció d'una declaració tributària). Per altra banda, haurà de ser permanent, i no limitat a un període concret de l'any en què s'obre una determinada campanya de presentació de declaracions. Això contribueix a augmentar la seguretat de l'obligat tributari i, alhora, redueix la necessitat d'esmerçar esforços en la correcció d'errors i oblits materials, tant per l'interessat com per l'Administració tributària, amb la consegüent disminució de la conflictivitat.

En una implantació progressiva de l'accés previ a la informació, sembla aconsellable que, en una primera fase, els legítims interessats o els seus representats puguin accedir a la informació relativa als tributs sobre el joc, a l'IP i a l'ISD. La informació útil per a la declaració d'aquests dos darrers impostos s'inclouria a una "carpeta patrimonial" del ciutadà, amb tota la informació sobre els seus béns i drets patrimonials, qualsevol que fos la seva ubicació física.

La carpeta patrimonial del ciutadà incorporaria informació procedent de les declaracions fiscals pròpies o de tercers, del Cadastre, dels Ajuntaments, dels Registres oficials, dels notaris, de les entitats gestores de l'IAE (en relació a béns afectes), etc. La idea és que ofereixi, per dir-ho en termes gràfics, una fotografia de les propietats del contribuent. Aconseguida la imatge, serà imprescindible mantenir la seva qualitat en el temps, per la qual cosa caldrà definir els procediments d'actualització de la carpeta –i de les seves fonts– i de seguiment de la qualitat de la informació que contingui, desenvolupant alarmes que permetin detectar l'existència de noves propietats no incorporades. La carpeta donarà, a més, una òptima oportunitat de potenciar l'aportació voluntària d'informació, ja que el ciutadà podrà consultar-la i instar-ne la modificació.

La consulta telemàtica de les pròpies dades o de les dades vinculades a obligacions tributàries pot abastar també la consulta dels deutes notificats per l'Administració. Aquesta possibilitat ja està activa en el web *tributs.cat* (portal de Tributs de Catalunya), per a deutes dels quals sigui titular la Generalitat i gestionats en període executiu per l'Agència.

L'increment de la disponibilitat de la informació i el seu ús per evitar incompliments enfortirà les relacions entre l'administració i els ciutadans i les empreses.

Tanmateix, per facilitar al contribuent el compliment de les seves obligacions tributàries, l'Administració, en aquells impostos dels quals disposi de totes o la majoria de les dades necessàries, hauria de remetre-li les declaracions i/o autoliquidacions generades o pre-omplertes. En aquesta mateixa línia, s'ha de potenciar la proposta d'inclusió automàtica de les dades de què disposa d'Administració, amb les quals complimentar els formularis o les declaracions fiscals.

El compliment voluntari s'incentiva tant facilitant i simplificant les obligacions fiscals, especialment la confecció de declaracions i autoliquidacions, des d'un punt de vista procedimental i tecnològic, com garantint que la tramitació amb les eines facilitades per l'Agència i l'aplicació dels criteris de l'Administració que aquestes incorporen eliminen la

possibilitat de sancions i garanteixen la conformitat de l'expedient en la mesura que les dades emprades siguin certes, veraces i compartides amb l'Administració.

Per fer front a les freqüents discrepàncies i controvèrsies en relació amb la determinació del "valor real" de béns i drets dels quals sigui titular el contribuent, que compona la base imposable de certs impostos gestionats per l'Agència, s'hauran de potenciar les sol·licituds d'informació sobre valors de béns immobles i la utilització dels acords previs de valoració. La utilització d'aquests instruments afavoriria la seguretat jurídica dels obligats tributaris, reduiria les actuacions de comprovació de valor i, consegüentment, disminuiria la conflictivitat via taxacions pericials contradictòries, recursos i reclamacions. En aquest mateix àmbit, resulta destacable la coordinació amb la Gerència del Cadastre de Catalunya per a la confecció d'un nou sistema de valors de referència dels immobles.

En relació amb la informació facilitada a la ciutadania, cal considerar els serveis d'assistència presencial, els serveis telefònics i electrònics d'atenció a consultes, el servei corporatiu d'informació telefònica de la Generalitat (012), tota aquella informació sobre tràmits i procediments disponibles per mitjà dels webs institucional (Portal *web* de l'Agència), d'informació estàtica tributària (*e-tributs*) i transaccional (Oficina Virtual de l'Agència). D'altra banda cal considerar que la xarxa de delegacions de l'Agència es veu complementada per les Oficines Liquidadores de Districte Hipotecari i per la xarxa d'oficines de les diputacions i els ajuntaments integrats a Tributs de Catalunya, amb una clara vocació d'Administració tributària de proximitat i que els ciutadans facin seva.

En aquesta línia d'apropament al contribuent, l'Agència ha d'acostumar-se a fer ús d'avisos o recordatoris, sense caràcter de notificació ni requeriment, per advertir de les conseqüències de la manca de compliment de certes actuacions passades o futures, o bé per recordar –previ a l'inici d'actuacions d'embargament–l'existència de deutes no ingressats en període voluntari de pagament. També pot impulsar les comunicacions de novetats i recordatoris d'obligacions mitjançant *mailings* distribuïts amb la col·laboració de col·legis professionals i associacions de l'àmbit tributari o fent ús de les xarxes socials.

Els serveis vinculats a l'e-Administració

En un context global d'Administració evolucionada que interactui amb els contribuents i els intermediaris fiscals, i d'utilització de les eines telemàtiques per tal de facilitar el compliment de les obligacions tributàries dels ciutadans mitjançant els canals electrònics i telemàtics, la via més adequada per avançar en aquest sentit, en compliment de la normativa vigent en administració electrònica, és la creació d'una subseu electrònica per a l'Agència²⁹, que podria absorbir en un moment inicial el contingut de l'actual oficina virtual, per emprendre la posterior ampliació de serveis i tràmits en un marc més apropiat.

²⁹ En aplicació de la normativa marc, el Decret 232/2013 permet la possibilitat de crear subseus de la Seu electrònica de la Generalitat, per raons d'autonomia funcional o organitzativa.

En aquest context, està prevista la progressiva implantació per via telemàtica de la presentació i pagament de tots els impostos gestionats per l'Agència i dels tràmits més habituals, com són la presentació de documentació, al·legacions, recursos o fraccionaments i ajornaments mitjançant l'ús de l'expedient electrònic, per tal que el ciutadà pugui accedir als procediments que té oberts i realitzar actuacions via Internet. Aprofitant aquest canal, com s'ha dit, també es pretén compartir amb els interessats la informació, per tal que les autoliquidacions es puguin confeccionar per la pròpia Agència, amb les dades que consten a l'Administració i que poden ser modificades o validades per l'interessat.

L'Agència ha de vetllar pel manteniment actualitzat dels seus programes d'ajuda, adaptats als constants canvis normatius, i complementar-los amb formularis electrònics que facilitin la confecció d'autoliquidacions, sol·licituds, recursos i declaracions tributàries.

D'altra banda, i sense desmerèixer els avenços produïts en els darrers anys, cal millorar els sistemes de comunicació entre l'Agència i l'obligat tributari, revisant els canals actuals i introduint-ne de nous, especialment telemàtics, com podria ser el cas de la subseu electrònica proposada, per tal de:

- Habilitar espais personals al web de l'Agència, als quals els contribuents o els seus representants autoritzats tenen, prèvia identificació i autenticació, accés per a consulta d'expedients, tràmits realitzats, declaracions presentades, situació censal, deutes notificats, dades fiscals, etc.
- Millorar i complementar l'actual servei de notificació postal i el servei de notificació, apostant per l'ús de notificacions telemàtiques i intentant que les publicacions edictals resultin residuals.
- Donar accés a les notificacions via portal, per iniciativa proactiva del propi interessat i amb base en l'impuls de l'expedient electrònic.
- Apostar pels canals innovadors de comunicació amb el contribuent, com són el correu electrònic i els missatges per mòbil, que poden resultar útils en relació amb avisos de cita prèvia, resolució del tràmit o consulta realitzat i comunicació de claus o codis personals per autenticar-se davant l'Administració. La potenciació de l'ús del telèfon mòbil per comunicar-se amb el contribuent implica una adequació a la nova realitat i una aproximació al tipus de servei que avui demanden els ciutadans, al marge de què permet apropar-se al contribuent en un major nombre d'ocasions i de forma més còmoda per a ell.

2.b. Control, detecció i correcció del frau

En l'àmbit del control tributari, la finalitat bàsica és la de detectar i corregir els incompliments tributaris i les actuacions fraudulentament, tant pel que fa a la manca de declaració com a la declaració incompleta o esbiaixada de fets, bases o altres elements de l'obligació tributària.

Les actuacions de control (i l'aplicació subsegüent del règim sancionador tributari, si s'escau) tenen, per altra part, un efecte dissuasiu: han de servir per induir el ciutadà i les empreses a pensar que el risc de defraudar no val la pena.

Les mesures de control que el present pla de lluita contra el frau preveu desenvolupar s'estenen a tots els tributs cedits i propis gestionats per l'Agència.

La detecció del frau és el resultat d'integrar informació de molt diverses fonts, tant internes com externes. El traspàs d'informació a l'Agència ha de ser, preferentment, estandarditzat i automatitzat. Cal, per aquest motiu, com hem vist, establir obligacions d'informació convenientment regulades i tants protocols d'interoperabilitat o convenis d'intercanvi d'informació com sigui necessari. La informació rebuda ha de ser organitzada i contrastada, per tal d'incorporar-la a la base de dades i procedir a la seva explotació a efectes de detecció de possibles discrepàncies o fraus.

En aquest apartat, cal prestar atenció als sectors d'especial seguiment, en funció de l'activitat que realitzen i de la vinculació d'aquesta amb els fets imposables del tributs gestionats per l'Agència. Cal també incidir en les mesures que s'han de dur a terme en els àmbits diferenciats de gestió (control extensiu), inspecció (control intensiu) i recaptació, amb l'especialitat que comporta el control del frau en aquesta darrera fase, que és la que assegura l'eficàcia de les anteriors i l'acompliment de la finalitat de contribuir efectivament al finançament de les despeses públiques.

A l'Agència li correspon elaborar anualment el Pla de Control Tributari en el qual s'estableixen les línies prioritàries d'actuació i els objectius que s'han d'assolir anualment.

Òbviament, aquest Pla de control haurà de recollir la implantació de les mesures previstes en el present pla de prevenció i lluita contra el frau a l'hora de determinar i definir anualment les àrees de risc sobre les quals cal aplicar les actuacions de control tributari que desenvolupen els diferents òrgans (no només els d'inspecció) durant l'exercici corresponent.

2.b.1. El control d'activitats o operacions vinculades a sectors específics

Un dels aspectes fonamentals en el desplegament de qualsevol pla de lluita contra el frau fiscal és la identificació dels sectors d'activitat que presenten un major risc d'incompliment o de generar compliment fiscalment defectuosos, o que tenen major vinculació amb els fets imposables que es volen comprovar o investigar de forma prioritària, tot plegat amb la finalitat d'enfocar adequadament les actuacions adreçades al seu control tributari.

Com a pressupost imprescindible a l'hora de seleccionar els contribuents als quals puguin dirigir-se aquest tipus d'actuacions de comprovació i investigació, cal tenir-los clarament identificats, disposar de dades certes i contrastades d'identitat, activitat principal, residència fiscal i localització.

Tradicionalment, el sector immobiliari i les operacions que s'hi desenvolupen han estat un focus important d'incompliment tributari. L'opacitat de moltes transaccions ha portat a la seva manca de declaració, a què no sempre coincideixi la causa real del negoci amb la causa formalment documentada, i a què s'ocultin característiques dels immobles o bé es declarin valors o imports de les operacions de compravenda que no coincideixen amb els reals. En la majoria de casos, aquest tipus d'operacions posen de manifest una capacitat econòmica elevada subjecta a tributació i, en ocasions, s'utilitza aquest sector per donar sortida a ingressos obtinguts de manera il·lícita, mitjançant el blanqueig de capitals. Essent així, la comprovació d'aquestes operacions podria donar informació sobre altres conductes susceptibles d'investigació.

L'arrendament de béns immobles, les adjudicacions en subhasta, l'atorgament i transmissió de concessions administratives o la compravenda d'or, joies i altres béns mobles usats són activitats susceptibles d'un seguiment i control específic, que donarà lloc a diferents mesures que es contemplen en aquest pla.

Un altre sector que pot ser conflictiu és el del joc, és a dir, el sector de casinos, bingos, màquines recreatives, rifes i tómbols. Es poden produir situacions d'ocultació de l'activitat o manca de declaració fiscal i, d'altra banda, supòsits d'empreses crònicament moroses en relació amb les seves obligacions de pagament periòdic dels tributs corresponents, i en les quals s'hauran d'articular mecanismes coordinats amb la Direcció General de Tributs i Joc tendents a l'execució de les fiances constituïdes per a l'autorització de l'activitat.

El sector turístic, en relació a l'IEET, i especialment l'activitat de lloguer d'habitatges d'ús turístic i d'apartaments turístics (on per la participació de petits propietaris i la incidència de la crisi econòmica es poden produir situacions d'economia submergida i fins i tot d'activitat il·legal), representa un camp de treball en què esdevé imprescindible la coordinació entre la pròpia Agència, el Departament d'Empresa i Ocupació (Direcció General de Turisme), el Departament d'Interior (Direcció General de la Policia) i l'AEAT. Mereix especial atenció el necessari seguiment i control de l'activitat que realitzen les empreses que anuncien allotjament turístic ubicat a Catalunya a través de portals d'Internet i que permeten fer, a través de canal telemàtic, reserves d'estades en establiments turístics i el seu pagament, total o parcial.

Dins el mateix sector turístic, s'ha de posar el focus en els creuers que fan estada als nostres ports, per tal de detectar els casos en què es merita l'IEET sense que aquest hagi estat declarat. En aquest cas, és necessària la informació subministrada per les autoritats portuàries, tant catalanes com estatals.

2.b.2. Altres actuacions de verificació, comprovació i investigació

2.b.2.1. El control extensiu: les actuacions de comprovació de gestió tributària

Les actuacions de control dels òrgans de gestió tenen caràcter extensiu, per contraposició a les actuacions de inspecció, qualificades sovint com de control intensiu. Això és degut a que tradicionalment els processos de gestió s'han vingut sustentant en procediments de control massiu de declarants i en verificacions d'obligacions formals i de dades. El cert, però, és que, actualment, amb les eines de suport informàtic que permeten la selecció i tractament de dades, en ocasions els òrgans de gestió realitzen actuacions intensives puntuals, i els serveis d'inspecció realitzen tractaments massius per a la selecció de contribuents.

Les mesures previstes en aquest pla, pel que fa a aquest control extensiu³⁰, preveuen impulsar i millorar:

- La detecció i correcció de fets imposables meritats i no declarats.
- La comprovació dels diferents elements de l'obligació tributària i la seva quantificació, incloent la verificació dels requisits dels beneficis fiscals si s'escau invocats, i la correcció corresponent.

El control extensiu ha de tendir a analitzar totes les declaracions presentades, i sotmetre-les a uns processos de comprovació automatitzats. Atès que la finalitat de les actuacions de control extensiu és bàsicament el seguiment, detecció i regularització dels fets imposables meritats i no declarats, la verificació de dades consignades en les declaracions que discrepin de les que té l'administració i la comprovació de certes dades de les autoliquidacions presentades pels contribuents (tasques que poden comportar, si s'escau, l'examen de la documentació que formalitza les operacions subjectes a tributació que es comproven), resulta obvi que és essencial que l'administració tributària disposi amb antelació de dades –ja siguin pròpies o obtingudes d'altres organismes i entitats– que puguin ser comparades amb les dades declarades pels obligats tributaris, i que aquestes dades tractades amb les eines informàtiques

³⁰ Les actuacions de control extensiu són les que integren els procediments de gestió tributària, regulats a la Llei general tributària. Són els següents:

- Verificació de dades: s'utilitza quan hi ha discrepàncies entre les dades facilitades pels obligats tributaris i les dades de què disposa l'Agència.
- Comprovació limitada: s'utilitza quan escau comprovar tots o algun element de l'obligació tributària en relació amb les autoliquidacions, declaracions, comunicacions o sol·licituds presentades per l'obligat tributari i quan, d'acord amb els antecedents en poder de l'administració, es posi de manifest l'obligació de declarar o la realització d'un fet imposable o del pressupòsit de fet d'una obligació tributària sense que hi consti la presentació de l'autoliquidació o declaració.
- Comprovació de valors: s'utilitza quan correspon adaptar els valors declarats pels obligats tributaris als criteris que es puguin fixar i fer públics per l'Administració.

disponibles permetin, mitjançant processos automatitzats, detectar els supòsits susceptibles de regularització els quals també generaran les propostes de liquidació corresponents.

D'altra banda, i per tal de coordinar actuacions de control en l'àmbit de gestió, igual que en altres àmbits, cal incrementar la coordinació amb la resta d'administracions tributàries que operen a Catalunya i intensificar l'intercanvi d'informació de caràcter tributari i el desenvolupament de plans d'actuacions conjunts.

2.b.2.2. El control intensiu: les actuacions de la inspecció tributària

Les actuacions de la inspecció tributària, com s'ha dit, són qualificades com de control intensiu, perquè se centren intensivament en contribuents o activitats determinats, prèvia incorporació als corresponents plans d'inspecció anuals, i es desenvolupen en el si de procediments de comprovació i investigació que poden resultar complexos i especialment exigents pel que fa als aspectes jurídics i de requeriment d'aportació documental.

Les funcions de la inspecció tributària van dirigides fonamentalment a la investigació i descobriment de supòsits de fet de les obligacions tributàries que siguin desconeguts per l'Administració i a la comprovació de la veracitat i exactitud de les declaracions presentades pels obligats tributaris als quals s'estimi oportú dirigir aquests tipus d'actuacions de caràcter intensiu.

El pla d'inspecció també es nodreix de la col·laboració ciutadana per mitjà de les denúncies tributàries que permeten, en ocasions, detectar fets i activitats que d'altra manera poden escapar als circuits habituals de captació d'informació tributària.

A banda de la comprovació d'incompliments tributaris ja realitzats, un altre objectiu de la inspecció tributària s'orienta a la dissuasió d'aquells que es puguin estar planificant per al futur. En efecte, el risc de ser sotmès a una inspecció fiscal pot induir a deixar de realitzar operacions fraudulentas o a infradeclarar-les, i per tant és oportú que la presència de la inspecció sigui perceptible i que les seves actuacions vagin revestides del necessari crèdit professional.

Per tal d'implantar eficaçment les mesures proposades en aquest pla, cal potenciar i dotar adequadament a la inspecció tributària dels recursos necessaris, atesos els reptes de futur que es plantegen. Amb aquesta finalitat, s'imposa la reestructuració de la inspecció i l'establiment de mecanismes de col·laboració i traspàs d'informació entre la inspecció i els òrgans de gestió i recaptació.

D'altra banda, les mesures de control i recolzament per a la prevenció i lluita contra el frau fiscal, en l'àmbit d'actuació de la inspecció tributària, hauran de preveure:

- Mecanismes eficaços, tant a nivell tecnològic com organitzatiu, d'anàlisi de risc i selecció de contribuents i d'operacions susceptibles de ser comprovats per la inspecció, i la creació d'una unitat específica d'anàlisi de riscos i selecció.

- Accés a les bases de dades tributàries o amb utilitat tributària de les diferents Administracions que operen a Catalunya, ampliant l'abast actual per tal de contemplar les actuacions susceptibles de frau fiscal des de tots els prismes existents, tant fiscal com laboral, amb transcendència tributària. La creació de la xarxa Tributs de Catalunya permet avançar amb pas ferm en aquesta direcció.
- Actuacions coordinades amb altres inspeccions, com la inspecció tributària de l'AEAT, la Inspecció de Treball i la Inspecció de la Seguretat Social.

Les diferències de tributació entre Comunitats Autònomes pel que fa als impostos cedits generen la possibilitat que el contribuent simuli el trasllat de la seva residència habitual fora de Catalunya, únicament amb finalitats d'elusió impositiva. Per tant, es fa necessari enfocar el control sobre els canvis de domicili a una altra Comunitat Autònoma, per detectar aquells que puguin resultar ficticis, realitzats amb una finalitat d'elusió fiscal a Catalunya.

En l'àmbit de l'IP i l'ISD, s'intensificaran els controls per tal de detectar possibles no declarants o la presentació de declaracions incompletes o incorrectes, a partir de la informació patrimonial de què disposa l'Administració sobre la titularitat de béns i drets, inclosos els situats a l'estranger, obtinguda de les pròpies declaracions del contribuent o bé subministrada o obtinguda de tercers.

Pel que fa als patrimonis empresarials familiars, amb relació a l'ISD, constitueixen un factor de risc les transmissions lucratives de participacions socials i de béns afectes al desenvolupament d'activitats empresarials o professionals, concretament el lloguer d'immobles, per motiu de les possibilitats d'abús mitjançant l'enginyeria fiscal. Aquest factor de risc ha de ser controlat atesa l'existència de reduccions i beneficis fiscals que únicament tenen justificació si responen a situacions de fet reals i no pas preconstituïdes amb finalitats únicament fiscals.

En l'ITPAJD, mereixen especial atenció les operacions de transmissió de valors que en determinats supòsits pot encobrir una transmissió indirecta de immobles subjecta i no exempta a l'impost, mitjançant la tècnica d'adquirir el control de la majoria de les participacions de la societat que n'és titular registral o l'enginyeria financera d'aportació del bé al capital de la societat i posterior transmissió de les participacions rebudes en contraprestació. Conseqüentment, caldrà intensificar el control de les transmissions a les quals pot haver-se aplicat indegudament l'exempció regulada a l'article 108 de la Llei 24/1988, del mercat de valors.

En relació a les grans fortunes, en l'àmbit de l'IP i l'ISD, han de ser objecte prioritari d'actuacions coordinades de prevenció i control específic aquelles que es veuen afectades per deslocalitzacions fiscals presumptament fictícies, per l'ocultació de béns i capitals (especialment si figuren a nom de terceres persones per raons fraudulentament, o si radiquen en paradisos fiscals o països refractaris a subministrar informació fiscal, o de baixa tributació), i també per les seves relacions amb empreses familiars en els supòsits abans esmentats.

La funció investigadora de la inspecció, i també la funció recaptadora, davant de casos de frau organitzat i d'especial complexitat o gravetat comporten la realització d'actuacions especials

que exigeixen comptar amb efectius personals i mitjans especialitzats per a dur-les a terme. En aquest sentit es preveu la creació d'equips d'investigació patrimonial especialitzats que tindran per finalitat la localització de contribuents i el descobriment de patrimonis i fets imposables que són objecte d'una ocultació deliberada i planificada i que requereixen una especial tasca investigadora, en particular, els usuaris de béns sumptuosos a nom de societats i objecte d'arrendaments eventualment ficticis, o arrendats financerament, i determinar la titularitat real de béns de difícil seguiment, com, per exemple, les obres d'art d'alt valor o els objectes de gran luxe.

Els equips d'investigació podran, segons els criteris i les instruccions dels òrgans directius de l'Agència, fer la seva pròpia selecció de contribuents que puguin ser objecte de seguiment, o bé podran rebre encàrrecs de treball de les unitats d'inspecció i recaptació executiva.

Els equips d'investigació patrimonial podran recavar l'ajuda i col·laboració de les forces i cossos de seguretat, especialment quan hagin de dur a terme actuacions de control d'activitats realitzades en entorns delictius o de corrupció, o actuacions de control de la derivació de rendes o de patrimonis a països considerats paradisos fiscals, quan hi hagi sospites que hi ha un propòsit d'eludir les obligacions establertes pel sistema fiscal català.

2.b.3.El control en l'àmbit de la recaptació

La gestió de la recaptació tributària en fase voluntària es realitza per l'Agència, però la recaptació executiva dels deutes tributaris i d'altres ingressos de dret públic de la Generalitat de Catalunya s'ha vingut gestionant per l'AEAT, en virtut de conveni signat amb la Generalitat, (el darrer, de 26 de setembre de 2006).

Aquesta situació, no obstant, està en vies de canvi atès que l'Agència s'està dotant d'unes aplicacions i processos informàtics, integrats en seu propi sistema d'informació i de gestió d'impostos *G@udi* (acrònim de "Gestió i Atenció Unificada d'Impostos"), que permeten gestionar directament la recaptació executiva, sense perjudici de mantenir la col·laboració amb l'AEAT per a la gestió dels deutes dels contribuents domiciliats fora de Catalunya, dels que tinguin crèdits reconeguts per part de l'AEAT, o dels que tinguin béns situats fora de Catalunya de difícil execució per part de l'Agència.

D'altra banda, s'han signat convenis per a la realització de proves pilot d'actuacions de gestió recaptatòria d'ingressos tributaris i de dret públic entre l'Agència i diferents diputacions catalanes, que donaran lloc a un conveni de col·laboració en matèria de recaptació executiva ben aviat, i està previst col·laborar amb ajuntaments que no tenen delegada la seva gestió tributària a les diputacions per a la recaptació de deutes a executar fora de l'àmbit del terme municipal.

D'aquesta manera, el primer objectiu que forma part d'aquest pla és l'assumpció, amb la màxima extensió possible, de la gestió recaptatòria executiva dels tributs propis i dels tributs cedits totalment per l'Estat, així com d'altres ingressos de dret públic la recaptació dels quals

s'encomani a l'Agència, realitzant les actuacions d'embargament de béns i drets dels deutors, i adoptant mesures específiques segons el sector d'activitat.

Aquest primer objectiu requereix dotar esglaonadament de recursos humans i tècnics suficients a les unitats de recaptació per tal de superar els obstacles, objectius o fraudulents, que dificulten el cobrament efectiu dels deutes, i per tal d'afrontar l'assumpció de competències en l'àmbit de la recaptació executiva, competències de les que la Generalitat ja disposava, però que fins ara no s'havien exercit.

Aquesta assumpció de la gestió executiva per l'Agència ha d'estar presidida per l'objectiu de millorar la recaptació, que passarà a ser realitzada majoritàriament per organismes amb seu a Catalunya i, per tant, més propers als ciutadans.

En l'àmbit dels ajornaments i fraccionaments de deutes, les actuacions a dur a terme van dirigides per una banda a flexibilitzar i agilitar la seva tramitació, exonerant al contribuent de l'obligació d'aportar la taxació feta per experts dels béns oferts en garantia, si s'escau, a partir de la valoració de què disposi l'Administració, així com la substitució de la constitució de garanties –quan al contribuent li resultin excessivament oneroses– per l'adopció de mesures cautelars. I per altra banda, a controlar les sol·licituds d'ajornaments que tinguin per objecte aconseguir una dilació o retard injustificat en el pagament dels deutes tributaris resultants de les autoliquidacions o de les liquidacions practicades per l'Administració, en particular, les d'aquelles empreses que fan activitats relacionades amb el joc i que tenen constituïdes fiances afectes a les responsabilitats econòmiques i al compliment de les obligacions que puguin derivar d'aquestes activitats.

La col·laboració entre Administracions i organismes públics (AEAT, Tresoreria General de la Seguretat Social, Registres públics, Jutjats...) és també essencial per tal de millorar la utilitat de la informació disponible i actuar d'una forma més àgil i eficaç en l'embargament de béns i la resta d'actuacions del procediment de constrenyiment. En aquest sentit, se seguirà fomentant el desenvolupament d'intercanvis d'informació periòdica amb l'AEAT, i s'intentarà que s'estengui a la informació sobre les devolucions tributàries acordades per l'AEAT a favor de deutors que tinguin deutes en executiva reclamats per l'Agència, de manera que aquesta les pugui embargar abans que es facin efectives, o bé pugui enviar un recordatori al deutor que acaba de rebre la devolució de l'AEAT avisant-lo que té deutes pendents.

Però, a més dels intercanvis generals d'informació, també es potenciaran els intercanvis d'informació específics en els expedients que requereixen la prèvia investigació patrimonial o una instrucció més complexa pel que fa al coneixement de fets, operacions, béns, rendes i resta d'informació necessària per a assegurar l'èxit de les actuacions de recaptació.

Igualment, es millorarà la comunicació amb els Registres de la Propietat Immobiliària, Mercantil i de Béns Mobles, específicament pel que fa a l'anotació d'embargaments i de garanties per garantir-ne la seva eficàcia.

Dins de l'àmbit corporatiu de la Generalitat de Catalunya, es promourà el sistema automatitzat de compensació entre deutes tributaris i crèdits del contribuent reconeguts

optimitzant les connexions amb el sistema informàtic GECAT, gestionat per la Subdirecció General de Tresoreria del Departament d'Economia i Coneixement.

Les actuacions dels òrgans de comprovació i investigació esdevenen, a la pràctica, estèrils si no van acompanyades d'una gestió de la recaptació tributària que asseguri l'ingrés. El descobriment del deute no declarat mitjançant tècniques d'investigació desenvolupades pels òrgans d'inspecció no resulta en la pràctica operatiu si no culmina amb l'ingrés de les quantitats liquidades, que ha de ser l'objectiu final dels processos administratius desenvolupats per les administracions tributàries.

Tradicionalment l'activitat de control de la hisenda pública s'ha centrant gairebé exclusivament en la repressió del frau en fase d'inspecció o gestió, i la conseqüència d'això és que s'ha produït un progressiu trasllat del frau a la fase recaptatòria, mitjançant l'aplicació de diverses tècniques o mecanismes de planificació patrimonial que permeten als obligats tributaris blindar el seu patrimoni davant l'actuació de la hisenda pública.

Les últimes reformes tributàries han incorporat diverses mesures orientades a la lluita contra el frau fiscal i es plantegen nous avenços en aquest sentit. Moltes de les mesures normatives adoptades amb aquest objectiu –intentar donar resposta a aquesta nova etapa de frau en la fase de recaptació–, s'incardinen en el marc de les figures de la responsabilitat tributària i l'adopció de mesures cautelars, en considerar-les com una de les vies més adequades per afrontar aquest tipus de situacions.

En aquest sentit resulta essencial generalitzar les actuacions de derivació de responsabilitat, tant solidària com subsidiària, que preveu la normativa contra aquelles persones o entitats que han col·laborat en certs tipus d'estratègies destinades a frustrar l'acció recaptatòria o que han possibilitat el no pagament dels deutes tributaris, com són els supòsits de la responsabilitat per successió d'empreses, la responsabilitat per col·laborar en la desaparició de béns susceptibles d'embargament, la responsabilitat dels administradors, la responsabilitat de les persones integrants de l'administració concursal i liquidadors, així com les vies de derivació de responsabilitat basades en la construcció jurisprudencial d'aixecament del vel en els casos d'abús o d'instrumentalització de persones o entitats com a mitjà d'elusió de la responsabilitat patrimonial.

Alhora, per evitar la desaparició del patrimoni de les persones que puguin ser declarades com a responsables, caldrà l'adopció de mesures cautelars que assegurin el cobrament dels deutes a exigir als responsables quan hi hagi indicis racionals que, altrament, el cobrament es veuria frustrat o greument dificultat.

Una altra de les mesures necessàries per millorar l'eficàcia de l'acció administrativa i que també incideixen en els procediments de derivació de responsabilitat, és la implicació dels òrgans d'inspecció no sols en el descobriment dels deutes tributaris sinó també en la seva recaptació. En aquells expedients en què en fase de liquidació s'adverteixi un risc recaptatori, els òrgans d'inspecció actuaran de forma coordinada amb els òrgans de recaptació per tal de posar en marxa sense demora tots els mecanismes per a l'assegurament del crèdit tributari, mitjançant

l'adopció dels acords de derivació de responsabilitat tributària durant les actuacions del procediment inspector i, si s'escau, l'adopció de mesures cautelars sobre el patrimoni del contribuent sobre el qual se segueixen les actuacions o d'altres obligats tributaris.

Aquesta coordinació entre ambdues àrees funcionals s'ha d'estendre també a l'intercanvi recíproc d'informació i a la resta d'actuacions amb transcendència tributària, atès el coneixement mutu de les circumstàncies i resultat del treball exercit des d'ambdues àrees funcionals.

Pel que fa als processos concursals, la línia prioritària ha de ser la detecció d'actuacions fraudulentas quan s'hagin promogut amb l'exclusiu fi d'eludir el pagament dels deutes tributaris i no per resoldre situacions d'insolvència, i determinar la responsabilitat tributària que procedeixi no només al concursat i als seus administradors sinó també a aquells que actuen a l'empara o per inacció dels mateixos perjudicant el crèdit de la hisenda pública.

2.c. La implicació social en la prevenció i la lluita contra el frau

2.c.1. Potenciació del rol dels intermediaris tributaris

Les tasques de prevenció i lluita contra el frau fiscal no es poden dur a terme per l'Agència en solitari, resulta necessari compartir els canals d'informació i participació amb la ciutadania i amb els organismes, associacions i col·legis professionals de l'àmbit tributari, amb la finalitat de millorar els serveis d'assistència al contribuent, augmentar l'eficiència dels procediments i tràmits tributaris, compartir informació per a dotar de transparència a l'Administració i alhora millorar el control i augmentar l'eficàcia pel que fa a la recaptació tributària. És per aquests motius que, en l'àmbit de la col·laboració social, el pla fa un esment especial a les mesures que afecten els intermediaris tributaris, així com les que pretenen augmentar la col·laboració i coordinació interadministrativa. Cal no oblidar que els intermediaris o professionals tributaris exerceixen una gran influència en els contribuents.

En un marc de col·laboració social entre l'Administració i els professionals de l'assessorament, basat en la compatibilitat entre l'estricta respecte de la llei i el legítim interès de la ciutadania, ambdues parts poden i han de mostrar-se proactives per tal d'aconseguir conjuntament la major eficiència possible en assolir el compliment de les obligacions i en l'exercici dels drets dels contribuents, com a beneficiaris finals d'aquest esforç compartit.

En aquest sentit, cal valorar el potencial que tenen els col·legis i associacions professionals de l'àmbit tributari, per tal de:

- ✓ Participar en fòrums específics, com podria ser el futur Consell Fiscal de Catalunya, en què els professionals tributaris tinguin l'oportunitat de proposar mesures de millora i detectar disfuncions en els circuits i procediments, i comprometre actuacions concretes de disciplina i deontologia corporativa dels seus associats o col·legiats. Els

- col·legis i associacions difondrien entre els seus membres els criteris compartits acordats amb l'Administració en el si dels fòrums.
- ✓ Traslladar a priori al client els requisits legals dels beneficis tributaris disponibles en un marc d'economia d'opció, mostrant aquells que són pacíficament acceptats per l'Administració i advertint d'aquells que no ho són, per tal de valorar l'opció més rendible i menys susceptible de conflictivitat, advertint alhora de les conseqüències dels incompliments tributaris.
 - ✓ Actuar com a interlocutors amb l'Administració, aprofitant tots aquells canals específics que es puguin instrumentar pel coneixement i difusió del criteri de l'Administració i l'adequació dels circuits presencials i telemàtics de tramitació.
 - ✓ Establir un registre electrònic d'apoderaments en nom de tercers que faciliti l'acreditació telemàtica de la representació tributària davant de l'Administració. Aquest registre es basarà en una aplicació informàtica que registrarà de forma explícita la representació entre poderdant i apoderat així com l'abast d'atorgament de representació per a la realització de tràmits tributaris.
 - ✓ Compartir informació, en un marc de mútua confiança, per tal de reduir en la mesura del possible actuacions de comprovació derivades, únicament, del desconeixement de dades que es troben en poder de l'Administració. Els intermediaris, com a apoderats, han de poder accedir a la carpeta tributària del contribuent i, dins aquesta, a la carpeta patrimonial.
 - ✓ Complementar els serveis d'informació i assistència de l'Administració per tal que el coneixement i exercici d'obligacions i drets tributaris sigui accessible a la totalitat de la ciutadania, millorant així el compliment voluntari i reduint la conflictivitat tributària.
 - ✓ Impulsar la signatura d'un protocol de responsabilitat social en fiscalitat, entre els Col·legis i Associacions de professionals tributaris i l'Agència, que incorpori de manera formal els valors de la responsabilitat social en la seva gestió quotidiana i que estableixi els principis fonamentals i les normes ètiques que orientin les relacions entre el contribuent i l'Administració tributària.
 - ✓ Cooperar amb l'Administració establint nous convenis de col·laboració amb col·lectius professionals i institucions representatives d'interessos socials, laborals o empresarials per a la presentació i pagament telemàtic d'autoliquidacions de diferents impostos, presentar recursos i determinats documents en format electrònic en representació de terceres persones. L'Administració disposa d'un cens de col·laboradors socials amb els quals s'han signat els diferents convenis i per tant, no es requerirà, a priori, l'acreditació de la representació per dur a terme els tràmits que consten en aquests convenis, sens perjudici que pugui sol·licitar amb posterioritat el document que acrediti l'esmentada representació.

2.c.2. Augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

La col·laboració interadministrativa, en els darrers temps, es troba en una permanent evolució motivada pels nous fenòmens com la interoperabilitat, les finestretes úniques i les connexions via *webservice* entre les diferents bases de dades gestionades per les Administracions públiques.

Aquesta col·laboració, que abasta fins i tot de manera explícita finalitats de prevenció i control del frau fiscal, s'estableix sovint mitjançant la signatura de convenis específics, sense perjudici de l'obligació genèrica de col·laboració amb l'Administració tributària que es posa de manifest en la Llei general tributària.

En aquest àmbit, l'intercanvi d'informació amb transcendència tributària resulta bàsic i necessari per assegurar l'eficient compliment de les obligacions tributàries establertes i ahora constitueix un instrument fonamental en la prevenció i lluita contra el frau fiscal.

Per tant, caldrà impulsar i millorar l'abast actual de la col·laboració, entre d'altres, amb els següents organismes:

- L'Agència Estatal d'Administració Tributària, per tal d'aconseguir un increment de les càrregues sistemàtiques d'informació, amb la finalitat de facilitar el seu tractament. És a dir, cal afavorir i instrumentar els subministraments massius d'informació –i no només els puntuals o els derivats dels encreuament de dades executats per l'Agència estatal– que són indispensables per dur terme la gestió dels impostos propis de la Generalitat dels cedits per l'Estat. En altres paraules, cal una ampliació de l'abast actual d'accés limitat per consulta a les bases de dades de l'Agència estatal. Per exemple, fóra de gran utilitat disposar del llistat de contribuents amb devolucions tributàries reconegudes, a efectes del seu embargament quan es tracti de deutors de la Generalitat.
- Els organismes autònoms amb funcions tributàries de les diputacions provincials catalanes, en el marc del conveni de col·laboració de Tributs de Catalunya, en relació amb l'assistència al contribuent i l'intercanvi d'informació per al control tributari i per a la recaptació.
- La Subdelegació del Govern a Catalunya, en relació amb el subministrament d'informació del Número d'Identificació d'Estrangers (NIE) i el Document Nacional d'Identitat (DNI).
- L'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS), en relació amb la informació sobre centres de treball, ocupadors i treballadors.
- La Gerència del Cadastre de Catalunya, en relació a la millora en l'accés al sistema d'informació geogràfica (SIGCA), les seves bases de dades amb informació de dades físiques, jurídiques i econòmiques dels immobles, juntament amb la cartografia cadastral, per tal que aquesta informació pugui ser utilitzada en les tasques de comprovació de valors i en els estudis sobre el mercat immobiliari que realitza l'Agència.

- El Registre Civil, als efectes d'ampliar la informació sobre les dates de naixement i defunció o les circumstàncies familiars i personals del contribuents, en ordre a determinar les condicions dels fets imposables examinats.
- Els Jutjats ubicats a Catalunya, respecte als documents presentats en aquests, que continguin actes o contractes subjectes a l'ISD i ITPADJ.
- La Direcció General de Turisme i la Direcció General de la Policia, i les autoritats portuàries, en relació a la comprovació de l'IEET.
- El Departament d'Empresa i Ocupació, en relació a la comprovació de l'IGEC.
- El Col·legi de Notaris de Catalunya, en relació a fets imposables dels impostos gestionats per la Generalitat que puguin estar recollits en escriptures notariales.
- La Direcció General de Protecció Civil, als efectes de comprovació del Gravamen de Protecció Civil.

D'altra banda, cal esmentar que l'Agència participa en òrgans de direcció i coordinació de la gestió tributària amb l'AEAT, tant a nivell estatal (*Consejo Superior*) com a nivell de Catalunya (Consell Territorial); membres de l'Agència participen com a vocals en la *Comisión Superior de Coordinación Inmobiliaria* de la *Dirección General del Catastro*, en la Junta Tècnica Territorial de Coordinació Immobiliària de Catalunya, i en els Consells Territorials de la Propietat Immobiliària de Barcelona - àmbit metropolità, Barcelona-província, Girona, Lleida i Tarragona.

Finalment, la Comissió de Seguiment dels convenis entre l'Agència, les diputacions catalanes i l'Ajuntament de Barcelona s'encarrega de proposar actuacions que intensifiquin la col·laboració entre les parts signants.

2.d.Organització, dotació de recursos i mitjans de l'Agència i sistemes d'informació

2.d.1. Organització i dotació de recursos i mitjans de l'Agència

Les mesures contemplades en aquest pla són suficientment ambicioses com per determinar la necessitat d'afrontar canvis en l'estructura organitzativa de l'Agència, la seva dotació de recursos humans i materials, la seva tecnologia i els seus sistemes d'informació.

En efecte, per tal d'assolir els objectius proposats en aquest pla, cal que l'Agència afronti una reestructuració que li permeti assolir noves competències amb garanties, i que disposi dels recursos humans necessaris i dels mitjans materials i tecnològics adequats.

L'Agència ja es troba en aquest moment immersa en una primera fase de captació de recursos humans i mitjans tecnològics que incrementin de forma notable la seva capacitat operativa.

Així, s'ha creat un nou cos tècnic de gestors tributaris, els primers membres del qual s'incorporaran a l'Agència l'any 2015. Per altra banda, el novembre de 2014 es va convocar un procés selectiu (exclusiu de promoció interna) per a proveir 18 places de l'escala d'inspecció dels cos superior d'inspecció i tècnica tributària, i s'ha previst, en el pressupostos de la Generalitat per a 2015, la dotació de noves places destinades al personal que ha de fer-se càrrec de les actuacions de recaptació executiva, de les d'inspecció derivades de l'assumpció de nous impostos, i de les tasques de recolzament derivades de les anteriors, incloses les d'atenció i assistència al contribuent. A partir del mes de febrer de 2015, s'inicia el debat parlamentari per a l'aprovació de la Llei d'ordenació dels cossos tributaris d'adscripció exclusiva a l'Agència, que dóna compliment al mandat que estableix la Llei d'acompanyament dels Pressupostos de la Generalitat de Catalunya 2014, en què s'instava el Govern a presentar un projecte de Llei sobre l'ordenació dels cossos i escales d'adscripció exclusiva a l'Agència, amb l'objectiu de dotar-la dels recursos humans necessaris per poder assumir les plenes competències de gestió, inspecció i recaptació de tots els tributs suportats a Catalunya.

En aquest àmbit, i amb l'objectiu d'aconseguir la màxima eficàcia en la lluita contra el frau fiscal, el pla proposa incrementar el personal qualificat en les funcions d'aplicació dels tributs i analitzar les necessitats dels serveis existents. Caldrà doncs adaptar l'estructura organitzativa de les àrees de l'Agència amb funcions de control tributari, en especial l'àrea de recaptació en resposta a l'ampliació del seu àmbit d'actuació, i reforçar el Servei Jurídic de l'Agència.

Per tal d'assolir el satisfactori compliment de moltes de les mesures contemplades en el pla, es fa necessari implicar els recursos humans propis o aliens de l'Agència fomentant el seu coneixement entre el personal propi, el de les oficines liquidadores de districte i el personal amb funcions tributàries de les Diputacions de Catalunya.

Finalment, el personal de l'Agència haurà de comptar amb un sistema de retribucions que incentivi el sobrecompliment dels objectius assignats en termes de recaptació. Aquest tipus d'incentivació basada en resultats, que promogui la millora de la productivitat i l'assumpció de responsabilitats en els expedients de major complexitat, és considerat, de forma unànime, necessària en una organització tributària, i ha de redundar en la reducció del frau i en una major recaptació, que tindrà efectes positius per a la política de despesa i redistributiva de la Generalitat.

2.d.2. Els sistemes d'informació i de gestió tributària

Com qualsevol altra àrea d'activitat on s'explotin grans volums de dades, a l'Administració tributària els sistemes d'informació són un element estratègic absolutament fonamental, i és per aquest motiu que al seu voltant s'articularen moltes de les mesures recollides en aquest pla, tal com s'exposa en l'apartat mesures de prevenció del frau i concretament en les mesures per a la gestió del risc d'incompliments.

Certament, la infraestructura tecnològica ha d'estar adequadament dimensionada per als processos i la potència que requereixen els nous sistemes. D'altra banda, les tecnologies de la informació i la comunicació han de ser utilitzades per oferir serveis personalitzats i proactius, que facilitin el compliment voluntari de les obligacions tributaries i el pagament dels impostos així com possibilitar l'accés a la consulta de les pròpies dades fiscals, per exemple mitjançant l'accés a la carpeta tributària del ciutadà.

Al marge d'implantar i adaptar aquelles millores tecnològiques que pugui oferir el mercat o la pròpia organització, els gestors dels sistemes d'informació de les Administracions tributàries es veuen obligats periòdicament a endegar nous desenvolupaments per ajustar els processos a les reformes o modificacions normatives (creació de noves figures tributàries inclosa) que, de forma gairebé ineluctable, va transformant el sistema tributari any rere any.

L'estratègia en els sistemes d'informació de l'Agència s'articula sobre quatre eixos d'actuació:

- L'arquitectura de les dades, que permet disposar d'una infraestructura d'informació coherent, veraç, de qualitat, organitzada i segura.
- La integració de la informació del contribuent a través de l'ús de solucions o productes tecnològicament avantguardistes de gestió de dades mestres (*Master Data Management*).
- Els sistemes de gestió, que suporten els processos vinculats a l'atenció al contribuent, la gestió tributària, la inspecció i la recaptació, o qualsevol altra activitat pròpia de l'Agència.
- L'analítica avançada, que és l'instrument fonamental per oferir uns serveis de qualitat, rics, complets i propers als contribuents, per una banda, i constituir l'eina fonamental per a la reducció del frau fiscal, per l'altra.

Sobre tots aquests eixos s'han planificat tot un seguit d'actuacions i projectes per a la modernització dels sistemes de l'Agència, de gran complexitat tecnològica i funcional, que han d'actuar com a motor per a la transformació dels serveis de l'organització.

Pel que fa a l'arquitectura de dades, s'han definit iniciatives que permetran posar en valor l'univers de dades estructurades que gestiona l'Agència, garantint la seva qualitat, seguretat i fiabilitat a través d'un model de governança integral de la informació com a base imprescindible per a garantir l'eficàcia i eficiència de les mesures recollides en aquest pla.

L'Agència disposa des de l'any 2004, d'un sistema d'informació integral anomenat *G@udi* (al que ja s'ha fet esment), que està en contínua evolució per donar resposta als canvis legislatius i als que es produeixen en els models de gestió i organitzatius. Per poder operar en els nous escenaris d'actuació de l'Agència, amb l'augment del nombre d'impostos a aplicar, les necessitats d'obtenció d'informació procedent de fonts externes i, en conseqüència, les càrregues de treball inclòs un nou model de gestió, resulta imprescindible complementar el sistema *G@udi* amb sistemes que permetin el tractament massiu de grans volums d'informació i la implementació de nous processos de gestió i de noves maneres de relacionar-se amb el contribuent. És per aquest motiu que s'està desenvolupant un nou sistema

d'informació complementari anomenat *e-SPRIU* (acrònim de "Serveis i Processos per a la Relació Integral amb l'Usuari tributari"). Un cop desenvolupat el sistema *e-SPRIU*, s'entrarà en un escenari en el qual conviuran ambdós sistemes, que, en el futur, caldrà integrar.

El repte principal, també, és l'extensió en l'oferta i ús de la tramitació electrònica. Tant la presentació d'autoliquidacions i declaracions com el pagament dels tributs per via telemàtica ofereixen grans avantatges per a la ciutadania i també per a l'Administració, així com una major eficàcia en la gestió de la informació i execució dels procediments: major comoditat per al ciutadà i per al professional tributari en relacionar-se amb una Administració "sense parets", major rapidesa en no haver de desplaçar-se per fer la presentació i el pagament dels impostos, major qualitat de les dades, que superen processos automàtics de validació en el mateix moment de la càrrega, i una major quantitat i qualitat de la informació disponible que es grava directament als sistemes de l'Administració. L'objectiu de l'Agència és aconseguir que tots els tributs que gestiona es puguin presentar i pagar electrònicament l'any 2016.

Actualment, la majoria de tributs disposen d'un model en PDF i/o d'un programa d'ajuda que el contribuent descarrega i instal·la al seu ordinador i que li permet elaborar l'autoliquidació i presentar-la i pagar-la mitjançant el portal tributari. Tot i això, es fa necessari disposar d'un programa d'ajuda quan el càlcul del tribut revesteix certa complexitat, o quan es volen tramitar múltiples declaracions o processos repetitius. Respecte als tributs menys complexos i/o basats en un cens, caldria simplificar el tràmit i oferir la possibilitat de presentar i pagar mitjançant un formulari *web*. Això possibilitaria que la realització del tràmit fos molt més ràpida, àgil i senzilla en no haver de descarregar i instal·lar localment un programa d'ajuda.

Per tal d'implementar de forma generalitzada la tramitació electrònica cal complementar els actuals sistemes d'identificació i signatura electrònica basats en certificats digitals amb altres que, sense reduir el nivell de seguretat, incrementin la usabilitat. En aquest sentit es preveu incorporar els mecanismes que actualment estan en fase de construcció en virtut de l'acord de Govern, de 11 de febrer de 2014, sobre l'aprovació de mesures i projectes corporatius per desplegar l'administració electrònica a l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Cal dirigir-se cap a l'establiment de sistemes d'autenticació i signatura digital senzills i accessibles, com ara els codis personals (amb una vigència perllongada) i números personals (per a tràmits concrets) comunicats a través de dispositius mòbils.

L'Agència ha d'implantar solucions de gestió de dades mestres (*Master Data Management*), que tenen un gran potencial per satisfer la finalitat d'assentar sobre una base sòlida la informació censal dels contribuents, prèvia detecció de duplicats, classificant i contrastant els diferents domicilis atribuïts per les bases de dades a una persona, siguin declarats o comunicats, coneguts per tercers o descoberts per l'Administració. Establert i depurat el cens del contribuent, es vincularà la resta de la informació provinent de les més diverses fonts (externes i internes), incloses les declaracions fiscals pròpies i de tercers així com dels documents amb transcendència tributària. Es tracta de tendir a la unitat de la dada, de manera que entorn a un contribuent determinat es pugui centralitzar tota la informació disponible que veritablement calgui atribuir-li o se li pugui associar.

Pel que fa a l'anàlisi de dades, cal dir que l'Agència ja disposa actualment d'un sistema de *Business Intelligence* per analitzar, de forma segregada dels sistemes transaccionals, les dades estructurades que es deriven de la seva actuació ordinària i que permet confeccionar i consultar quadres de comandament per al seguiment i avaluació de l'evolució dels diferents indicadors de gestió i qualsevol altra mena de consulta i encreuament de dades que sigui necessari.

Les iniciatives al voltant de l'anàlisi avançada de dades emmarquen els projectes relacionats amb allò que hom ha denominat de forma genèrica com a "Big Data", és a dir, la recollida i generació d'informació de valor en temps real en base a l'anàlisi de tot tipus de dades, provinents de diversos orígens, tant interns com externs, siguin en un format reglat i estructurat com de forma desestructurada, i que permeten fer anàlisis predictives i prescriptives aplicables en multitud d'escenaris: anàlisi del *tax gap*, definició d'accions correctores, perfilat de deutes i deutors, definició de patrons de comportament, detecció d'escenaris de frau, etc.

És aquest un element cabdal del nou model d'Administració tributària que es pretén construir, una Administració que actua com a facilitadora i proveïdora de serveis per als ciutadans i que es situa al costat i no enfront del contribuent. D'altra banda, l'anàlisi avançada de dades, permet enfocar els recursos a la reducció del *tax gap*, tant el que té origen en l'evasió fiscal, com el que deriva de l'incompliment sense ànim defraudador.

Els sistemes d'anàlisi de dades esmentats es troben incorporats en les mesures proposades en els diferents àmbits i incorporen indicadors de seguiment i calendaris d'implantació que hauran de ser tinguts en compte a l'hora d'avaluar el grau de compliment del present pla de prevenció i lluita contra el frau fiscal.

L'element tecnològic o informàtic és un element cabdal del nou model d'Administració tributària que es pretén construir, una Administració que actua com a facilitadora i proveïdora de serveis per als ciutadans i que es situa al costat i no enfront del contribuent. Per al seu desenvolupament, i per a fer front a les necessitats i reptes tecnològics que planteja el present pla, l'Agència compta amb la col·laboració del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya.

3. Mesures del pla

ÍNDEX

3.a. Mesures de prevenció del frau

- 3.a.1 Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació
 - 3.a.1.1 Sensibilització contra el frau fiscal
 - 3.a.1.2 Educació en matèria fiscal a partir del cicle d'ensenyament secundari
 - 3.a.1.3 Programa de visites a la seu central de l'Agència
 - 3.a.1.4 Reconeixement al bon compliment de les obligacions tributàries
 - 3.a.1.5 Repositori de conductes abusives
 - 3.a.1.6 Bústia de denúncies tributàries
 - 3.a.1.7 Difusió dels resultats de les actuacions contra el frau

- 3.a.2 Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments
 - 3.a.2.1 Càlcul del *tax gap* de Catalunya
 - 3.a.2.2 Potenciació del coneixement i la interacció amb el contribuent
 - 3.a.2.3 Segmentació de contribuents
 - 3.a.2.4 Visió integral de la informació tributària vinculada al contribuent
 - 3.a.2.5 Detecció i delimitació dels patrons de frau fiscal mitjançant la utilització d'eines d'analítica de dades
 - 3.a.2.6 Aprofitament de noves eines d'anàlisi de la informació en la detecció del frau
 - 3.a.2.7 Explotació d'eines d'analítica de dades a través de l'aplicació OMIC
 - 3.a.2.8 Elaboració de mapes d'àmbit inframunicipal del valor del sol (SIG)
 - 3.a.2.9 Modificació del programa d'ajuda de l'ITPAJD
 - 3.a.2.10 Observatori de bones pràctiques fiscals en la prevenció i reducció del frau fiscal
 - 3.a.2.11 Creació d'una base de dades patrimonial
 - 3.a.2.12 Text refós de normativa autonòmica en tributs cedits
 - 3.a.2.13 Subministrament periòdic d'informació amb transcendència tributària per part de les entitats financeres
 - 3.a.2.14 Subministrament periòdic d'informació de canvis de titularitat dels productes financers
 - 3.a.2.15 Subministrament periòdic d'informació de documents mercantils lliurats per les entitats financeres
 - 3.a.2.16 Subministrament periòdic d'informació dels intermediaris turístics, immobiliaris i prestadors de serveis de la societat de la informació
 - 3.a.2.17 Subministrament periòdic d'informació per empresaris revenedors de béns mobles d'alt valor

- 3.a.3 Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau
 - 3.a.3.1 Publicació de resolucions rellevants de la Junta de Finances i el TEA

- 3.a.3.2. Accés a les dades fiscals pròpies
- 3.a.3.3 Enviament d'esborranys de declaracions i autoliquidacions
- 3.a.3.4 Nou programa d'ajuda de l'impost sobre successions simplificat
- 3.a.3.5 Simulador d'ajornaments
- 3.a.3.6 Exoneració de la taxació dels béns oferts en garantia del pagament de certs ajornaments o fraccionaments
- 3.a.3.7 Potenciació dels acords de valoració prèvia de bens immobles
- 3.a.3.8 Observança dels principis de seguretat jurídica, de bona fe i de confiança legítima davant dels canvis de criteris interpretatius.
- 3.a.3.9 Impuls de les actuacions presencials d'informació al ciutadà
- 3.a.3.10 Transformació de l'Oficina Virtual de l'Agència en subseu electrònica
- 3.a.3.11 Evolució de l'actual carpeta tributaria del contribuent
- 3.a.3.12 Avisos i recordatoris per via electrònica
- 3.a.3.13 Sistemes d'identificació del contribuent diferents del certificat digital
- 3.a.3.14 Enviament electrònic de comunicacions i notificacions d'actes administratius
- 3.a.3.15 Presentació telemàtica obligatòria de declaracions tributàries
- 3.a.3.16 Reordenació dels webs tributaris

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

- 3.b.1 Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específics
 - 3.b.1.1 Control del sector immobiliari i dels intermediaris d'aquest àmbit
 - 3.b.1.2 Investigació sobre professionals de les subhastes
 - 3.b.1.3 Control de concessions administratives i figures assimilades
 - 3.b.1.4 Control sobre operacions de venda de peces d'or i objectes valuosos
 - 3.b.1.5 Seguiment del mercat de compravenda professional de vehicles de segona mà
 - 3.b.1.6 Control sobre empreses revenedores de bens mobles usats
 - 3.b.1.7 Control sobre el sector del joc
 - 3.b.1.8 Control sobre les estades en establiments turístics subjectes a l'IEET
 - 3.b.1.9 Control sobre les estades en embarcacions de creuer turístic subjectes a l'IEET
- 3.b.2 Altres mesures de verificació, comprovació i investigació
 - 3.b.2.1 Deslocalització de contribuents
 - 3.b.2.2 Control sobre les declaracions de l'IP i l'ISD
 - 3.b.2.3 Control sobre alteracions de titularitat patrimonial a títol gratuït de béns i drets situats a l'estranger a efectes de l'ISD
 - 3.b.2.4 Control dels requisits per acollir-se a beneficis fiscals en l'IP i l'ISD
 - 3.b.2.5 Comprovació de transmissions de valors mobiliaris que puguin encobrir transmissió d'immobles
 - 3.b.2.6 Control sobre documents mercantils tramitats per entitats financeres

3.b.2.7 Impuls en la creació d'equips d'investigació patrimonial

3.b.3 Mesures de control en l'àmbit de la recaptació

3.b.3.1 Assumpció de la gestió recaptatòria executiva

3.b.3.2 Mesures cautelars en la formalització de garanties per als ajornaments i fraccionaments

3.b.3.3 Execució de determinades fiances dipositades per empreses gestories de màquines recreatives i bingo

3.b.3.4 Enviament telemàtic dels manaments d'embargament als Registres de la Propietat

3.b.3.5 Implantar de forma generalitzada els procediments de derivació de responsabilitat en via executiva

3.b.3.6 Impulsar procediments de derivació de responsabilitat en insolvències determinades per actuacions abusives o malicioses

3.b.3.7 Col·laboració dels òrgans de recaptació i inspecció en fase liquidació

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.1 Mesures per a la potenciació del rol dels intermediaris tributaris

3.c.1.1 Registre electrònic d'apoderaments en nom de tercers

3.c.1.2 Establiment de fòrums de participació amb col·lectius professionals

3.c.1.3 Bústia de correu electrònic per canalitzar propostes dels intermediaris tributaris i agents socials

3.c.1.4 Responsabilitat social en fiscalitat

3.c.1.5 Nous convenis de col·laboració social per a la presentació i pagament d'autoliquidacions per via telemàtica en nom de tercers

3.c.2 Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

3.c.2.1 Comunicació interadministrativa en l'àmbit tributari

3.c.2.2 Subministrament d'informació de diferents administracions

3.c.2.3 Intercanvi d'informació tributària amb l'AEAT

3.c.2.4 Coordinació amb els organismes amb funcions tributàries de les diputacions provincials catalanes

3.c.2.5 Intercanvi d'informació d'utilitat tributària amb la Subdelegació del Govern a Catalunya i l'Institut Nacional de la Seguretat Social

3.c.2.6 Coordinació amb la Gerència del Cadastre de Catalunya

3.c.2.7 Accés telemàtic a les dades del Registre Civil

3.c.2.8 Col·laboració amb el Ministeri de Justícia en l'accés al registre d'assegurances de vida

3.c.2.9 Coordinació amb els Jutjats de Catalunya per obtenir informació que respecte a documents amb actes o contractes subjectes a impostos.

3.c.2.10 Optimitzar la coordinació amb la Direcció General de Turisme i les autoritats portuàries en relació a l'IEET

- 3.c.2.11 Coordinació amb el Departament d'Empresa i Ocupació en relació amb l'IGEC
- 3.c.2.12 Coordinació amb la Direcció General de Protecció Civil en relació amb el gravamen de protecció civil
- 3.c.2.13 Col·laboració amb el Col·legi de Notaris de Catalunya en relació a determinats supòsits de l'ITP
- 3.c.2.14 Col·laboració amb el Col·legi de Notaris de Catalunya en relació a renúncies a l'exempció de l'IVA
- 3.c.2.15 Ampliació de les clàusules establertes en el conveni de col·laboració signat amb el Col·legi de Notaris de Catalunya

3.d Mesures organitzatives, de dotació de recursos i mitjans

- 3.d.1 Increment del personal qualificat en les funcions d'aplicació dels tributs, i la seva assignació
- 3.d.2 Reorganització de les dependències de l'Agència
- 3.d.3 Coneixement del Pla de prevenció i reducció del frau entre el personal propi de l'Agència i el de les oficines liquidadores de districte hipotecari

Les mesures incorporen el següent detall d'informació:

- Títol de la mesura proposada
 - Redactat de la mesura
 - Finalitat
 - Indicadors de seguiment
 - Termini aproximat d'implantació
-

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.1. Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació

Núm.	3.a.1.1
Títol	Sensibilització contra el frau fiscal
Redactat:	Habilitar un espai específic al web de l'Agència on es facilitin informació a la ciutadania sobre les actuacions que es duen a terme amb finançament públic procedent dels ingressos fiscals i les conseqüències de la seva disminució d'aquests ingressos com a resultat del frau fiscal. Aquesta informació estarà, d'aquesta manera, també a l'abast dels mitjans de comunicació.
Finalitat:	Afavorir el compliment voluntari mitjançant actuacions de sensibilització de la població. Assenyalar el frau fiscal com un perjudici a la societat.
Indicadors de seguiment:	Quantitat i periodicitat de la informació publicada. Nombre de visites a l'espai web específic que es creï.
Termini implantació:	2016

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.1. Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació

Núm.	3.a.1.2
Títol:	Educació en matèria fiscal a partir del cicle d'ensenyament secundari
Redactat:	<p>Impulsar la introducció de programes de pedagogia tributària a partir del cicle d'ensenyament secundari, destinats a inculcar als més joves els valors ètics de justícia i solidaritat, en la seva vessant tributària. Es proposarà a les autoritats de l'ensenyament la introducció d'aquests programes en els plans d'estudi amb l'objectiu que els escolars disposin d'una educació bàsica en matèria de drets i obligacions tributaris i coneguin les conseqüències i perjudicis del frau fiscal. El frau fiscal és un problema de socialització inadequada, en no entendre una part de la societat el compliment fiscal com una responsabilitat ciutadana. Els efectes d'aquest incompliment perjudiquen a tots els ciutadans, especialment a aquells que compleixen correctament amb les seves responsabilitats tributàries. Caldrà preparar el corresponent material formatiu adequat a diferents nivells educatius.</p>
Finalitat:	Conscienciar els joves de per què s'exigeixen impostos, de les necessitats financeres derivades de la prestació dels serveis públics, i del destí de les contribucions fiscals dels ciutadans.
Indicadors de seguiment:	Data d'introducció del programa de pedagogia fiscal al cicle d'ESO.
Termini implantació:	2016

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.1. Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació

Núm.	3.a.1.3
Títol:	Programa de visites a la seu central de l'Agència
Redactat:	<p>Donar a conèixer el funcionament de l'administració tributària, a través d'un programa de visites a la seu central de l'Agència. S'entregarà als alumnes material formatiu adequat a diferents nivells educatius.</p> <p>Caldrà preparar un protocol de tramitació de les sol·licituds dels centres educatius que es rebin a l'Agència. Aquest programa pot incloure una visita guiada a les instal·lacions, una presentació audiovisual i un dossier informatiu, amb material d'utilitat perquè el professorat pugui fer un posterior seguiment de l'aprofitament de la visita realitzada.</p> <p>Enllestida aquesta fase, s'haurà de promoure aquest tipus d'activitat inicialment entre graus mitjos i superiors d'administració i finances, per anar assolint progressivament nivells inferiors fins arribar a l'educació primària.</p>
Finalitat:	Promoure el coneixement de les obligacions i deures tributaris entre els estudiants, i comunicar la necessitat de contribuir en el finançament públic per tal de proveir els serveis requerits per la societat.
Indicadors de seguiment:	Nombre de visites realitzades a la seu de l'Agència.
Termini implantació:	2016-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.1. Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació

Núm.	3.a.1.4
Títol	Reconeixement al bon compliment de les obligacions tributàries
Redactat:	<p>Es proposa regular l'atorgament de distintius als contribuents que compleixen correctament les seves obligacions tributàries. En aquest sentit, es podrien establir distintius de "bon contribuent", "establiment fiscalment complidor", o un segell "d'empresa fiscalment responsable", o similars, que comportarien certs avantatges a l'hora de relacionar-se amb l'Administració pública i que permetrien acreditar la condició de contribuent fiscalment responsable.</p> <p>Aquesta mesura, adreçada tant a obligats tributaris de tributs periòdics com aperiòdics (establiments turístics, revenedors d'objectes d'or i metalls preciosos, de vehicles de segona mà o empreses que gestionen jocs d'atzar), reforçarà la imatge social i la motivació dels contribuents envers el compliment del seus deures fiscals.</p>
Finalitat:	Aconseguir la satisfacció dels contribuents complidors i reconèixer-los. Donar un motiu addicional que fomenti el compliment pels contribuents menys complidors, relacionat amb la seva imatge pública.
Indicadors de seguiment:	Nombre de distintius de reconeixement creats. Nombre d'atorgaments de cada distintiu.
Termini implantació:	2017-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.1. Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació

Núm.	3.a.1.5
Títol	Repositori de conductes abusives
Redactat:	Elaborar i actualitzar permanentment un repositori documental que reculli les actuacions realitzades pels contribuents –així com els mitjans documentals i procedimentals utilitzats– amb finalitat defraudadora contrastada segons pronunciaments jurisprudencials, i/o les actuacions contràries a criteris consolidats recolzats en doctrina reiterada i d'obligat compliment per l'Administració tributària. D'aquesta manera es farà previsible la resposta administrativa davant conductes idèntiques o similars, així com la possible sanció per conducta defraudadora.
Finalitat:	Oferir informació a la ciutadania de l'existència d'aquestes conductes, així com de la resposta que han rebut per part de l'Administració.
Indicadors de seguiment:	Publicació al web de l'Agència de la posada a disposició de la ciutadania del repositori. Successives actualitzacions del repositori.
Termini implantació:	2016

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.1. Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació

Núm.	3.a.1.6
Títol	Bústia de denúncies tributàries
Redactat:	En aquest àmbit s'establirà una bústia que vehiculi la col·laboració la ciutadania en la prevenció i descobriment del frau fiscal, que ha de redundar en un benefici col·lectiu. En el marc de confiança i participació que ha de presidir les relacions entre l'Administració tributària i els ciutadans, resulta convenient disposar d'un canal que permeti a la ciutadania col·laborar amb l'Agència mitjançant la denúncia de conductes fraudulentades de les que puguin tenir coneixement. D'acord amb l'article 114 de la Llei 58/2003 General Tributària, <i>mitjançant la denúncia pública es poden posar en coneixement de l'Administració tributària fets o situacions que puguin ser constitutius d'infraccions tributàries o tenir transcendència per a l'aplicació dels tributs</i> ". Segons la llei, la denúncia haurà de ser fundada i ha de concretar i identificar suficientment els fets o les persones denunciades.
Finalitat:	Materialitzar la col·laboració social dels ciutadans en la detecció del frau i conèixer fets susceptibles de provocar l'inici d'actuacions de control tributari desconeguda per l'Administració.
Indicadors de seguiment:	Nombre de denúncies tributàries.
Termini implantació:	2015

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.1. Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació

Núm.	3.a.1.7
Títol	Difusió dels resultats de les actuacions contra el frau
Redactat:	<p>Informar dels resultats de les actuacions de detecció i correcció del frau mitjançant el web de l'Agència, notes de premsa o xarxes socials, fent públiques xifres del nombre d'actuacions de control i de l'import que suposen.</p> <p>La publicació d'aquesta informació ha de fer conscient a la ciutadania de la determinació de l'Administració Tributària en la persecució del frau fiscal i de la rellevància econòmica i social d'aquesta lluita.</p> <p>Quan es donin les condicions perquè Catalunya pugui calcular el seu tax gap, l'estimació d'aquest es farà pública anualment, per poder disposar de les eines per fer una avaluació de l'actuació de l'Agència.</p>
Finalitat:	Transmetre a la ciutadania la convicció que l'Agència exerceix les seves facultats de comprovació i que treballa perquè tothom qui hi està obligat pagui els tributs corresponents.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'informacions publicades. Nombre de visites al web corresponent.
Termini implantació:	2015-2016

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.1
Títol	Càlcul del <i>tax gap</i> de Catalunya
Redactat:	<p>Calcular el <i>tax gap</i> de Catalunya. Conèixer la informació que proporciona el <i>tax gap</i> o bretxa fiscal a Catalunya és essencial per a dissenyar estratègies adequades i coherents de prevenció i reducció del frau fiscal.</p> <p>Per tal de dur a terme polítiques actives en aquest àmbit cal determinar d'on partim, és a dir, quina és la relació entre la quantia d'ingressos fiscals que es podrien obtenir i que configura la recaptació potencial (determinada per la pressió fiscal que emana de la legislació) i els recursos que efectivament s'obtenen en forma d'ingressos públics. La ràtio obtinguda és el que es denomina <i>tax gap</i> i posa en relació diferents variables, entre d'altres:</p> <ul style="list-style-type: none">- les activitats no declarades o economia submergida- les activitats declarades incorrectament tant des de la vesant de la infraestimació, o bases imposables infradeclarades, com des de la sobreestimació, és a dir, l'aplicació incorrecta de deduccions i bonificacions fiscals. Aquests indicadors són components determinants del frau fiscal.- el deute fiscal reconegut i no ingressat. <p>El càlcul del <i>tax gap</i> esdevé fonamental per a un país que disposi de plenes competències fiscals i que tendeixi a optimitzar la recaptació fiscal, fins a aproximar-la a la recaptació potencial del país.</p>
Finalitat:	Disposar d'una dada no coneguda actualment i que es considera necessària per a fixar adequadament la política fiscal i els objectius de l'Administració tributària.
Indicadors de seguiment:	Creació d'un equip mixt de l'Administració tributària catalana i Universitats que tingui com a objectiu l'estimació del <i>tax gap</i> . Publicació del <i>tax gap</i> de Catalunya.
Termini implantació:	2015-2016

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.2
Títol	Potenciació del coneixement i la interacció amb el contribuent
Redactat:	Intensificar el coneixement de les característiques del contribuent. En aquest sentit, cal fomentar una estratègia de servei orientat al contribuent i a les seves necessitats, reunint tota la informació possible (relació tributària, recursos, visites, atenció telefònica, etc.) per a conformar relacions a llarg termini, i estendre aquesta visió de servei al contribuent respecte al conjunt de les seves relacions amb les administracions tributàries que conformen Tributs de Catalunya.
Finalitat:	Establir un nivell de servei més satisfactori per als contribuents, basat en el coneixement del l'històric comú amb l'Agència i en les seves necessitats, per tal de facilitar el compliment voluntari de les obligacions tributàries.
Indicadors de seguiment:	Implantació d'un sistema de gestió de la relació amb els clients (<i>Customer Relationship Management, o CRM</i>). Nombre de contribuents registrats. Nombre d'interaccions registrades. Nombre d'accions orientades al compliment voluntari derivades de la informació generada pel sistema CRM.
Termini implantació:	2017-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.3
Títol	Segmentació de contribuents
Redactat:	Analitzar els tipus de contribuents per fer una segmentació en funció de perfils i tributs. Els perfils de risc es defineixen per múltiples factors i permeten situar els contribuents dins de l'anomenada piràmide de compliment voluntari, per tal de poder-los dedicar una atenció específica segons el segment al que pertanyi.
Finalitat:	Millorar l'assistència al contribuent cooperador, evitar incompliments involuntaris o accidentals, i millorar la planificació de les activitats de control dirigides al contribuent no cooperador.
Indicadors de seguiment:	Nombre de segments identificats. Nombre de contribuents perfilats.
Termini implantació:	2016–2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.4
Títol	Visió integral de tota la informació tributària vinculada a un contribuïent, garantint la seva qualitat, seguretat, integritat, disponibilitat i completesa
Redactat:	<p>Implementar solucions o productes tecnològicament avantguardistes de governança de la informació (<i>Master Data Government</i>) i de gestió de dades mestres (<i>Master Data Management</i>) que permetin integrar i centralitzar entorn un contribuïent determinat la informació procedent de diferents orígens que se li pugui associar.</p> <p>Es tracta de productes ja utilitzats amb profusió a l'àmbit privat, i que tenen un gran potencial per satisfer la finalitat d'assentar sobre una base sòlida la informació dels contribuïents provinent de les més diverses fonts (externes i internes), incloses les declaracions fiscals pròpies i de tercers i els documents tributaris i registres de tota mena.</p> <p>Aquestes solucions també permetran classificar i contrastar els diferents domicilis atribuïts per les bases de dades a una persona, siguin declarats o comunicats, coneguts a través de la informació subministrada per tercers, o descoberts per l'Agència.</p>
Finalitat:	Disposar de dades de qualitat, contrastades i completes que generin valor a l'organització i permetin articular amb seguretat i fiabilitat qualsevol dels processos i activitats que du a terme l'Agència.
Indicadors de seguiment:	Data d'implementació d'un sistema MDM.
Termini implantació:	2016–2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.5
Títol	Detecció i delimitació dels patrons de frau fiscal, mitjançant la utilització d'eines d'analítica de dades
Redactat:	Identificar possibles focus de risc d'incompliments, tant aquells que històricament s'han produït com aquells que es preveu que puguin sorgir, a partir d'un ampli repositori de dades explotades amb eines tecnològiques d'avantguarda. L'aplicació d'eines d'analítica de dades permet obtenir indicadors fiables de patrons de frau, detectar en temps real potencials incompliments i establir les corresponents mesures de control.
Finalitat:	Identificar possibles focus de frau per actuar-hi preventivament.
Indicadors de seguiment:	Nombre de patrons identificats. Nombre de casos potencials identificats. Taxa de casos positius. Taxa de falsos positius.
Termini implantació:	2016-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.6
Títol	Aprofitament de noves eines d'anàlisi de la informació per a la detecció de casos de frau
Redactat:	<p>Analitzar grans volums d'informació heterogènia en temps raonable a partir de la captura, l'emmagatzemament i el tractament massiu de dades (<i>big data</i>).</p> <p>Un dels avantatges d'aquesta tecnologia és que permet relacionar tant dades estructurades com dades no estructurades, i tant provinents de fonts internes com externes a l'organització. De l'anàlisi massiva de les dades es pot inferir informació subjacent (no evident) que pot permetre la identificació de potencials casos de frau.</p>
Finalitat:	L'ús d'aquesta tecnologia aplicada a la lluita contra el frau fiscal ha de permetre la detecció d'incompliments d'obligacions fiscals.
Indicadors de seguiment:	<p>Nombre de fonts d'informació incorporades.</p> <p>Nombre de casos potencials identificats.</p> <p>Taxa de casos positius.</p> <p>Taxa de falsos positius.</p>
Termini implantació:	2016-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.7
Títol	Explotació d'eines d'analítica de dades a través de l'aplicació OMIC (Observatori del Mercat Immobiliari de Catalunya).
Redactat:	Dur a terme un seguiment del mercat immobiliari a Catalunya a partir dels valors declarats pels ciutadans, a través de l'OMIC (conjunt d'aplicacions d'analítica de dades del mercat immobiliari).
Finalitat:	Millorar el sistema de valoracions de l'Agència. Explotar la informació estadística que generen els propis sistemes d'informació tributària en matèria de valoracions immobiliàries i detectar aquells expedients que són susceptibles de comprovació del valor.
Indicadors de seguiment:	Nombre de casos potencials identificats. Taxa de casos positius. Taxa de falsos positius.
Termini implantació:	2015-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.8
Títol	Mapes d'àmbit inframunicipal del valor del sòl i dels immobles per zones, accessibles des del Sistema d'Informació Geogràfica (SIG) corporatiu
Redactat:	Elaborar, a partir de la informació proporcionada per l'OMIC, mapes zonals de valor del sòl urbà de tots els municipis de Catalunya, que permetran una lectura actualitzada del valor dels immobles. Aquests mapes seran consultables pels tècnics valoradors de l'Administració mitjançant el SIG corporatiu de la Generalitat de Catalunya.
Finalitat:	Disposar d'informació zonificada dels valors del sòl per als diferents usos (residencial, comercial, oficines, industrial, aparcaments...) que faci possible conèixer l'evolució dels preus del sector immobiliari i permeti obtenir el valor zonal dels immobles.
Indicadors de seguiment:	Confecció anual dels mapes de valor: nombre de municipis amb zonificació actualitzada.
Termini implantació:	2015-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.9
Títol	Modificació del programa d'ajuda del model 600 de l'ITPAJD
Redactat:	Establir en el programa d'ajuda del model 600, com a camp obligatori, la referència cadastral per a determinades tarifes. Es podrà obviar aquesta obligació declarant explícitament que no existeix la referència cadastral de l'immoble declarat. En aquest cas, l'expedient passarà a ser de comprovació prioritària quant al valor declarat pel contribuent, d'acord amb allò que preveuen les instruccions de comprovació de valors publicades cada any.
Finalitat:	Incrementar la informació disponible per alimentar el nou OMIC, i facilitar que els contribuents, en el compliment voluntari de les seves obligacions fiscals, declarin valors que s'aproximin als reals o de mercat, evitant així que el seu expedient sigui considerat de comprovació prioritària de conformitat amb la Instrucció de comprovació de valors.
Indicadors de seguiment:	Data d'implementació de la modificació del programa d'ajuda.
Termini implantació:	2015

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.10
Títol	Observatori de bones pràctiques fiscals en prevenció i reducció del frau fiscal
Redactat:	Crear un observatori de bones pràctiques fiscals que faci un seguiment dels informes i dades publicats per administracions tributàries de tot el món referides a actuacions de prevenció o detecció del frau.
Finalitat:	Fer un seguiment de les bones pràctiques internacionals i aprofitar-les per adoptar aquelles mesures o pràctiques que millorin la prevenció i la lluita contra el frau a Catalunya.
Indicadors de seguiment:	Nombre de propostes elevades a la direcció de l'Agència.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.11
Títol	Creació d'una base de dades patrimonials
Redactat:	Crear una base de dades informàtica amb tota la informació patrimonial dels contribuents. La informació patrimonial de què actualment disposa l'Agència, i la que obtingui en el futur, s'haurà d'aglutinar en una única base de dades. Aquesta base de dades s'anirà nodrint (a mesura que es vagin ampliant les fonts d'informació) i actualitzant (per exemple, en cas de variacions patrimonials). Inclourà tots els béns i drets patrimonials, qualsevol que sigui la seva ubicació física (interior o exterior).
Finalitat:	Prevenir incompliments dels obligats a declarar per l'IP i l'ISD, d'innegable perfil patrimonial.
Indicadors de seguiment:	Comunicat intern d'entrada en producció.
Termini implantació:	2016

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.12
Títol:	Text refós de la normativa autonòmica en matèria de tributs cedits per l'Estat
Redactat:	<p>Proposar l'elaboració i aprovació d'un Text refós de la normativa autonòmica en matèria de tributs cedits per l'Estat . La Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, i les seves successives modificacions per posterior lleis orgàniques, han establert un marc d'atribució de competències normatives a favor de Catalunya en matèria de tributs cedits per l'Estat.</p> <p>L'exercici reiterat, al llarg de tots aquests anys, d'aquestes competències ha produït una certa dispersió normativa, que incideix negativament en el principi de seguretat jurídica que ha de presidir tot ordenament jurídic i, més encara, l'ordenament tributari, del qual es deriven múltiples obligacions per als ciutadans, tant formals com materials. Aquest fet aconsella l'elaboració d'un text refós d'aquestes normes.</p>
Finalitat:	Integrar en un únic cos normatiu totes les disposicions en matèria tributària pel que fa als tributs cedits per l'Estat contribuint a una major claredat dispositiva i a augmentar la seguretat jurídica dels contribuents i de l'Administració.
Indicador de seguiment	Data de publicació del Text
Termini implantació:	2016

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.13
Títol	Obligació periòdica de subministrament d'informació amb transcendència tributària per part de les entitats financeres, mitjançant la presentació anual de declaracions informatives
Redactat:	<p>Proposar la regulació de d'obligacions de subministrament d'informació amb transcendència tributària per part de les entitats financeres, mitjançant la presentació de declaracions informatives.</p> <p>L'Estat ha regulat reglamentàriament les obligacions d'informació de les entitats financeres relatives a dades sobre comptes bancaris (titulars, autoritzats i saldos), operacions i actius financers (préstecs, crèdits, valors, assegurances, rendes) i les aportacions a sistemes de previsió social.</p> <p>Aquesta informació és de cabdal importància per a la gestió eficaç dels tributs propis de l'Agència i dels tributs cedits, ateses les particularitats d'aquests impostos, així com per a una gestió eficaç de la gestió recaptatòria executiva. Actualment aquesta informació és proporcionada per les entitats financeres a l'AEAT amb la presentació de les corresponents declaracions informatives, en la forma i terminis fixats en la normativa estatal, però l'AEAT no la subministra a les comunitats autònomes de forma massiva, automatitzada i periòdica.</p> <p>En aquest context, i partint de la normativa vigent, caldrà elaborar les propostes normatives per tal que les entitats financeres, amb seu a Catalunya, col·laborin amb l'Agència per a l'exercici adequat de les seves competències.</p>
Finalitat:	Disposar de dades per a una adequada aplicació dels impostos propis i cedits per part de l'Agència. Incorporar les dades obtingudes a la base de dades patrimonials i a la carpeta patrimonial del contribuent per tal de facilitar-li el compliment de les seves obligacions.
Indicadors de seguiment:	Les propostes normatives elaborades.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.14
Títol	Obligació de subministrament periòdic d'informació per part de les entitats financeres dels canvis de titularitat dels productes financers
Redactat:	Proposar la regulació de l'obligació de subministrament dirigida a les entitats financeres relativa als canvis de titularitat dels productes financers. Es tracta d'una informació rellevant a l'hora de liquidar els tributs cedit
Finalitat:	Detectar alteracions de titularitat dels productes financers que originin fets imposables no declarats.
Indicadors de seguiment:	Les propostes normatives elaborades.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.15
Títol	Obligació de subministrament periòdic d'informació per part de les entitats financeres sobre els documents mercantils que hagin lliurat o emès
Redactat:	<p>Proposar l'elaboració i aprovació d'un decret que reguli l'obligació de subministrament periòdic d'informació per tal que les entitats financeres remetin a l'Agència la relació i identificació dels documents mercantils lliurats o emesos al territori de Catalunya durant l'any anterior.</p> <p>L'emissió de documents mercantils (entre d'altres, les lletres de canvi, els documents que realitzen funció de gir, els resguards o certificats de dipòsits transmissibles, així com els pagarés, bons, obligacions) es troben sotmesos a l'IAJD. Les entitats financeres que intervenen en la negociació o cobrament d'aquests efectes són responsables solidaris del pagament de l'impost.</p>
Finalitat:	Obtenir informació rellevant per a l'Administració per detectar la incorrecta declaració de l'IAJD respecte als documents mercantil que s'hi troben sotmesos.
Indicadors de seguiment:	Les propostes normatives elaborades.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.16
Títol	Obligació de subministrament periòdic d'informació per part dels intermediaris turístics i immobiliaris així com els prestadors de serveis de la societat de la informació
Redactat:	<p>Proposar la regulació de l'obligació de subministrament periòdic d'informació sobre les estades en establiments i equipaments turístics per part dels intermediaris turístics i immobiliaris, així com els prestadors de serveis de la societat de la informació que intervinguin, de forma activa o passiva, en qualsevol procés de comercialització d'aquestes estades per tal d'intensificar el control dels fets imposables meritats i no declarats en l'IEET.</p> <p>L'evolució del comerç electrònic i la proliferació d'empreses dedicades a gestionar serveis d'intermediació mitjançant aplicacions web en l'àmbit turístic immobiliari fa necessari l'establiment normatiu d'obligacions formals de lliurament d'informació amb utilitat tributària.</p> <p>La necessitat de nodrir de dades de tercers els sistemes d'informació de l'Agència determina que sigui convenient instar el Govern de la Generalitat a regular mitjançant Decret les concretes obligacions de subministrament d'informació dirigides a les entitats i organismes que disposin de les dades amb transcendència tributària.</p>
Finalitat:	Nodrir de dades de tercers els sistemes d'informació de l'Agència per tal de dur a terme encreuaments de dades entre les declaracions informatives presentades per tercers i les autoliquidacions declarades pels titulars de les explotacions d'establiments turístics (obligats a presentar l'autoliquidació de l'IEET) per tal de detectar, en el seu cas, comportaments irregulars en aquesta figura impositiva.
Indicadors de seguiment:	Les propostes normatives elaborades.
Termini implantació:	2015

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.2. Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments

Núm.	3.a.2.17
Títol	Obligació de subministrament periòdic d'informació per part dels empresaris revenedors de béns mobles d'alt valor
Redactat:	Proposar la regulació de l'obligació, per part dels empresaris dedicats a la revenda d'obres d'art i altres béns mobles d'alt valor, les adquisicions dels quals tributin per l'ITPAJD, de presentar durant el primer trimestre de l'any una declaració informativa de les operacions de revenda d'aquests tipus de béns en les quals hagin intervingut durant l'any natural anterior.
Finalitat:	Disposar d'informació relativa a béns mobles d'alt valor que han de ser declarats en l'IP, i eventualment també en l'ISD, en cas que l'adquisició es produeixi a través d'empreses especialitzades.
Indicadors de seguiment:	Les propostes normatives elaborades.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.1
Títol	Publicació de les resolucions rellevants de la Junta de Finances i del Tribunal economicoadministratiu
Redactat:	<p>Donar accés en els llocs web de l'Administració tributària de Catalunya a les resolucions rellevants de la Junta de Finances (en matèria de tributs propis) i del Tribunal economicoadministratiu (en matèria de tributs cedits).</p> <p>Actualment, l'Agència, a través del portal e-tributs, posa a disposició del contribuent un ampli ventall d'informació tributària, tant en aspectes normatius com de gestió (informació general, preguntes freqüents, normativa legal, criteris de l'administració, guies, models, ...) per tal de facilitar al contribuent el compliment voluntari de les seves obligacions tributàries. Es tracta d'ampliar aquesta informació.</p>
Finalitat:	Proporcionar al contribuent la informació necessària per al compliment de les seves obligacions i reforçar la seva seguretat jurídica.
Indicadors de seguiment:	La pròpia implantació i posada en funcionament.
Termini implantació:	2015-2016

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.2
Títol	Accés a les dades fiscals pròpies
Redactat:	<p>Habilitar l'accés a les dades fiscals dels contribuents actualitzades de què disposi l'Agència, principalment en relació a l'ISD i l'IP. A aquests efectes, dins de la carpeta tributària ja existent a l'Oficina Virtual, es crearà la carpeta patrimonial, que serà accessible a la ciutadania (i al seu apoderat) en relació amb el patrimoni propi, i als hereus, en relació amb el patrimoni del causant. Aquest accés es podrà efectuar directament a través d'Internet o bé mitjançant una sol·licitud a l'Agència per a l'enviament de les dades fiscals.</p> <p>El ciutadà podrà comunicar a l'Administració (per escrit o per internet) les errades o mancances (que haurà de justificar convenientment) que pugui contenir la informació que consta a la seva carpeta patrimonial.</p>
Finalitat:	<p>Facilitar el compliment voluntari de les obligacions tributàries, tant al propi titular de les dades com als seus hereus.</p> <p>Evitar errors involuntaris i discrepàncies alienes a qualsevol voluntat defraudadora, així com alleugerir l'actuació revisora de l'Administració tributària.</p>
Indicadors de seguiment:	Nombre d'accessos a la carpeta patrimonial per part dels ciutadans. Sol·licituds de dades fiscals. Variacions patrimonials comunicades.
Termini implantació:	2017-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.3
Títol	Enviament d'esborranys de declaracions i d'autoliquidacions elaborades per l'Agència
Redactat:	<p>Una mesura per facilitar al contribuent el compliment de les seves obligacions és que l'administració tributària li faci arribar declaracions i autoliquidacions pre-omplertes o generades directament per l'Administració.</p> <p>Aquestes declaracions i autoliquidacions generades per l'Agència es limitarien a aquells impostos en què l'Administració disposi de totes o la majoria de les dades necessàries per a confeccionar-les.</p>
Finalitat:	Simplificar la tramitació i la documentació que ha de generar el contribuent. Fomentar el compliment voluntari.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'esborranys de declaracions i autoliquidacions generats per l'Agència.
Termini implantació:	2015-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.4
Títol	Nou programa d'ajuda de l'impost sobre successions simplificat
Redactat:	<p>Confeccionar un nou programa d'ajuda de l'impost sobre successions simplificat, destinat a aquelles herències qualificables de senzilles en atenció al seu modest cabal hereditari i al nombre d'intervinents.</p> <p>La complexitat de l'ISD es trasllada al programa d'ajuda a l'hora d'emplenar-lo, per la qual cosa és pertinent crear un programa d'ajuda simplificat.</p> <p>Paral·lelament, es crearà un model d'autoliquidació simplificat.</p>
Finalitat:	Posar a disposició dels contribuents un programa d'ajuda i un model simplificat que faciliti el compliment voluntari de les seves obligacions.
Indicadors de seguiment:	Percentatge de presentació amb el model simplificat en relació amb la total presentació de declaracions de l'ISD, modalitat successions, i amb el model general.
Termini implantació:	2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.5
Títol	Simulador d'ajornaments
Redactat:	<p>Implantar un simulador d'ajornaments/fraccionaments, que faciliti als contribuents intermediaris fiscals el càlcul del cost de l'ajornament, /fraccionament i les quotes a ingressar, d'acord amb els paràmetres interessats i amb els terminis i condicions normativament establerts. D'aquesta manera, es podran estalviar consultes i, si s'escau, desplaçaments a l'Agència.</p> <p>El disseny i implantació de simuladors tributaris que facilitin la feina dels agents que intervenen en les relacions tributàries constitueix una de les fites més importants sobre les quals l'actuació administrativa ha d'incidir.</p>
Finalitat:	Ajudar el contribuent en la presa de decisions, alleugerint la tasca d'informació de l'Administració.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'accessos al simulador.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.6
Títol	Exoneració de la taxació dels béns oferts en garantia del pagament de certs ajornaments o fraccionaments
Redactat:	<p>Exonerar l'aportació de la taxació feta per expert o empresa especialitzada, en els supòsits en què, a partir de la valoració obtinguda per l'Administració, s'estimi que la garantia és suficient per a cobrir el pagament del deute.</p> <p>Es pretén aprofitar les eines previstes per a la comprovació de valors –i que en l'àmbit de control del compliment d'obligacions permeten obtenir valoracions que es consideren vàlides per a la regularització de la situació tributària– per obtenir de forma actualitzada un valor de referència del bé immoble ofert en garantia.</p> <p>Els requisits de l'exoneració es regularan convenientment i es faran públics al web de l'Agència.</p>
Finalitat:	Agilitar la tramitació dels ajornaments i reduir els costos de formalització.
Indicadors de seguiment:	Nombre de sol·licituds d'ajornament o fraccionament exonerades de la taxació.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.7
Títol	Potenciació dels acords de valoració prèvia i les sol·licituds d'informació sobre valors de béns immobles
Redactat:	<p>Potenciar la utilització dels procediments de sol·licitud d'informació del valor de béns immobles amb caràcter previ a la seva transmissió o adquisició, i dels acords previ de valoració. Es pretén reduir progressivament els costos i terminis d'emissió del dictamen pericial administratiu.</p> <p>Per tal de poder determinar el valor dels béns a efectes de l'ISD i l'ITPAJD, la normativa preveu dos mecanismes que les persones interessades poden utilitzar, de conformitat amb les condicions i els efectes que en cada cas s'estableixi, i que són els citats anteriorment: 1) la sol·licitud d'informació del valor de béns immobles amb caràcter previ a la seva transmissió o adquisició, i 2) l'acord previ de valoració.</p>
Finalitat:	Dotar de seguretat jurídica als subjectes passius en relació als impostos en què la base imposable ve definida amb les expressions indeterminades de "valor real" o "de mercat", així com evitar posteriors procediments de comprovació, en especial l'onerós procediment de taxació pericial contradictòria.
Indicadors de seguiment:	Increment del nombre de peticions.
Termini implantació:	2016-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.8
Títol	Observança dels principis de seguretat jurídica, de bona fe i de confiança legítima en l'Administració davant dels canvis de criteris interpretatius en l'aplicació dels tributs.
Redactat:	<p>L'Agència sol·licitarà al Consell Fiscal de Catalunya que estableixi les condicions i determini els supòsits generals en que l'aplicació retroactiva dels criteris interpretatius desfavorables als contribuents manifestats en les respostes a consultes tributàries escrites i resta de doctrina administrativa vulneri els principis de seguretat jurídica, bona fe i confiança legítima.</p> <p>En l'àmbit de competències de la Generalitat en l'aplicació de tributs, l'Agència ha de garantir en les seves actuacions l'observança dels principis de seguretat jurídica, bona fe i confiança legítima que han de guiar l'actuació administrativa segons l'ordenament jurídic i la doctrina del Tribunal Suprem i del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.</p> <p>El principi de seguretat jurídica es pot veure menyscabat si nous criteris desfavorables al contribuent s'apliquen retroactivament. El Tribunal Constitucional defineix el principi de seguretat jurídica com a "<i>suma de certesa i legalitat, jerarquia i publicitat normativa, irretroactivitat d'allò no favorable i interdicció de l'arbitrarietat</i>".</p>
Finalitat:	Protegir els principis de seguretat jurídica i de bona fe i confiança legítima en l'Administració tributària de Catalunya.
Indicadors de seguiment:	Data de la sol·licitud de l'Agència dirigida al Consell Fiscal de Catalunya.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.9
Títol	Impuls de les actuacions presencials d'informació al ciutadà per a la correcta declaració com a donacions de les operacions documentades sota l'aparença de préstecs de diners
Redactat:	<p>Cal potenciar, com a mesura preventiva, les vies d'informació al contribuent per a la correcta declaració de les operacions de donació de diners que es documenten com a préstecs a fi d'evitar la tributació en l'ISD.</p> <p>Es tracta dels casos en que s'encobreix una donació, atès que la devolució dels diners està prevista fraudulentament o no es produeix.</p> <p>El fet que una donació de diners tributi en l'ISD i que el préstec de diners entre particulars estigui exempt de tributació en l'ITPAJD fa que determinades operacions de donació de diners es documentin com a préstecs a fi d'evitar la tributació en l'ISD.</p>
Finalitat:	Fomentar el correcte compliment de les obligacions tributàries i reduir el nombre de comprovacions.
Indicadors de seguiment:	Augment de les autoliquidacions presentades per donacions de diners entre particulars.
Termini implantació:	2015-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.10
Títol	Transformació de l'actual Oficina Virtual de l'Agència en subseu electrònica
Redactat:	<p>Promoure la transformació de l'actual Oficina Virtual de l'Agència en subseu electrònica.</p> <p>L'Oficina Virtual de l'Agència, ubicada dins la Seu electrònica de la Generalitat de Catalunya, permet al ciutadà en general, i al contribuent en particular, realitzar determinats tràmits bàsics relacionats amb la presentació i el pagament d'autoliquidacions, el pagament de liquidacions, rebuts i deutes en executiva i l'obtenció de certificats tributaris.</p> <p>El marc normatiu vigent permet a l'Agència fer les passes necessàries per transformar l'actual Oficina Virtual en una subseu electrònica, la qual es considera un marc més apropiat per oferir als contribuents i professionals en general un catàleg més extens de tràmits i serveis.</p> <p>La subseu electrònica ha de permetre a l'Agència anar més enllà del pagament i presentació d'autoliquidacions, ampliant aquesta gestió a la resta de tràmits que es poden fer a les oficines físiques, com per exemple a la tramitació de sol·licituds d'ajornaments o fraccionaments, de compensacions, a l'aportació dels documents requerits, entre altres. També, en el futur, la subseu ha de constituir-se en el lloc on es puguin publicar i consultar els edictes destinats a notificar actes administratius dictats per l'Agència.</p>
Finalitat:	<p>Apropar l'Agència al concepte d'administració electrònica completa, que permeti al contribuent i professional realitzar els tràmits que actualment pot realitzar presencialment, evitant desplaçaments innecessaris i simplificant els procediments.</p>
Indicadors de seguiment:	<p>Data de transformació de l'Oficina Virtual a subseu electrònica.</p> <p>Nombre de nous tràmits incorporats a la tramitació electrònica.</p>
Termini implantació:	2015-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.11
Títol	Evolució de l'actual carpeta tributària existent a l'Oficina Virtual de l'Agència
Redactat:	<p>Evolucionar la carpeta tributària actualment existent a l'Oficina Virtual de l'Agència, per tal que en una primera fase contingui els ingressos, expedients, propostes i liquidacions sobre les quals el contribuent o el seu representant puguin tramitar i consultar posteriorment sol·licituds de devolucions, aportacions de dades, presentació d'al·legacions i recursos de reposició de forma telemàtica. En una segona fase, es planteja que aquesta carpeta també doni accés per consultar les dades fiscals i tots els expedients electrònics i el seu contingut digitalitzat, amb independència que l'origen de la tramitació sigui presencial o telemàtic.</p> <p>El contribuent disposa actualment a l'Oficina Virtual de l'Agència, identificant-se digitalment, d'una carpeta tributària que conté les autoliquidacions pendents de presentar, permet la presentació i pagament telemàtics d'aquestes autoliquidacions i, un cop tramitades, permet la consulta i descàrrega de justificants.</p>
Finalitat:	Facilitar l'accés de la ciutadania i dels seus representants als serveis electrònics de l'administració tributària.
Indicadors de seguiment:	Comunicació i difusió de l'entrada en producció de les diferents fases de la carpeta tributària
Termini implantació:	2016-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.12
Títol	Avisos i recordatoris per via electrònica
Redactat:	<p>Implantar un sistema d'avisos personalitzats (mitjançant SMS, Twitter o altres eines basades en els <i>smartphones</i>), que mantinguin el contribuent informat sobre terminis, novetats, canvis en els tributs, etc.</p> <p>En aquesta línia, es podria informar puntualment dels requisits específics als subjectes passius que s'hagin acol·lit a tarifes reduïdes o reduccions, així com de l'obligació de fer autoliquidació complementària en cas de pèrdua del benefici.</p> <p>Un dels instruments per facilitar el compliment voluntari de les obligacions fiscals és mantenir el ciutadà informat d'una forma proactiva, personalitzada i utilitzant canals de fàcil accés, evitant així, en allò que sigui possible, els errors o incompliments no intencionats.</p>
Finalitat:	Millorar la informació al contribuent, obrint nous canals de comunicació.
Indicadors de seguiment:	Nombre de nous canals disponibles per als ciutadans. Nombre de missatges emesos. Nombre d'usuaris de cada mitjà.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.13
Títol	Sistemes d'identificació del contribuent diferents del certificat digital
Redactat:	<p>Desenvolupar sistemes d'identificació del contribuent amb mitjans diferents del certificat digital, de més senzill accés i més fàcils d'utilitzar, com poden ser codis personals que s'envien per SMS o sistemes d'identificació basats en codis compartits</p> <p>A l'actualitat l'únic instrument de què disposa l'Agència per identificar fefaentment el contribuent en un tràmit electrònic, que compleix tots els requisits tècnics i jurídics, és el certificat digital, que pateix de diversos inconvenients pel que fa a la seva instal·lació, suport tècnic o inclús pel que fa al navegador utilitzat pel contribuent usuari ocasional de la via telemàtica.</p>
Finalitat:	Facilitar i augmentar l'ús de la tramitació telemàtica.
Indicadors de seguiment:	<p>Grau d'utilització de la tramitació telemàtica.</p> <p>Nous sistemes d'identificació posats a disposició del públic.</p> <p>Grau d'utilització de cadascun d'aquest sistemes.</p>
Termini implantació:	2015-2018

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.14
Títol	Enviament electrònic de comunicacions i notificacions d'actes administratius
Redactat:	Implantar l'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics mitjançant l'enviament de notificacions a un direcció electrònica habilitada, i de comunicacions a través de missatges per mòbil. Aquesta nova forma de de comunicar-se amb el contribuent, per internet, o de notificar per via electrònica és eficaç, segura, econòmica i ecològica, i, a més, garanteix l'eficiència en les relacions amb els obligats tributaris.
Finalitat:	Potenciar l'ús de l'adreça electrònica habilitada i els missatges per mòbil com a canals habituals per a comunicar-se amb els contribuents.
Indicadors de seguiment:	Nombre de notificacions electròniques realitzades a partir de la seva implantació.
Termini implantació:	2016-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.15
Títol	Presentació telemàtica obligatòria de declaracions tributàries i de formularis electrònics
Redactat:	<p>Implantació progressiva de la presentació telemàtica obligatòria de declaracions tributàries i formularis electrònics, i potenciació del canal telemàtic per a la resta de tràmits administratius que actualment no disposin de canal telemàtic.</p> <p>La ciutadania reclama cada cop majors nivells d'accés a l'anomenada administració electrònica, i el desenvolupament dels sistemes telemàtics ha de contribuir a la simplificació dels procediments tributaris, facilitant l'accés als serveis tributaris, simplificant la tramitació, evitant molèsties i desplaçaments innecessaris. Així doncs, a més de la presentació telemàtica d'autoliquidacions complexes elaborades a partir d'un programa d'ajuda, cal que les declaracions més simples o basades en un cens, així com els tràmits mitjançant els quals es relaciona el contribuent amb l'Administració puguin realitzar-se telemàticament, ja sigui per compte propi o per mitjà dels seus representants.</p>
Finalitat:	Permetre l'accés de la ciutadania als serveis electrònics prestats per l'Administració, de manera que es pugui relacionar amb aquesta mitjançant la seva oficina virtual sense necessitat d'actuar presencialment.
Indicadors de seguiment:	Nombre de declaracions i formularis presentats per via telemàtica a partir de la seva implantació.
Termini implantació:	2015-2017

3.a. Mesures de prevenció del frau

3.a.3. Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau

Núm.	3.a.3.16
Títol :	Reordenació dels webs tributaris
Redactat :	<p>Reduir el nombre de webs de l'Administració tributària de Catalunya en funcionament, reordenant la informació tributària que actualment hi apareix.</p> <p>En aquests moments, existeixen fins a cinc webs diferents que contenen informació institucional i tributària o bé que permeten realitzar tràmits per operar, relacionats amb els tributs que gestiona la Generalitat de Catalunya: tributs.cat; e-tributs; l'Oficina Virtual de l'Agència i el seu web institucional; i el web del Departament d'Economia i Coneixement.</p>
Finalitat:	<p>Facilitar la consulta d'informació tributària pels ciutadans.</p> <p>Reduir els costos de manteniment dels webs tributaris.</p>
Indicadors de seguiment:	Nombre de webs resultants del procés.
Termini d'implantació:	2015-2016

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específics

Núm.	3.b.1.1
Títol	Control del sector immobiliari a través dels intermediaris que operen en aquest àmbit
Redactat:	Impulsar i intensificar les actuacions de comprovació en relació als intermediaris immobiliaris pel tal de detectar arrendaments i altres operacions subjectes a l'ITP o a l'IEET i entregues d'efectiu no declarades.
Finalitat:	Reduir les actuacions fraudulentas en aquest sector històricament propens al frau fiscal i amb transcendència en els impostos que actualment gestiona l'Agència.
Indicadors de seguiment:	Increment del deute descobert com a conseqüència de les actuacions realitzades.
Termini implantació:	2016-2017

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específic

Núm.	3.b.1.2
Títol	Investigació sobre els professionals de les subhastes en relació amb les adjudicacions no declarades
Redactat:	<p>Estendre les investigacions sobre els professionals de les subhastes per combatre el frau del que poden ser partícips, i que es pot produir per dues vies: l'alteració del valor dels béns i l'adjudicació de béns amb la finalitat d'eludir la responsabilitat del titular real (l'adjudicatari), interposant la titularitat formal del subhaster.</p> <p>La primera via, actualment, està força acotada normativament, atès que ja no s'admet la comprovació de valors, si bé cal prestar atenció al fet que és obligat sumar a la base imposable, a més a més del valor d'adjudicació, el valor de les càrregues subsistents a la subhasta.</p> <p>En el segon cas, aquesta finalitat d'interposició i acord amb l'executat, explica el fet que no s'autoliquidi l'impost, per tal de no incrementar el cost de l'operació. En aquest sentit, hauria de ser un indicatiu, a partir de les comunicacions que es reben dels òrgans que duen a terme les subhastes (jutjats, AEAT i SS), en relació amb operacions individuals que consten no autoliquidades per l'ITPAJD, per tal d'identificar en els adjudicataris aquests professionals i actuar amb caràcter general sobre ells.</p>
Finalitat:	Evitar l'elusió de l'ITPAJD en operacions simulades en frau de creditors mitjançant subhastes gestionades per professionals.
Indicadors de seguiment:	Liquidacions a professionals de les subhastes per activitats no declarades en l'ITPAJD.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específic

Núm.	3.b.1.3
Títol	Control en relació a les concessions administratives i figures assimilades.
Redactat:	<p>Impulsar els controls de no declarants de l'ITPAJD que participen en la constitució, ampliació i transmissió de concessions administratives, i l'accés a plecs de condicions i clàusules tècniques necessaris per a la comprovació de la base imposable.</p> <p>Les concessions administratives, i la posterior ampliació o transmissió d'aquestes, poden escapar-se al control tributari si no existeix una fluida coordinació interadministrativa i un tractament eficaç d'aquesta informació.</p>
Finalitat:	Evitar l'elusió fiscal de l'ITPAJD en la constitució, ampliació i transmissió de concessions.
Indicadors de seguiment:	Liquidacions per tarifes associades a concessions administratives i actes i negocis equiparats en l'ITPAJD.
Termini implantació:	2015-2016

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específic

Núm.	3.b.1.4
Títol	Control sobre les operacions de venda de peces d'or i objectes valuosos per particulars a empreses especialitzades en aquest tipus de transaccions
Redactat:	Potenciar les actuacions de comprovació i inspecció de les operacions de compra realitzades per empreses especialitzades en l'adquisició a particulars d'or, joies, pedres precioses, obres d'art, antiguitats i objectes valuosos per la seva posterior revenda, per tal de detectar transmissions subjectes a l'ITP no declarades i assegurar la seva autoliquidació i pagament.
Finalitat:	Correcció fiscal d'aquest tipus d'operacions en un sector d'activitat que fins ara ha estat refractari a declarar-les, ja sigui per desconeixement de l'obligació o per ànim defraudador.
Indicadors de seguiment:	Increment de les liquidacions per manca d'autoliquidació.
Termini implantació:	2015-2016

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específic

Núm.	3.b.1.5
Títol	Seguiment del mercat de compravenda professional de vehicles de segona mà
Redactat:	<p>Intensificar el seguiment als empresaris dedicats habitualment a la compravenda de vehicles usats amb motor mecànic per a circular per carretera que puguin no haver-se rebut efectivament en el termini establert per la llei, eludint la imposició corresponent.</p> <p>Aquestes operacions gaudeixen d'una exempció impositiva (art. 45.I.B.17 RD Legislatiu 1/1993 del Text Refós de l'ITPAJD) quan els compravendistes professionals adquireixen aquests béns de particulars amb la intenció de revendre'ls i amb la condició de fer-ho abans d'un any.</p> <p>Aquest règim, atesa la no subjecció a l'IVA –per tractar-se d'adquisicions a particulars– i l'exempció de l'ITP, únicament té la finalitat d'evitar una sobreimposició que afecti al preu, ja que la posterior venda estarà subjecta a l'IVA. No obstant això, transcorregut el termini d'un any, si la revenda no s'ha produït, cal exigir l'ITP per tal que no es produeixi una manca de tributació.</p>
Finalitat:	Evitar que les adquisicions per professionals de vehicles usats que no es revenguin efectivament en el termini establert per la llei eludeixin la imposició.
Indicadors de seguiment:	Liquidacions per la modalitat de transmissió de vehicles usats en l'ITPAJD a professionals de la compravenda en base a la comprovació de l'exempció provisional prevista a l'art. 45.I.B.17 TR.
Termini implantació:	2016-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específic

Núm.	3.b.1.6
Títol	Control sobre les empreses dedicades a l'adquisició a particulars de béns mobles usats per a la posterior revenda
Redactat:	<p>Potenciar el control sobre les empreses dedicades a l'adquisició a particulars de béns mobles usats per a la posterior revenda. El sector d'empreses dedicades a la revenda de béns mobles usats es nodreix de béns adquirits a particulars que, no essent empresaris ni professionals subjectes a l'IVA, provoquen que aquestes adquisicions tributin per l'ITPAJD, amb càrrec a les esmentades empreses com a subjecte passiu.</p> <p>El fet que es tracti de moltes operacions de baixa tributació, pot produir incompliments en la seva declaració, atès que, per l'import del deute fiscal generat per cadascuna d'elles, pot tenir-se la percepció que aquest no compensa els costos en què incorri l'Administració per fer la comprovació individual. Això fa necessària, atesa l'habitualitat de les operacions i la coincidència del subjecte passiu en totes les adquisicions, una comprovació acumulada per raó de l'adquirent, com empresa de compravenda.</p>
Finalitat:	Evitar l'elusió de l'ITPAJD en operacions de compravenda de béns de segona mà per empreses especialitzades.
Indicadors de seguiment:	Actes de comprovació per ITPAJD a empreses dedicades a la compravenda de béns mobles usats.
Termini implantació:	2016-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específic

Núm.	3.b.1.7
Títol	Control sobre el sector del joc
Redactat:	<p>Intensificar el control sobre el sector del joc. En aquest sector es produeixen situacions en què s'intenta eludir la tributació per la via de no autoliquidar voluntàriament el tribut, principalment en el cas de casinos, màquines recreatives, rifes, tómbols i combinacions aleatòries autoritzades.</p> <p>La manca d'autoliquidació voluntària (i la no assumptió de la consegüent càrrega fiscal) pretén augmentar el rendiment del negoci.</p> <p>Cal impulsar les comprovacions que es realitzen a partir de les comunicacions de la Direcció General de Tributs i Joc (DGTJ), pel que fa a llicències i autoritzacions de joc. L'encreuament d'aquesta informació amb les autoliquidacions presentades facilitarà la detecció d'activitats no declarades.</p>
Finalitat:	Incrementar els ingressos resultants dels tributs sobre el joc i evitar la seva evasió.
Indicadors de seguiment:	Liquidacions practicades i expedients sancionadors per tributs sobre el joc.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específic

Núm.	3.b.1.8
Títol	Control sobre les estades que fan els contribuents en establiments turístics en relació amb l'IEET
Redactat:	Impulsar i generalitzar les actuacions de comprovació sobre els titulars de les explotacions d'establiments turístics, amb especial incidència en els habitatges d'ús turístic, d'acord amb les dades que disposa l'Administració i l'encreuament amb les dades amb transcendència tributària que consten en els registres de la Direcció General de Turisme i la Direcció General de la Policia, per tal de detectar i requerir els obligats tributaris substituïts dels subjectes passius de l'impost que no hagin presentat l'autoliquidació corresponent o que, tot hi havent-la presentat, ho hagin fet de forma inexacta o incompleta per no haver declarat fets imposables subjectes a tributació.
Finalitat:	Evitar l'elusió de l'IEET.
Indicadors de seguiment:	Increment del deute descobert com a conseqüència dels encreuaments de dades amb les declaracions informatives presentades.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.1. Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específic

Núm.	3.b.1.9
Títol	Control sobre les estades que fan els contribuents en embarcacions de creuer turístic en relació amb l'IEET
Redactat:	<p>Generalitzar el control sobre les estades que fan els contribuents en creuers turístic que fan estada en els ports catalans, en relació amb l'IEET.</p> <p>L'impost es merita, amb les limitacions que imposa la seva llei de creació, per als contribuents que es troben en trànsit en un creuer, en el moment en què el vaixell fa escala en algun port de Catalunya. L'impost és exigible al substitut del contribuent (empresa que duu a terme l'explotació del creuer), al final de l'estada en port.</p> <p>El fet que aquestes empreses sovint siguin operadors internacionals, pot dificultar tant el control dels fets imposable no declarats com la comprovació de l'impost. Cal impulsar mesures de coordinació amb les autoritats portuàries i d'identificació dels consignataris en els diferents ports de Catalunya com a representants en territori català dels substituïts del contribuent per tal de dirigir-los els requeriments oportuns.</p>
Finalitat:	Evitar l'elusió de l'IEET en la modalitat d'embarcacions de creuer turístic.
Indicadors de seguiment:	Nombre de liquidacions practicades per fets imposables no declarats.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.2. Altres mesures de verificació, comprovació i investigació

Núm.	3.b.2.1
Títol	Deslocalització de contribuents
Redactat:	<p>Impulsar el seguiment de les situacions de deslocalització de contribuents. Es fa necessari enfocar el control sobre els canvis de domicili a una altra Comunitat Autònoma o a l'estranger, per detectar aquells que puguin resultar ficticis, realitzats únicament amb una finalitat d'elusió fiscal a Catalunya.</p> <p>Les diferències de tributació entre Comunitats Autònomes pel que fa als impostos cedits genera la possibilitat que el contribuent simuli el trasllat de la seva residència habitual fora de Catalunya, únicament, amb finalitats d'elusió impositiva.</p> <p>L'article 28.4 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la qual es regula el sistema de finançament de les Comunitats Autònomes de règim comú i Ciutats amb Estatut d'Autonomia, estableix que no produeixen efecte els canvis de residència que tinguin per objecte principal aconseguir una tributació efectiva inferior en els tributs totalment o parcialment cedits.</p>
Finalitat:	Descobrir les deslocalitzacions fictícies, i evitar la pèrdua d'ingressos tributaris per simulació de domicili fiscal del contribuent.
Indicadors de seguiment:	Proposta de canvis de residència fiscal del contribuent presumptament deslocalitzat.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.2. Altres mesures de verificació, comprovació i investigació

Núm.	3.b.2.2
Títol	Control sobre les declaracions de l'IP i l'ISD
Redactat:	Intensificar el control sobre les declaracions de l'IP i l'ISD, a partir de la informació patrimonial dels contribuents de què disposa l'administració (via declaracions dels impostos sobre el patrimoni, sobre successions i donacions o sobre béns situats a l'estranger presentades, o via subministrament de dades patrimonials per part d'altres administracions i d'entitats privades). Caldrà encreuar aquesta informació amb les declaracions presentades de l'IP i l'ISD pel tal de detectar possibles no declarants o la presentació incompleta o incorrecta.
Finalitat:	Descobrir i corregir l'evasió fiscal en l'IP i l'ISD.
Indicadors de seguiment:	Número de liquidacions practicades, de requeriments efectuats i d'autoliquidacions presentades com a resultat d'aquest programa de control.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.2. Altres mesures de verificació, comprovació i investigació

Núm.	3.b.2.3
Títol	Control sobre possibles alteracions de titularitats patrimonials a títol gratuït de béns i drets situats a l'estranger a efectes de l'ISD
Redactat:	<p>Impulsar el control sobre els béns situats a l'estranger i la seva possible transmissió a títol gratuït.</p> <p>A partir de l'exercici 2013 tenen l'obligació de presentar davant l'AEAT el model 720 de declaració de béns a l'estranger determinats obligats tributaris que tinguin propietats immobiliàries, comptes bancaries o valors a l'estranger, quan el valor de cadascun d'aquests blocs patrimonials és superior a 50.000 euros.</p> <p>Un cop presentada la declaració només cal tornar-la a presentar quan:</p> <ul style="list-style-type: none">-es produeixi un increment del límit conjunt establert per a cada bloc d'informació superior a 20.000 euros respecte del que va determinar la presentació de l'última declaració.-s'hagi extingit la titularitat sobre els béns declarats. <p>L'anàlisi comparatiu entre la informació sobre les titularitats d'un contribuent referides a l'any base amb la informació que s'obtingui d'aquest mateix contribuent en els anys posteriors, a partir de les noves declaracions o declaracions de variació, permetrà detectar les alteracions de titularitats patrimonials que caldrà comprovar en la mesura que s'hagin pogut realitzar a títol gratuït.</p>
Finalitat:	Detectar possibles transmissions gratuïtes "intervius" o "mortis causa" que escapen al coneixement de l'Administració en formalitzar-se a l'estranger.
Indicadors de seguiment:	Liquidacions de l'ISD d'acord amb aquest paràmetre.
Termini implantació:	2016-2017

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.2. Altres mesures de verificació, comprovació i investigació

Núm.	3.b.2.4
Títol	Control dels requisits per a poder acollir-se als beneficis fiscals en l'IP i l'ISD
Redactat:	<p>Intensificar la comprovació i la investigació del compliment dels requisits previs per a poder acollir-se als beneficis fiscals establerts tant en la normativa de l'IP com en la de l'ISD, així com el posterior manteniment d'aquests requisits.</p> <p>Els beneficis fiscals enunciats tenen la finalitat de preservar les empreses i activitats professionals de caràcter familiar, els béns o drets i participacions socials que compleixin el requisit, entre altres, d'estar afectes a una activitat econòmica o professional o quan l'entitat tingui per objecte una activitat empresarial, estan exempts en l'IP, i, en cas de transmissió gratuïta, gaudeixen de reducció en la base imposable de l'ISD.</p> <p>La rellevància d'aquests beneficis fiscals pot induir a planificar situacions simulades de patrimonis afectes a una activitat econòmica per tal de gaudir els esmentats beneficis fiscals.</p>
Finalitat:	Evitar la pèrdua d'ingressos en l'IP i l'ISD per l'aplicació indeguda de beneficis fiscals.
Indicadors de seguiment:	Nombre de liquidacions per regularització de beneficis fiscals en l'IP i l'ISD i el de les autoliquidacions la presentació de les quals pugui estar induïda per aquest programa de control.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.2. Altres mesures de verificació, comprovació i investigació

Núm.	3.b.2.5
Títol	Comprovació de les transmissions de valors mobiliaris que puguin encobrir una transmissió d'immobles subjectes a l'ITPAJ
Redactat:	<p>Potenciar la comprovació de les transmissions de valors mobiliaris subjectes a l'ITPAJD que puguin encobrir una transmissió d'immobles. En concret, caldrà intensificar la comprovació del compliment dels requisits per a l'exempció en l'ITPAJD de les operacions de transmissions de valors.</p> <p>Aquestes transmissions estan exemptes de tributació en l'IVA i en l'ITP, d'acord amb l'article 108 de la Llei del Mercat de Valors. Però en determinats supòsits la transmissió pot encobrir una transmissió indirecta de immobles subjecta i no exempta a l'ITP, mitjançant la tècnica d'adquirir el control de la majoria de les participacions de la societat que n'és titular registral o les pràctiques d'enginyeria financera consistents en l'aportació del bé al capital de la societat i la posterior transmissió de les participacions rebudes en contraprestació.</p>
Finalitat:	Evitar la manca de tributació a l'ITPAJD de les operacions immobiliàries mitjançant la transmissió de valors.
Indicadors de seguiment:	Número de liquidacions practicades amb la tarifa TVo.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.2. Altres mesures de verificació, comprovació i investigació

Núm.	3.b.2.6
Títol	Control sobre els documents mercantils tramitats per entitats financeres
Redactat:	<p>Intensificar el control sobre els documents mercantils tramitats per entitats financeres.</p> <p>Les entitats financeres que intervinguin en la negociació o cobrament d'efectes que realitzen funció de gir són solidàries en el pagament de l'IAJD que recau sobre aquests documents mercantils. Atès el volum d'operacions d'aquest caire, cal potenciar el seu control, practicant requeriments periòdics i, en el seu cas, les corresponents comprovacions, per tal que es procedeixi a la presentació i pagament de les autoliquidacions de l'impost.</p>
Finalitat:	Detectar el frau en l'àmbit dels documents mercantils sotmesos a l'IAJD.
Indicadors de seguiment:	Número de liquidacions practicades i d'autoliquidacions extemporànies induïdes per aquest programa de control.
Termini implantació:	2016

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.2. Altres mesures de verificació, comprovació i investigació

Núm.	3.b.2.7
Títol	Impuls en la creació d'equips d'investigació patrimonial
Redactat:	<p>Crear equips d'investigació patrimonial per a realitzar actuacions especials en les que calgui una investigació patrimonial profunda, actuacions <i>in situ</i> i la possible intervenció de la policia quan hagin de dur a terme actuacions de control d'activitats realitzades en entorns delictius, o actuacions de control de la derivació de patrimonis a països considerats paradisos fiscals, quan hi hagi sospites que hi ha un propòsit d'evadir les obligacions establertes pel sistema fiscal català.</p> <p>La visió del contribuent com a membre d'un grup (familiar, relacional, professional, empresarial) –visió essencial per a la localització de contribuents i de les seves propietats i, en general, per a la funció investigadora de la inspecció i per a la funció recaptadora en casos de frau organitzat– determina la necessitat de destinar efectius i mitjans a rastrejar i identificar relacions directes i indirectes entre diferents persones, siguin físiques o jurídiques, per determinar vincles familiars, interposicions de persones, titularitats reals que es pretenen ocultar, unicitat de la informació (de persones o d'esferes econòmiques), successions en la titularitat o l'exercici d'explotacions o activitats econòmiques, confusions o desviacions patrimonials, o voluntats rectores de persones jurídiques creades o utilitzades de manera abusiva o fraudulenta per eludir la responsabilitat patrimonial universal davant la Hisenda pública.</p>
Finalitat:	Descobrir patrimonis i fets imposables que són objecte d'una ocultació deliberada i planificada i que requereixen una especial tasca investigadora
Termini implantació:	2016-2017

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.3. Mesures de control en l'àmbit de la recaptació

Núm.	3.b.3.1
Títol	Assumpció de la gestió recaptatòria executiva
Redactat:	<p>Assumir de forma progressiva, en la mesura de les possibilitats de l'Agència i de les concretes característiques de l'actuació a realitzar i del tipus de deutor, la gestió recaptatòria executiva dels tributs propis i dels tributs cedits totalment per l'Estat, així com d'altres ingressos de dret públic la recaptació dels quals s'encomani a l'Agència.</p> <p>Es realitzaran les actuacions d'embargament de béns i drets dels deutors, així com la resta d'actuacions pròpies del procediment de constrenyiment. Aquestes actuacions podran realitzar-se de forma coordinada amb les diputacions catalanes, en el marc dels convenis de Tributs de Catalunya.</p>
Finalitat:	Optimitzar els costos de gestió recaptatòria i millorar els resultats.
Indicadors de seguiment:	Número de diligències d'embargament de béns i drets. Número de terceries resoltes. Número d'acords d'alienació i adjudicació de béns embargats.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.3. Mesures de control en l'àmbit de la recaptació

Núm.	3.b.3.2
Títol	Mesures cautelars en substitució de la formalització de les garanties necessàries per als ajornaments i fraccionaments
Redactat:	<p>Impulsar l'adopció de mesures cautelars en substitució de la formalització de les garanties necessàries per als ajornaments i fraccionaments.</p> <p>La normativa tributària permet que l'obligat tributari sol·liciti l'adopció de mesures cautelars en substitució de les garanties necessàries, si el contribuent té sol·licitades devolucions tributàries o altres pagaments al seu favor o quan sigui titular de béns i drets susceptibles d'embargament preventiu.</p>
Finalitat:	Agilitzar la tramitació dels ajornaments i reduir els costos de formalització
Indicadors de seguiment:	Número de mesures cautelars adoptades
Termini implantació:	2016-2017

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.3. Mesures de control en l'àmbit de la recaptació

Núm.	3.b.3.3
Títol	Fiances dipositades per les empreses gestores de màquines recreatives i bingo a la Direcció General de Tributs i Joc
Redactat:	<p>Impulsar l'execució de la fiança dipositada per a obtenir l'autorització de l'activitat de les empreses gestores de màquines recreatives i bingo, que quedarà suspesa fins que no sigui reposada la fiança i l'empresa acreditada estar al corrent de pagament dels seus deutes tributaris.</p> <p>Sovint les empreses del sector del joc esdevenen crònicament moroses per deutes tributaris relacionats bàsicament amb l'explotació de màquines recreatives i sales de bingo.</p> <p>Per tal d'evitar tècniques dilatòries i acumulació de deutes tributaris per la via de sol·licituds sistemàtiques d'ajornaments o fraccionaments, a l'empara de la disposició modificativa introduïda a la Llei 15/2014, de 4 de desembre, que dóna nova redacció a l'apartat 3 de l'article 18 de la Llei 1/1991, del 27 de febrer, reguladora del règim sancionador en matèria de joc, es pot executar la fiança dipositada per a obtenir l'autorització de l'activitat, que quedarà suspesa fins que no sigui reposada la fiança i l'empresa acreditada estar al corrent de pagament dels seus deutes tributaris.</p>
Finalitat:	Evitar la demora en el pagament de les taxes sobre el joc.
Indicadors de seguiment:	Número de fiances de joc executades.
Termini implantació:	2015

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.3. Mesures de control en l'àmbit de la recaptació

Núm.	3.b.3.4
Títol	Mitjans telemàtics que permetin l'enviament dels manaments d'embargament als Registres de la Propietat
Redactat:	Implantació de mitjans telemàtics que permetin l'enviament dels manaments d'embargament als Registres de la Propietat, per tal de dur a terme la previsió de l'article 86.3 del Reglament General de Recaptació, que estableix la possibilitat de presentar els manaments d'embargament al Registre de la Propietat per via telemàtica, per tal d'agilitzar i garantir l'eficàcia de l'embargament.
Finalitat:	Millorar i assegurar la gestió recaptatòria.
Indicadors de seguiment:	Número de manaments presentats per via telemàtica des de la seva entrada en producció.
Termini implantació:	2016-2017

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.3. Mesures de control en l'àmbit de la recaptació

Núm.	3.b.3.5
Títol	Procediments de derivació de responsabilitat tributària en via executiva
Redactat:	Implantar de forma generalitzada els procediments i les actuacions de derivació de responsabilitat. La via d'exigència de responsabilitat tributària esdevé una eina més per combatre els supòsits d'insolvència del deutor principal, que cal utilitzar tant com sigui possible. Entre les diferents vies de responsabilitat que preveu la norma cal destacar els supòsits de societats que cessen de fet en l'activitat o que cometen infraccions tributàries. La responsabilitat exigible per part de l'Agència recau en els administradors d'aquestes societats o en les persones que hagin participat en la comissió de la infracció tributària a títol de causant o col·laborador.
Finalitat:	Assegurar el cobrament del deute tributari en el supòsits d'impagament o insolvència del deutor principal.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'expedients de derivació de responsabilitat.
Termini implantació:	2015-2017

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.3. Mesures de control en l'àmbit de la recaptació

Núm.	3.b.3.6
Títol	Procediments de derivació de responsabilitat tributària quan la insolvència ve determinada per actuacions abusives, malicioses o maniobres simuladores
Redactat:	Impulsar les actuacions en matèria d'investigació per tal de detectar conductes de buidament patrimonial i insolvències fraudulentas per tal d'identificar a tercers responsables dels deutes. En particular, es tracta de perseguir, amb base en la teoria d'aixecament del vel, supòsits en que s'interposen persones o entitats com a mitjà d'elusió de la responsabilitat patrimonial i supòsits de successió empresarial o de sostracció o ocultació que fa el deutor dels seus béns per impedir l'acció dels creditors.
Finalitat:	Assegurar el cobrament del deute tributari, en casos d'especial complexitat.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'expedients de derivació de responsabilitat iniciats d'acord amb el corresponent programa.
Termini implantació:	2015-2018

3.b. Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau

3.b.3. Mesures de control en l'àmbit de la recaptació

Núm.	3.b.3.7
Títol	Col·laboració dels òrgans de recaptació amb els òrgans d'inspecció en fase de liquidació
Redactat:	Impulsar-la col·laboració dels òrgans de recaptació amb els òrgans d'inspecció en fase de liquidació. En el moment de la comprovació, si les circumstàncies del contribuent permeten preveure un risc de cobrament de la liquidació que ha de constar en l'acta d'inspecció, caldrà impulsar, amb la col·laboració dels òrgans de recaptació, l'adopció de mesures cautelars sobre els béns i drets del contribuent, i/o l'exigència de responsabilitat tributària als administradors en cas de persones jurídiques, si els fets es qualifiquen d'infracció tributària o en cas de cessament de l'activitat.
Finalitat:	Anticipar la situació d'insolvència i assegurar el cobrament del deute tributari.
Indicadors de seguiment:	Número de mesures cautelars i derivacions de responsabilitat acordades en fase de liquidació.
Termini implantació:	2016

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.1. Mesures per a la potenciació del rol dels intermediaris tributaris

Núm.	3.c.1.1
Títol:	Registre electrònic d'apoderats en nom de tercers
Redactat:	<p>Crear un registre electrònic d'apoderats en nom de tercers, com un pas més en involucrar als intermediaris fiscals en l'aplicació dels tributs. Aquest registre electrònic d'apoderament es basarà en una aplicació informàtica que permet inscriure els poders atorgats pels ciutadans i empreses a tercers per a la realització en el seu nom d'aquells tràmits i actuacions que, en matèria tributària, poden realitzar mitjançant l'Oficina Virtual de l'Agència.</p> <p>Amb l'objectiu de facilitar el compliment voluntari de les obligacions tributàries i el desenvolupament dels sistemes telemàtics que han de contribuir a la simplificació de la tramitació d'aquests procediments, l'Agència ha potenciat la figura del col·laborador social subscriuint convenis de col·laboració amb col·lectius professionals i empresarials per a la presentació per via telemàtica de declaracions en representació de tercers i sense necessitat d'acreditar prèviament la representació.</p> <p>Es vol anar un pas més enllà, i impulsar les activitats d'assistència als obligats tributaris possibilitant la realització de diferents tràmits tributaris que es poden realitzar per internet (presentació telemàtica de declaracions, interposició de recursos y presentació de documentació en format electrònic, entre d'altres) per part d'una persona diferent de l'obligat tributari i pal·liar les dificultats d'acreditar la representació telemàtica de tercers.</p>
Finalitat:	Impulsar les actuacions per via telemàtica en representació de tercers i pal·liar les dificultats d'acreditar la representació amb què actua qui ho fa telemàticament.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'apoderaments inscrits al registre electrònic.
Termini implantació:	2016-2017

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.1. Mesures per a la potenciació del rol dels intermediaris tributaris

Núm.	3.c.1.2
Títol	Establiment de fòrums estables per a la participació dels col·lectius professionals de l'àmbit tributari.
Redactat:	<p>Establir una major interacció amb el col·lectiu d'associacions i col·legis de professionals tributaris, promocionant fòrums de participació específics, com podria ser el futur Consell Fiscal de Catalunya, que possibilitin el manteniment d'una interlocució constant entre aquests agents qualificats i l'Administració per tal de compartir informació, en un marc de mútua confiança, proposar mesures de millora quan es detectin disfuncions en els circuits i procediments així com incrementar la seguretat jurídica tributària dels ciutadans amb el coneixement i difusió des criteris interpretatius de l'Administració. En el marc de la col·laboració social els professionals en fiscalitat son un element clau en la intermediació entre ciutadania i administració tributaria.</p> <p>Es duran a terme reunions periòdiques centrades en aquells sectors on es requereixi una major actuació conjunta per tal de contrastar i millorar periòdicament els serveis prestats per l'administració i alhora coordinar informació i actuacions conjuntes.</p>
Finalitat:	Disminuir la litigiositat, fomentant la participació dels intermediaris en la millora de la eficàcia i eficiència en la prestació dels serveis, la consolidació dels criteris administratius i, la transparència en l'actuació de l'Administració tributària.
Indicadors de seguiment:	Nombre de convocatòries de fòrums periòdics o específics.
Termini implantació:	2016

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.1. Mesures per a la potenciació del rol dels intermediaris tributaris

Núm.	3.c.1.3
Títol:	Bústia específica de correu electrònic per canalitzar les propostes en matèria de prevenció i lluita contra el frau fiscal dels intermediaris tributaris i agents socials
Redactat:	Creació i posada a disposició dels intermediaris tributaris i agents socials d'una adreça de correu electrònic on es puguin canalitzar les seves propostes en matèria de prevenció i reducció del frau, i promoure la seva utilització. També s'elaborarà un protocol de tramitació de les propostes que es rebin a l'Agència, per tal d'organitzar adequadament el circuit de tractament i coordinar si s'escau l'aprofitament de la informació rebuda o la seva incorporació en futures planificacions.
Finalitat:	Promoure la col·laboració dels intermediaris tributaris i agents socials, incentivant la conscienciació cívica-tributària i aïllar socialment els comportaments insolidaris que persegueixen eludir la seva contribució al finançament de la despesa pública mitjançant el frau fiscal.
Indicadors de seguiment:	Nombre de propostes rebudes a la bústia.
Termini implantació:	2015-2016

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.1. Mesures per a la potenciació del rol dels intermediaris tributaris

Núm.	3.C.1.4
Títol:	Responsabilitat social en fiscalitat
Redactat:	<p>Impulsar la signatura d'un protocol de responsabilitat social en fiscalitat, entre els Col·legis i Associacions de professionals tributaris i l'Agència, que incorpori de manera formal els valors de la responsabilitat social en la seva gestió quotidiana i que estableixi els principis fonamentals i les normes ètiques que orientin les relacions entre el contribuent i l'Administració tributària.</p> <p>No hi ha dubte que el factor fiscal, els impostos que paguen els ciutadans i les empreses, és un aspecte cabdal en el compromís social que implica la responsabilitat social, i és en aquest àmbit on els professionals tributaris tenen un paper preponderant en ser els que millor coneixen la realitat de la situació dels seus clients i els qui els aconsellen respecte a quines són les millors alternatives que ofereix la normativa tributària. Aquests professionals denoten certa capacitat d'influència vers a la conducta fiscal dels contribuents i és en aquest sentit que una implicació voluntària dels professionals tributaris, més enllà del que estableix la legislació, pot incidir en minimitzar els efectes de l'evasió i l'elusió fiscal i alhora promoure el compliment voluntari de les obligacions tributàries dels seus clients en benefici de tothom.</p>
Finalitat:	Implicació activa dels intermediaris tributaris en la conscienciació cívica-tributària.
Indicadors de seguiment:	Signatura del protocol de responsabilitat social en fiscalitat.
Termini implantació:	2016-2017

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.1. Mesures per a la potenciació del rol dels intermediaris tributaris

Núm.	3.c.1.5
Títol	Nous convenis de col·laboració social per a la presentació i pagament d'autoliquidacions per via telemàtica en nom de tercers.
Redactat:	Impulsar la signatura de nous convenis de col·laboració amb col·lectius professionals, entitats privades i amb institucions o organitzacions representatives de sectors o interessos socials i empresarials. En especial, es vol incidir en la col·laboració social en l'aplicació dels tributs amb determinades associacions gremials i entitats proveïdores de serveis de la societat de la informació que tinguin per objecte l'oferta d'allotjament turístic ubicat a Catalunya, per a la presentació i el pagament d'autoliquidacions de l'impost per via telemàtica i en nom de tercers.
Finalitat:	Potenciar la cooperació entre l'Administració i els col·laboradors socials. Cooperar amb entitats privades en la recaptació de l'IEET i facilitar als titulars de les explotacions dels establiment turístics el compliment de les seves obligacions tributàries.
Indicadors de seguiment:	Nombre de convenis signats amb els col·laboradors socials.
Termini implantació:	2015-2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.1
Títol:	Comunicació interadministrativa en l'àmbit tributari
Redactat:	<p>Establir mecanismes per potenciar els canals de comunicació interadministrativa, per tal de conèixer i coordinar, de manera àgil, la informació que disposen les Administracions respecte a fets imposables meritats, i establir protocols de col·laboració i/o propostes d'actuacions conjuntes.</p> <p>La col·laboració interadministrativa està en permanent evolució abastant la interoperabilitat, les finestretes úniques i les connexions via <i>webservice</i> entre les bases de dades gestionades per les diferents Administracions Públiques.</p>
Finalitat:	Facilitar l'obtenció de la informació tant pel que fa a la investigació de fets imposables com per a evitar la duplicitat de procediments i millorar la coordinació interadministrativa.
Indicadors de seguiment:	Inventari de mecanismes d'interoperabilitat, connexions via <i>webservice</i> i serveis oferts en les finestretes interadministratives.
Termini implantació:	2015 – 2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.C.2.2
Títol	Subministrament d'informació de diferents administracions
Redactat:	<p>Potenciar mecanismes d'interoperabilitat que, mitjançant l'habilitació corresponent, permeti l'accés i/o la càrrega de dades massives, amb transcendència tributària, de què disposen altres administracions. A títol d'exemple, podem citar l'accés a les dades de les concessions administratives atorgades pels Ajuntaments, al registre de persones que s'allotgen en establiments d'hostalatge ubicats a Catalunya de la Direcció General de la Policia, al Registre de Turisme de Catalunya gestionat per la Direcció General de Turisme.</p> <p>L'intercanvi d'informació amb transcendència tributària resulta bàsic i necessari per assegurar l'eficient compliment de les obligacions tributàries i alhora constitueix un instrument fonamental en la prevenció i lluita contra el frau fiscal.</p>
Finalitat:	<p>Obtenir dades amb transcendència tributària de què disposen altres administracions per detectar incompliments en les obligacions lligades als impostos gestionats per l'Agència.</p>
Indicadors de seguiment:	Nombre d'accessos i càrregues d'informació.
Termini implantació:	2015-2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.C.2.3
Títol	Intercanvi d'informació amb transcendència tributària amb l'Agència Estatal de l'Administració Tributària (AEAT)
Redactat:	<p>Millorar l'abast actual de l'intercanvi d'informació amb l'AEAT. Caldrà instrumentar el subministrament massiu d'informació amb transcendència tributària, en els àmbits previstos en l'acord subscrit amb el Consell Superior per a la Direcció i Coordinació de la Gestió Tributària, que són indispensables per dur a terme la gestió dels impostos propis de la Generalitat, així com dels impostos cedits per l'Estat. En aquest àmbit, s'instarà l'ampliació de l'abast actual d'accés limitat per consulta a les bases de dades de l'AEAT. A títol d'exemple, fora de gran utilitat disposar del llistat de contribuents amb devolucions tributàries reconegudes, a efectes del seu embargament quan es tracti de deutors de la Generalitat.</p> <p>És fa necessari consolidar i fomentar els instruments de col·laboració per l'efectiu control tributari, amb especial atenció a l'increment de l'intercanvi d'informació amb l'Agència Estatal d'Administració Tributària, estenent-la a supòsits dirigits a augmentar l'eficiència recaptatòria en via executiva.</p>
Finalitat:	Incrementar les càrregues sistemàtiques d'informació procedent de l'AEAT que són indispensables per dur a terme la gestió dels impostos propis i cedits a la Generalitat.
Indicadors de seguiment:	Nombre de noves càrregues sistemàtiques de dades incorporades a l'aplicació de l'Agència.
Termini implantació:	2015-2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.4
Títol:	Coordinació amb els organismes autònoms amb funcions tributàries de les diputacions provincials catalanes
Redactat:	<p>Establir, en el marc dels convenis de col·laboració entre l'Agència i les quatre diputacions catalanes, i entre l'Agència i l'Ajuntament de Barcelona, en el marc de Tributs de Catalunya, actuacions conjuntes que amplïïn les gestions que es poden dur a terme mitjançant la finestreta única i millorin progressivament els procediments d'aplicació dels tributs i la qualitat dels diversos serveis tributaris que es presten als ciutadans.</p> <p>Per tal d'intensificar la prevenció i lluita contra el frau fiscal es crearan canals de comunicació per tal de fer efectiu l'intercanvi d'informació interadministrativa de dades amb transcendència tributària.</p>
Finalitat:	Fomentar els serveis compartits i/o coordinats de gestió, recaptació i atenció i informació tributària, i els intercanvis d'informació amb finalitats tributàries.
Indicadors de seguiment:	Estadístiques de finestreta única tributària de Tributs de Catalunya i actuacions de col·laboració.
Termini implantació:	2015 – 2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.5
Títol	Intercanvi d'informació d'utilitat tributària amb la Subdelegació del Govern a Catalunya i l'Institut Nacional de la Seguretat Social
Redactat:	<p>Dotar-se dels mecanismes necessaris per tal d'accedir als registres de l'Institut Nacional de la Seguretat Social, en relació amb la informació sobre centres de treball, ocupadors i treballadors per tal d'augmentar l'eficàcia en la comprovació de fets imposables lligats a l'activitat empresarial i professional en ITP i AJD, ISD i IP; i en la recaptació en via executiva per a l'embargament de sous i salaris.</p> <p>Impulsar la millora en l'abast de l'actual col·laboració amb la Subdelegació del Govern a Catalunya en el traspàs sistemàtic d'informació del Número d'Identificació d'Estrangers (NIE) i el Document Nacional d'Identitat (DNI) amb la finalitat de contrastar possibles duplicitats en el cens dels contribuents.</p>
Finalitat:	Nodrir el sistema censal i obtenir dades que permetin assolir els objectius de la recaptació executiva.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'accessos i càrregues d'informació
Termini implantació:	2015-2016

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.6
Títol	Coordinació amb la Gerència del Cadastre de Catalunya per a la confecció d'un nou sistema de valors de referència dels immobles
Redactat:	<p>Impulsar el procediment de cooperació entre l'Agència i la Gerència del Cadastre de Catalunya per tal d'obtenir un únic valor de referència immobiliari.</p> <p>La Gerència del Cadastre de Catalunya està elaborant un sistema per a obtenir el valor de referència de tots els immobles. Aquest objectiu coincideix amb la voluntat de l'Agència Tributària de Catalunya, que també ha iniciat un conjunt d'actuacions per disposar d'aquest valor de referència immobiliària.</p>
Finalitat:	<p>Disposar d'un valor de referència immobiliari, accessible telemàticament, que permeti als ciutadans, a partir de la referència cadastral, conèixer per a qualsevol bé immoble el valor que l'administració li atorga. Tanmateix, també té com a finalitat millorar el sistema de valoracions de l'Agència Tributària de Catalunya, i també la seva utilització com a instrument de control.</p>
Indicadors de seguiment:	Utilització des de la seva implantació.
Termini implantació:	2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.7
Títol	Accés telemàtic a les dades del Registre Civil
Redactat:	<p>Emprendre les accions necessàries per disposar per via telemàtica de les dades consignades en els Registres Públics, en particular en el Registre Civil, i especialment de la informació sobre defuncions, filiacions o vincles familiars en relació amb l'ISD.</p> <p>El funcionament eficient de l'Administració Tributària requereix que pugui disposar de la informació necessària sense la intervenció dels ciutadans (excepte quan sigui indispensable) i, d'altra banda, que l'accés a dades significatives i rellevants en la lluita contra el frau sigui àgil.</p>
Finalitat:	Simplificar les obligacions del contribuent i obtenir dades que permetin corregir situacions d'incompliment fiscal.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'accessos i càrregues d'informació
Termini implantació:	2016-2017

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.8
Títol :	Col·laboració amb el Ministeri de Justícia a fi de tenir accés al Registre d'assegurances de vida
Redactat:	<p>Impulsar l'accés al Registre d'assegurances de vida.</p> <p>La prestació derivada d'una assegurança sobre la vida està subjecta a l'ISD quan la persona contractant és diferent de la beneficiària. L'accés a la identificació dels contractes d'assegurança sobre la vida facilitarà a l'Administració Tributària les actuacions de comprovació en les dues modalitats de l'impost.</p> <p>D'altra banda la inclusió d'aquesta informació a la carpeta patrimonial del contribuent afavorirà la prevenció del frau fiscal en tenir aquest ple coneixement de la seva existència, i li facilitarà la declaració del fet imposable meritat.</p>
Finalitat:	Millorar les actuacions de comprovació dels fets imposables de l'ISD i simplificar la seva declaració per part del contribuent.
Termini d'implantació:	2016

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.9
Títol	Coordinació amb els Jutjats de Catalunya per obtenir informació que acrediti el pagament des impostos corresponents en referència a documents que continguin actes o contractes presentats davant dels Jutjats i que resten subjectes a aquests impostos
Redactat:	Implantar un sistema d'informació/comunicació que garanteixi el compliment de l'obligació que tots els documents que continguin actes o contractes subjectes als impostos sobre transmissions patrimonials oneroses i actes jurídics documentats, i sobre successions i donacions, presentats davants dels Jutjats del territori de Catalunya, siguin remesos per còpia autoritzada a l'Agència Tributària, de conformitat amb el que preveuen els 123 del RD 828/1995, Reglament de l'ITPAJD i 99.2 RD 1629/1991 Reglament ISD.
Finalitat:	Prevenir el frau mitjançant informació als Jutjats, al Col·legi de Procuradors i al Col·legi d'Advocats, recordant que ha de constar obligatòriament la presentació davant l'Agència de qualsevol document susceptible de contenir un fet imposable de l'ITPAJD i de l'ISD.
Indicadors de seguiment:	Nombre d'autoliquidacions en les quals consti com a presentador un Procurador dels Tribunals, i nombre d'oficis rebuts de Jutjats comunicant aquests documents.
Termini implantació:	2015-2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.10
Títol	Optimitzar la coordinació amb la Direcció General de Turisme i les autoritats portuàries en relació a l'IEET
Redactat:	Cal potenciar la coordinació amb la Direcció General de Turisme, i les autoritats portuàries als efectes de garantir amb caràcter permanent que l'Agència disposi d'un cens exhaustiu de subjectes passius obligats a fer autoliquidació del gravamen, i s'informi adequadament a aquests subjectes passius de l'obligació de presentar la corresponent autoliquidació model 950/940, especialment en el moment de la seva alta al Registre de Turisme de Catalunya.
Finalitat:	Fomentar el compliment voluntari, mitjançant una òptima coordinació amb la Direcció General competent i detectar el frau un cop s'ha produït.
Indicadors de seguiment:	Nombre de les autoliquidacions del model 950/940 que es presenten anualment en relació amb el nombre d'autoliquidacions presentades previ requeriment.
Termini implantació:	2015-2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.11
Títol	Coordinació amb el Departament d'Empresa i Ocupació en relació amb l'IGEC
Redactat:	Potenciar la coordinació amb la Direcció General de Comerç, als efectes de garantir amb caràcter permanent que l'Agència disposi d'un cens exhaustiu de subjectes passius obligats a fer autoliquidació del gravamen, i s'informi adequadament a aquests subjectes passius de l'obligació de presentar la corresponent autoliquidació model 910.
Finalitat:	Fomentar el compliment voluntari, mitjançant una òptima coordinació amb la Direcció General competent i detectar el frau un cop s'ha produït.
Indicadors de seguiment:	Nombre de les autoliquidacions del model 910 que es presenten, anualment en relació amb el nombre d'autoliquidacions presentades previ requeriment
Termini implantació:	2015-2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.12
Títol	Coordinació amb la Direcció General de Protecció Civil en relació amb el gravamen de protecció civil
Redactat:	Cal potenciar la coordinació amb la Direcció General de Protecció Civil, als efectes de garantir amb caràcter permanent que l'Agència Tributària de Catalunya disposi d'un cens exhaustiu de subjectes passius obligats a autoliquidar el gravamen, i s'informi adequadament a aquests subjectes passius de l'obligació de presentar la corresponent autoliquidació model 900.
Finalitat:	Fomentar el compliment voluntari, mitjançant una òptima coordinació amb la Direcció General de Protecció Civil i detectar el frau un cop s'ha produït.
Indicadors de seguiment:	Número d'autoliquidacions del model 900 que es presenten anualment en relació amb el nombre d'autoliquidacions presentades previ requeriment.
Termini implantació:	2015-2018

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.c.2.13
Títol	Col·laboració amb el Col·legi de Notaris de Catalunya en relació amb els supòsits d'elusió de l'ITP mitjançant la transmissió de valors previstos a l'article 108 de la Llei de Mercat de Valors
Redactat:	<p>Desplegar l'acord amb el Col·legi de Notaris per a la inclusió en les escriptures públiques que formalitzin la transmissió de valors mobiliaris d'aquells documents rellevants per poder determinar si concorre algun dels supòsits d'excepció a la regla general d'exempció d'aquestes operacions que estableix l'article 108 de la Llei de Mercat de Valors.</p> <p>En aquest sentit, s'ha considerat incorporar a l'escriptura pública, com a documentació bàsica i amb caràcter de mínima, les següents declaracions de l'òrgan d'administració de la societat sobre la qual es transmeten les participacions (incorporades a la pròpia escriptura o aportades en document privat amb signatura legitimada):</p> <ul style="list-style-type: none">- la primera, amb caràcter general, que l'actiu de l'entitat no està format, directament o indirectament, almenys en el 50% per immobles no afectes a activitats empresarials o professionals, radicats a l'estat espanyol;- i la segona, amb caràcter específic, pel cas de valors rebuts a canvi de l'aportació de béns immobles, en la que manifesti si aquests estan afectes a activitats empresarials o professionals.
Finalitat:	Millorar la informació continguda en les escriptures que formalitzin la transmissió de valors, facilitant el procediment de comprovació dels supòsits d'excepció a l'exempció d'aquestes transmissions.
Indicadors de seguiment:	Data d'execució efectiva de l'acord.
Termini implantació:	2015-2016

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.C.2.14
Títol	Col·laboració amb el Col·legi de Notaris en relació amb les renunciacions a l'exempció de l'IVA en les segones o posteriors transmissions d'immobles efectuades per persones físiques
Redactat:	<p>Desplegar l'acord amb el Col·legi de Notaris per incloure en les escriptures públiques que formalitzin la transmissió d'immobles amb renúncia a l'exempció d'IVA realitzades per persones físiques, documentació que acrediti que el transmissor de l'immoble realitza una activitat empresarial o professional essent subjecte passiu de l'IVA, atès que aquesta condició és requisit indispensable per l'exercici de l'esmentada renúncia.</p> <p>En aquest sentit, s'ha considerat com a documentació bàsica, i amb caràcter de mínima, la incorporació a l'escriptura pública, la declaració de l'IVA del darrer trimestre presentada pel transmissor, i en el cas que aquest realitzi l'activitat d'arrendament d'immobles, la declaració d'alta d'activitat en el cens de l'IAE.</p>
Finalitat:	Completar la informació continguda en les escriptures que formalitzin la transmissió d'immobles amb renúncia a l'exempció d'IVA realitzades per persones físiques, facilitant el procediment de comprovació impositiva.
Indicadors de seguiment:	Data d'execució efectiva de l'acord.
Termini implantació:	2015-2016

3.c. Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau

3.c.2. Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa

Núm.	3.C.2.15
Títol	Ampliació de les clàusules establertes en el conveni de col·laboració signat amb el Col·legi de Notaris de Catalunya
Redactat:	Instar la signatura d'una addenda al conveni de col·laboració amb el Col·legi de Notaris de Catalunya en relació a la presentació i pagament telemàtic de declaracions tributàries en nom de tercers, per tal d'estendre el seus efectes al col·lectiu notarial de la resta de l'Estat espanyol.
Finalitat:	Facilitar als contribuents el compliment de les seves obligacions tributàries i simplificar-los al màxim els tràmits amb l'Administració.
Indicadors de seguiment:	Data de signatura de l'addenda.
Termini implantació:	2016

3.d. Mesures organitzatives, de dotació de recursos i mitjans

Núm.	3.d.1
Títol:	Increment del personal qualificat en les funcions d'aplicació dels tributs, i la seva assignació
Redactat:	<p>Dotar a l'Agència de l'estructura i els recursos humans i materials necessaris per a l'adequat compliment de les seves funcions, i assignar aquests recursos de forma coherent, eficaç i eficient.</p> <p>L'Agència ha de disposar dels recursos humans i materials necessaris i de suficient autonomia en la seva gestió, per assolir els nous reptes de futur. En aquest sentit, caldrà incrementar el nombre de personal qualificat, convocar les places vacants que s'han de proveir amb personal de nou ingrés, i analitzar les necessitats dels serveis existents per tal de redistribuir el personal, amb l'objectiu d'aconseguir la màxima eficàcia i eficiència en la lluita contra el frau.</p> <p>Finalment, caldrà desenvolupar plans de formació i mesures de motivació del treball, orientats a aconseguir els objectius proposats.</p>
Finalitat:	Garantir la disposició de l'estructura i dels recursos humans i materials necessaris per a l'adequat compliment de la missió i els objectius de l'Agència.
Indicadors de seguiment:	Processos selectius convocats. Increment del personal.
Termini implantació:	2015 - 2018

3.d. Mesures organitzatives, de dotació de recursos i mitjans

Núm.	3.d.2
Títol	Reorganització de les dependències de l'Agència Adequació de l'estructura i dimensionament de les àrees
Redactat:	<p>Impulsar la reorganització de les dependències de l'Agència, atenent al seu nou dimensionament i amb l'objectiu d'incrementar la coordinació entre ells i l'eficàcia en la lluita contra el frau fiscal. Cal també potenciar el Servei jurídic de l'Agència i les àrees transversals (Recursos Humans, Informàtica) i preparar-la per a un increment de les tasques d'atenció presencial.</p> <p>D'altra banda, i per tal de millorar l'eficàcia i eficiència d'aquestes àrees, és necessari establir mecanismes de col·laboració amb el cos d'advocats de la Generalitat i de coordinació amb els cossos i forces de seguretat.</p> <p>Si bé les àrees de Gestió i Inspecció veuen augmentades les seves càrregues de treball davant la creació de nous impostos en els darrers anys, especial transcendència revesteix, a curt termini, davant l'assumpció, de forma gradual, de l'exercici de competències fins ara encomanades en la seva totalitat a l'Estat, i en el marc de l'anàlisi i sistematització dels processos associats a la recaptació en fase executiva, la definició d'un model organitzatiu i de dimensionament òptim de les unitats de recaptació.</p>
Finalitat:	Millorar l'efectivitat de les actuacions de les dependències, disposant de mecanismes de coordinació, i adaptar l'estructura organitzativa en resposta a l'assumpció de noves tasques.
Indicadors de seguiment:	Publicació de la nova Ordre que desenvolupi l'estructura organitzativa de l'Agència.
Termini implantació:	2015 – 2018

3.d. Mesures organitzatives, de dotació de recursos i mitjans

Núm.	3.d.3
Títol:	Coneixement del Pla de prevenció i reducció del frau entre el personal propi de l'Agència i el de les oficines liquidadores de districte hipotecari
Redactat:	Dur a terme la programació d'activitats de foment del coneixement del Pla de prevenció i reducció del frau adreçats al personal propi o aliè de l'Agència que estigui vinculat al seu compliment, en relació amb els principals aspectes continguts en el pla, tenint en compte que el factor humà és clau a l'hora d'aconseguir un alt nivell d'efectivitat en l'aplicació del pla.
Finalitat:	Donar a conèixer el contingut del pla, per tal d'implicar els recursos humans propis o aliens en l'assoliment dels objectius fixats.
Indicadors de seguiment:	Nombre de sessions informatives.
Termini implantació:	2015 – 2016

Annex:
Calendari 2015-2018
d'implantació de les mesures

3	Mesures concretes contra el frau				
3.a	Mesures de prevenció del frau				
3.a.1	Mesures de conscienciació fiscal i política de comunicació	2015	2016	2017	2018
3.a.1.1	Sensibilització contra el frau fiscal				
3.a.1.2	Educació en matèria fiscal a partir del cicle d'ensenyament secundari				
3.a.1.3	Programa de visites a la seu central de l'Agència				
3.a.1.4	Reconeixement al bon compliment de les obligacions tributàries				
3.a.1.5	Repositori de conductes abusives				
3.a.1.6	Bústia de denúncies tributàries				
3.a.1.7	Difusió dels resultats de les actuacions contra el frau				
3.a.2	Mesures per a la gestió i minimització del risc d'incompliments	2015	2016	2017	2018
3.a.2.1	Càlcul del tax gap de Catalunya				
3.a.2.2	Potenciació del coneixement i la interacció amb el contribuent				
3.a.2.3	Segmentació de contribuents				
3.a.2.4	Visió integral de la informació tributària vinculada a un contribuent, garantint la seva qualitat, seguretat, integritat, disponibilitat i completesa				
3.a.2.5	Detecció i delimitació dels patrons de frau fiscal mitjançant la utilització d'eines d'anàlisi de dades				
3.a.2.6	Aprofitament de noves eines d'anàlisi de la informació en la detecció del frau				
3.a.2.7	Explotació d'eines d'anàlisi de dades a través de l'aplicació OMIC (Observatori del Mercat Immobiliari de Catalunya)				
3.a.2.8	Mapes d'àmbit inframunicipal del valor del sòl i dels immobles per zones, accessibles des del Sistema d'Informació Geogràfica (SIG) corporatiu				
3.a.2.9	Modificació del programa d'ajuda del model 600 de l'ITPAJD				
3.a.2.10	Observatori de bones pràctiques fiscals en la prevenció i reducció del frau fiscal				
3.a.2.11	Creació d'una base de dades patrimonial				
3.a.2.12	Text refós de normativa autonòmica en matèria de tributs cedits per l'Estat				
3.a.2.13	Obligació periòdica de subministrament d'informació amb transcendència tributària per part de les entitats financeres, mitjançant la presentació anual de declaracions informatives				
3.a.2.14	Obligació de subministrament periòdic d'informació per part de les entitats financeres de canvis de titularitat dels productes financers				
3.a.2.15	Obligació subministrament periòdic d'informació per part de les entitats financeres de documents mercantils				

	que hagin lliurat o emès				
3.a.2.16	Obligació de subministrament periòdic d'informació per part dels intermediaris turístics, immobiliaris així com els prestadors de serveis de la societat de la informació				
3.a.2.17	Obligació de subministrament periòdic d'informació per part dels empresaris revenedors de bens mobles d'alt valor				
3.a.3	Mesures per als serveis al contribuent amb finalitats de prevenció del frau	2015	2016	2017	2018
3.a.3.1	Publicació de les resolucions rellevants de la Junta de Finances i del Tribunal Económico-administratiu				
3.a.3.2	Accés a les dades fiscals pròpies				
3.a.3.3	Enviament d'esborranys de declaracions i d'autoliquidacions elaborades per l'Agència				
3.a.3.4	Nou programa d'ajuda de l'impost sobre successions simplificat				
3.a.3.5	Simulador d'ajornaments				
3.a.3.6	Exoneració de la taxació dels béns oferts en garantia del pagament de certs ajornaments o fraccionaments				
3.a.3.7	Potenciació dels acords de valoració prèvia i les sol·licituds d'informació sobre valors de béns immobles				
3.a.3.8	Observança dels principis de seguretat jurídica, de bona fe i de confiança legítima davant dels canvis de criteris interpretatius				
3.a.3.9	Impuls de les actuacions presencials d'informació al ciutadà per a la correcta declaració com a donacions de les operacions documentades sota l'aparença de préstecs de diners				
3.a.3.10	Transformació de l'actual Oficina Virtual de l'Agència en subseu electrònica				
3.a.3.11	Evolució de l'actual carpeta tributària existent a l'Oficina Virtual de l'Agència				
3.a.3.12	Avisos i recordatoris per via electrònica				
3.a.3.13	Sistemes d'identificació del contribuent diferents del certificat digital				
3.a.3.14	Enviament electrònic de comunicacions i notificacions d'actes administratius				
3.a.3.15	Presentació telemàtica obligatòria de declaracions tributàries i de formularis electrònics				
3.a.3.16	Reordenació dels webs tributaris				
3.b	Mesures de control tributari, detecció i correcció del frau				
3.b.1	Mesures de control d'activitats o operacions vinculades a sectors específics	2015	2016	2017	2018
3.b.1.1	Control del sector immobiliari a través dels intermediaris que operen en aquest àmbit.				
3.b.1.2	Investigació sobre els professionals de les subhastes en relació amb les adjudicacions no declarades				
3.b.1.3	Control en relació a les concessions administratives i figures assimilades				

3.b.1.4	Control sobre les operacions de venda de peces d'or i objectes valuosos per particulars a empreses especialitzades en aquest tipus de transaccions				
3.b.1.5	Seguiment del mercat de compravenda professional de vehicles de segona mà				
3.b.1.6	Control sobre les empreses dedicades a l'adquisició a particulars de béns mobles usats per a la posterior revenda				
3.b.1.7	Control sobre el sector del joc				
3.b.1.8	Control sobre les estades que fan els contribuents en establiments turístics en relació amb l'IEET				
3.b.1.9	Control sobre les estades que fan els contribuents en embarcacions de creuer turístic en relació amb l'IEET				
3.b.2	Altres mesures de verificació, comprovació i investigació	2015	2016	2017	2018
3.b.2.1	Deslocalització de contribuents				
3.b.2.2	Control sobre les declaracions de l'IP i l'ISD				
3.b.2.3	Control sobre possibles alteracions de titularitats patrimonials a títol gratuït de béns i drets situats a l'estranger a efectes de l'ISD				
3.b.2.4	Control dels requisits per a poder acollir-se als beneficis fiscals en l'IP i l'ISD				
3.b.2.5	Comprovació de les transmissions de valors mobiliaris subjectes a l'ITPAJD que puguin encobrir una transmissió d'immobles.				
3.b.2.6	Control sobre els documents mercantils tramitats per entitats financeres				
3.b.2.7	Impuls de la creació d'equips d'investigació patrimonial				
3.b.3	Mesures de control en l'àmbit de recaptació	2015	2016	2017	2018
3.b.3.1	Assumpció de la gestió recaptatòria executiva				
3.b.3.2	Mesures cautelars en substitució de la formalització de les garanties necessàries per als ajornaments i fraccionaments				
3.b.3.3	Fiances dipositades per les empreses gestores de màquines recreatives i bingo a la Direcció General de Tributs i Joc				
3.b.3.4	Mitjans telemàtics que permetin l'enviament dels manaments d'embargament als Registres de la Propietat				
3.b.3.5	Procediments de derivació de responsabilitat tributària en via executiva				
3.b.3.6	Procediments de derivació de responsabilitat tributària quan la insolvència ve determinada per actuacions abusives, malicioses o maniobres simuladores				
3.b.3.7	Col·laboració dels òrgans de recaptació amb els òrgans d'inspecció en fase de liquidació				
3.c	Mesures per a la implicació social en la prevenció i reducció del frau				
3.c.1	Mesures per a la potenciació del rol dels intermediaris	2015	2016	2017	2018

	tributaris				
3.C.1.1	Registre electrònic d'apoderats en nom de tercers				
3.C.1.2	Establiment de fòrums estables per a la participació dels col·lectius professionals de l'àmbit tributari				
3.C.1.3	Bústia específica de correu electrònic per canalitzar les propostes en matèria de prevenció i lluita contra el frau fiscal dels intermediaris tributaris i agents socials				
3.C.1.4	Responsabilitat social en fiscalitat				
3.C.1.5	Nous convenis de col·laboració social per a la presentació i pagament d'autoliquidacions per via telemàtica en nom de tercers				
3.C.2	Mesures per a l'augment de la col·laboració i coordinació interadministrativa	2015	2016	2017	2018
3.C.2.1	Comunicació interadministrativa en l'àmbit tributari				
3.C.2.2	Subministrament informació de diferents administracions				
3.C.2.3	Intercanvi d'informació amb transcendència tributària amb l'Agència Estatal de l'Administració Tributària (AEAT)				
3.C.2.4	Coordinació amb els organismes autònoms amb funcions tributàries de les diputacions provincials catalanes				
3.C.2.5	Intercanvi d'informació d'utilitat tributària amb la Subdelegació del Govern a Catalunya i l'Institut Nacional de la Seguretat Social				
3.C.2.6	Coordinació amb la Gerència del Cadastre de Catalunya per a la confecció d'un nou sistema de valors de referència dels immobles				
3.C.2.7	Accés telemàtic a les dades del Registre Civil				
3.C.2.8	Col·laboració amb el Ministeri de Justícia a fi de tenir accés al Registre d'assegurances de vida				
3.C.2.9	Coordinació amb els Jutjats de Catalunya per obtenir informació que acrediti el pagament des impostos corresponents en referència a documents que continguin actes o contractes presentats davant dels Jutjats i que resten subjectes a aquests impostos				
3.C.2.10	Optimitzar la coordinació amb la Direcció General de Turisme i les autoritats portuàries en relació amb l'IEET				
3.C.2.11	Coordinació amb el Departament d'Empresa i Ocupació en relació amb l'IGEC				
3.C.2.12	Coordinació amb la Direcció General de Protecció Civil en relació amb el gravamen de protecció civil				
3.C.2.13	Col·laboració amb el Col·legi de Notaris de Catalunya en relació amb els supòsits d'elusió de l'ITP mitjançant la transmissió de valors previstos a l'article 108 de la Llei de Mercat de Valors				
3.C.2.14	Col·laboració amb el Col·legi de Notaris en relació amb les renunciacions a l'exempció de l'IVA en les segones o posteriors transmissions d'immobles efectuades per				

	persones físiques				
3.C.2.15	Ampliació de les clàusules establertes en el conveni de col·laboració signat amb el Col·legi de Notaris de Catalunya				
3.d	Mesures organitzatives, de dotació de recursos i mitjans	2015	2016	2017	2018
3.d.1	Increment del personal qualificat en les funcions d'aplicació dels tributs, i la seva redistribució				
3.d.2	Reorganització de les dependències de l'Agència Adequació de l'estructura i dimensionament de les àrees				
3.d.3	Coneixement del Pla de prevenció i reducció del frau entre el personal propi de l'Agència i el de les oficines liquidadores de districte hipotecari				